

STUDIU SECUNDAR

PRIVIND DEZVOLTAREA URBANĂ LA NIVELUL
REGIUNII DE DEZVOLTARE NORD-EST

>> 2012 <<

STUDIU

PRIVIND DEZVOLTAREA URBANĂ LA NIVELUL
REGIUNII DE DEZVOLTARE NORD-EST

2012

Cuprins

CAPITOLUL I – POLITICI ÎN DOMENIUL DEZVOLTĂRII URBANE	3
CAPITOLUL II – CADRU GENERAL	9
CAPITOLUL III – ACCESIBILITATE	14
CAPITOLUL IV – DEZVOLTARE TERITORIALĂ	18
CAPITOLUL V – DEMOGRAFIE	24
CAPITOLUL VI – CONDIȚII DE LOCUIRE	41
CAPITOLUL VII – DEZVOLTARE ECONOMICĂ	45
CAPITOLUL VIII – DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII	64
CAPITOLUL IX – SERVICII PUBLICE	80
CAPITOLUL X – CULTURĂ ȘI TIMP LIBER	96
CAPITOLUL XI – CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI	103

CAPITOLUL I - Politici în domeniul dezvoltării urbane

Aspecte cheie

- Dezvoltarea localităților urbane trebuie să corespundă priorităților stabilite de „Europa 2020. O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii”: creștere inteligentă, creștere durabilă, creștere favorabilă incluziunii.
- Conform Agendei Teritoriale a Uniunii Europene una dintre provocările majore este supraexploatarea resurselor ecologice și culturale și pierderea biodiversității, în special prin urbanizare accentuată.
- Obiectivul propus de Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030 pentru anul 2020 este constituirea la nivel regional, conform strategiilor de dezvoltare spațială, a sistemului policentric de arii funcționale urbane (aglomerări urbane) și de coridoare de urbanizare în lungul arterelor de transport de interes european (policentricitate de rețea).
- Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030 susține necesitatea adoptării în planificarea teritorială a principiilor dezvoltării policentrice, ca principal mijloc de echilibrare a dezvoltării spațiale viitoare pe toate palierele teritoriale, de la cel comunitar la cel local.
- La nivelul Regiunii de dezvoltare Nord-Est, îmbunătățirea condițiilor din mediul urban este vizată în Strategia de Dezvoltare Regională Nord-Est 2007-2013. Unul din obiectivele strategiei, din cadrul Măsurii 1.8. Reabilitare urbană, este atragerea investitorilor și turiștilor străini cât și creșterea standardelor de viață a locuitorilor prin îmbunătățirea imaginii mediului urban.

Contextul comunitar și național în domeniul dezvoltării urbane

La nivel european, numeroase documente strategice pun în discuție situația dezvoltării urbane: Carta de la Leipzig pentru orașe europene durabile, Agenda Teritorială a Uniunii Europene, Promovarea Dezvoltării Urbane Sustenabile în Europa - Realizări și Oportunități (Promoting Sustainable Urban Development în Europe - Achievements and Opportunities), etc.

Europa 2020. O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii nu face referiri directe la dezvoltarea urbană din Uniunea Europeană, însă, prezintă o serie de direcții care trebuie avute în vedere și de localitățile urbane. Astfel, Europa 2020 propune trei priorități care se susțin reciproc:

- Creștere inteligentă: dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare;
- Creștere durabilă: promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive;
- Creștere favorabilă incluziunii: promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, care să asigure coeziunea socială și teritorială.

Elaborată în anul 2007, **Carta de la Leipzig pentru orașe europene durabile** recomandă ca orașele europene să întocmească programe integrate de dezvoltare urbană pentru orașe ca un tot unitar. Aceste instrumente de planificare orientate spre punerea în aplicare ar trebui:

- să descrie punctele tari și punctele slabe ale orașelor și cartierelor, pe baza unei analize a situației actuale;
- să definească obiective de dezvoltare coerente pentru zona urbană și să dezvolte o viziune pentru oraș;
- să coordoneze diferite planuri și politici districtuale, sectoriale și tehnice și să se asigure că investițiile planificate vor contribui la promovarea unei dezvoltări echilibrate a zonei urbane;
- să coordoneze și să concentreze din punct de vedere spațial utilizarea fondurilor de către actorii din sectorul public și privat;

- să fie coordonate atât la nivel local, cât și la nivel regional și să implice cetățenii și alți parteneri care pot contribui substanțial la dezvoltarea calității economice, sociale, culturale și ecologice a fiecărei zone.

Carta de la Leipzig pentru orașe europene durabile recomandă utilizarea mai intensă a abordărilor integrate ale politicii de dezvoltare urbană. În cadrul unei politici integrate de dezvoltare urbană, sunt propuse următoarele strategii de acțiune cu o importanță capitală în creșterea competitivității orașelor europene: crearea și asigurarea unor spații publice de bună calitate și modernizarea rețelelor de infrastructuri și creșterea eficienței energetice. De asemenea, acest document recomandă să se acorde o atenție specială zonelor defavorizate în contextul orașului ca tot unitar, prin: urmărirea unor strategii de dezvoltare a mediului fizic, consolidarea economiei locale și a politicii locale privind piața forței de muncă, educația proactivă și politicile de pregătire a copiilor și tinerilor și promovarea unui transport urban eficient și la preturi accesibile.

Pe de altă parte, **Agenda Teritorială a Uniunii Europene** susține că una dintre provocările majore este supraexploatarea resurselor ecologice și culturale și pierderea biodiversității, în special prin urbanizare accentuată, în timp ce zonele îndepărtate se confruntă cu depopularea.

Agenda teritorială pornește de la cele trei obiective principale ale Schemei de Dezvoltare a Spațiului Comunitar (ESDP), respectiv: dezvoltarea unui sistem urban policentric și echilibrat și un nou parteneriat urban-rural, asigurarea egalității în accesul la infrastructură și cunoaștere și dezvoltarea durabilă, managementul prudent și protejarea naturii și a moștenirii culturale. În contextul politicii de coeziune teritorială, Agenda teritorială susține următoarele priorități ale dezvoltării teritoriale în UE:

- Urmărirea consolidării dezvoltării policentrice și a inovării prin crearea unor rețele de regiuni urbane și orașe;
- Dezvoltarea de noi forme de parteneriat și guvernare teritorială între zonele rurale și cele urbane;

- Promovarea grupurilor de activități (clusterelor) regionale de concurență și inovare în Europa;
- Sprijinirea consolidării și extinderii rețelelor transeuropene;
- Promovarea gestionării transeuropene a riscului, inclusiv în cazul impactului schimbărilor climatice;
- Consolidarea structurilor ecologice și a resurselor culturale, ca valoare adăugată pentru dezvoltarea economică.

Documentul *Promoting Sustainable Urban Development în Europe - Achievements and Opportunities* susține că orașele joacă un rol vital pentru dezvoltarea regiunilor europene. Acestea sunt elemente cheie pentru creșterea competitivității Uniunii Europene la nivel mondial. Orașele condensează majoritatea locurilor de muncă, firmelor și institutelor de învățământ superior și acțiunea lor este decisivă în realizarea coeziunii sociale. Ele sunt, de asemenea, punctul focal al inovației, spiritului antreprenorial și al creșterii economice, domenii în care UE are obiective ambițioase. Politica de Coeziune 2007-2013 ține cont, în special, de faptul că zonele urbane sunt motoare ale schimbării economice și element cheie în dezvoltarea regională europeană. În acest context, Comisia Europeană a stabilit o serie de domenii care au nevoie de atenție și care pot ajuta în sprijinirea orașelor în sporirea creșterii, coeziunii și stabilității europene. Exemplele includ:

- Creșterea atractivității orașelor prin facilitățile de transport, servicii, mediu și cultură;
- Îmbunătățirea relațiilor dintre mediul urban, rural și periurban;
- Consolidarea rolului orașelor ca centre de creștere, în promovarea antreprenoriatului, inovației și economiei cunoașterii și în susținerea întreprinderilor mici și mijlocii;
- Creșterea nivelului de angajare și reducerea disparităților între zone/cartiere și între grupuri sociale;
- Combaterea delincvenței și diminuarea sentimentului de insecuritate;
- Îmbunătățirea administrării investițiilor;
- Dezvoltarea mecanismelor de inginerii financiare pentru a maximiza efectele Fondurilor Structurale.

La nivel național, mai multe documente strategice fac referire la situația dezvoltării urbane de la nivel național sau regional sau la principalele direcții de dezvoltare din acest sector: Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030, Planul Național de Dezvoltare 2007 - 2013, Cadrul Strategic Național de Referință, Strategia de Dezvoltare Regională Nord-Est 2007-2013, Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030, Hotărârea nr.998 din 27 august 2008 pentru desemnarea poliilor naționali de creștere în care se realizează cu prioritate investiții din programele cu finanțare comunitară și națională, cu modificările și completările ulterioare, etc.

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030 menționează o serie de probleme întâlnite în mediul urban precum declinul socio-economic al unui număr însemnat de centre urbane mari și diminuarea rolului lor în dezvoltarea arealelor adiacente și a regiunilor, pierderea funcțiilor urbane ale multor orașe mici și mijlocii, în special ale celor monoindustriale afectate de restructurare, frecvent asociată cu accentuarea problemelor sociale precum calitatea scăzută a infrastructurii publice, degradarea utilităților urbane, incapacitatea de a conserva bunurile istorice și culturale. Plecând de la aceste deficiențe, strategia propune ca obiectiv național pentru anul 2013 sprijinirea dezvoltării economice și sociale echilibrate teritorial și durabile a regiunilor României corespunzător nevoilor și resurselor lor specifice prin concentrarea asupra poliilor urbani de creștere; îmbunătățirea condițiilor infrastructurale și a mediului de afaceri pentru a face din regiunile României, în special cele rămase în urmă, locuri mai atractive pentru a locui, a le vizita, a investi și a munci. Conform *Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030*, în scopul realizării acestui obiectiv central se va pune accentul principal pe creșterea rolului economic și social al centrelor urbane prin adoptarea unei abordări policentrice în vederea unei dezvoltări mai echilibrate a regiunilor.

Un alt obiectiv propus de *Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030* pentru anul 2020 este constituirea la nivel regional, conform strategiilor de dezvoltare spațială, a

sistemului policentric de arii funcționale urbane (aglomerări urbane) și de coridoare de urbanizare în lunșul arterelor de transport de interes european (policentricitate de rețea). Atingerea acestui obiectiv presupune, însă, implementarea unor acțiuni precum:

- Asigurarea în totalitate a terenurilor pentru construcții noi prin reciclarea terenurilor intravilane și extravilane desemnate prin planurile strategice sau restructurarea terenurilor subutilizate sau părăsite și limitarea expansiunii zonelor urbanizate;
- Realizarea structurilor fizice și instituționale care să permită declararea ca localități urbane a viitoarelor centre de polarizare a zonelor rurale;
- Dezvoltarea spațială policentrică și echilibrată a ariilor cu funcțiuni metropolitane (București și Timișoara, apoi Constanța și Iași) și pregătirea accesului la categoria de metropole a 4 municipii cu peste 300 mii locuitori (Brașov, Cluj-Napoca, Craiova și sistemul urban Galați-Brăila);
- Realizarea efectivă a centurilor verzi-galbene din jurul orașelor de rangul I; atingerea unui indicator de spațiu verde de 26 metri pătrați pe locuitor pentru orașele de rangul I și II;
- Atingerea unei valori medii pe țară a indicelui suprafeței locuibile de 15 metri pătrați pe locuitor;
- Reducerea la 40% a proporției locuințelor încălzite cu sobe cu combustibil solid prin înlocuirea instalațiilor și introducerea unor sisteme moderne de încălzire;
- Realizarea de spații publice de calitate în toate zonele principale ale orașelor;
- Rezolvarea problemei parcajelor pentru orașele de rangul I, inclusiv Municipiul București; dezvoltarea traseelor funcționale pietonale și pentru biciclisti în orașele de rangul I și II;
- Obținerea unei mixități funcționale și sociale optime a localităților pentru a evita enclavizarea socio-economică;
- Continuarea și amplificarea programelor de colaborare transfrontalieră, transnațională și interregională pentru a asigura îndeplinirea obiectivelor de coeziune teritorială a Uniunii Europene și pentru a îmbunătăți conectivitatea și interacțiunea cu spațiile învecinate.

Pentru anul 2030 *Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030* își propune structurarea și dezvoltarea rețelei extinse de localități urbane și rurale ca premisă pentru afirmarea regiunilor României ca entități dinamice, atrăgătoare și competitive și pentru racordarea lor deplină la spațiul european. Realizarea acestui obiectiv presupune, însă, o serie de ținte orientative printre care se află și creșterea nivelului de urbanizare până la 70% prin atingerea indicatorilor care să permită includerea a circa 650 de localități rurale în categoria de orașe și prin aplicarea generalizată a instrumentelor de dezvoltare urbană integrată; Realizarea principalelor elemente ale tramei naționale de interconectare funcțională a regiunilor României (inclusiv prin coridoarele transcarpatice) ca armătura a dezvoltării lor durabile și a racordării lor la sistemul european.

Conform *Planului Național de Dezvoltare 2007 - 2013*, din punct de vedere al dezvoltării spațiale ar fi necesară întărirea rolului teritorial al orașelor mici și mijlocii, ca puncte de dezvoltare regională, cu scopul asigurării accesului populației rurale la servicii de tip urban. Va fi importantă în special dezvoltarea centrelor urbane ca locații atractive pentru forța de muncă din domeniul noilor tehnologii și creșterea în acest scop a importanței capitalei și a altor centre urbane cheie, precum și realizarea unei planificări teritoriale eficiente care să ducă la creșterea atractivității și promovarea dezvoltării echilibrate.

Cadrul Strategic Național de Referință 2007-2013 sesizează, de asemenea, declinul socio-economic al multor centre urbane mari și contribuția în continuă scădere a acestora la dezvoltarea zonelor adiacente. Investițiile în dezvoltarea urbană durabilă vor crește rolul centrelor urbane în dezvoltarea regională și locală, prin regenerarea și revitalizarea orașelor mici și mijlocii și a unor părți din orașele mari.

Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030 susține necesitatea adoptării în planificarea teritorială a principiilor dezvoltării policentrice, ca principal mijloc de echilibrare a dezvoltării spațiale viitoare pe toate palierele teritoriale, de la cel comunitar la cel local. Categoriile de structuri teritoriale pe care se bazează dezvoltarea

policentrică sunt: zone/regiuni metropolitane, zone urbane policentrice, zone rurale urbanizate, zone rurale, zone periferice. De asemenea, sunt luate în considerare teritoriile cu identitate specifică: zonele montane, bazinele cursurilor de apă, zonele umede, zonele de coastă și insulare, zonele frontaliere, zonele în conversie industrială, zonele protejate, zonele de risc, etc.

Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030 propune și o serie de linii directoare care vizează situația dezvoltării urbane:

- A. Racordarea la rețeaua europeană a polilor și coridoarelor de dezvoltare parțială, care presupune următoarele categorii de abordări:
- Desăvârșirea și definitivarea racordării României la coridoarele europene de transport.
 - Dezvoltarea spațială policentrică și echilibrată, a ariilor cu funcțiuni metropolitane București, Timișoara și Constanța (ca terminal al coridorului IV trans-european și al coridorului VII al Dunării).
 - Constituirea unui sistem policentric echilibrat de regiuni metropolitane prin pregătirea accesului în categoria de metropole a municipiilor cu populație de peste 300.000 de locuitori (Brașov, Cluj-Napoca, Craiova și Iași) și a con-urbației Galați-Brăila.
 - Structurarea sistemelor urbane de sprijin în configurarea rețelei policentrice echilibrate la nivel teritorial.
- B. Structurarea și dezvoltarea rețelei de localități urbane prin:
- Dezvoltarea tramei infrastructurilor de transport și telecomunicații la scară națională și regională ca armătură a dezvoltării echilibrate.
 - Formarea de orașe și regiuni urbane dinamice, atrăgătoare și competitive.
 - Susținerea procesului de urbanizare în perspectiva atingerii de către România în anul 2030 unei ponderi a populației urbane de circa 70%, în sistem areal (în cadrul aglomerațiilor urbane ale orașelor mari și mijlocii), vectorial (în lungul principalelor drumuri naționale și europene) și punctual (noi centre urbane în zone profund rurale).

C. Afirmarea solidarității urban-rural adecvată categoriilor de teritorii prin:

- Dezvoltarea endogenă, bazată pe diversitate și performanță pentru toate cele 4 categorii de teritorii rurale: arii rurale incluse în interiorul aglomerațiilor urbane ale orașelor, arii rurale incluse în zone urbanizate, arii interstițiale rurale situate între culoarele urbanizate, arii rurale izolate.
- Promovarea parteneriatelor între orașe/aglomerații urbane și formele de asociere a comunelor rurale.

Hotărârea nr.998 din 27 august 2008 pentru desemnarea polilor naționali de creștere în care se realizează cu prioritate investiții din programele de finanțare comunitară și națională, cu modificările și completările ulterioare desemnează municipiile Brașov, Cluj-Napoca, Constanta, Craiova, Iași, Ploiești și Timișoara ca poli naționali de creștere în care se realizează cu prioritate investiții din programele de finanțare comunitară și națională.

Contextul regional în domeniul dezvoltării urbane

La nivelul Regiunii de dezvoltare Nord-Est, îmbunătățirea condițiilor din mediul urban este vizată în **Strategia de Dezvoltare Regională Nord-Est 2007-2013**. Unul din obiectivele strategiei, din cadrul Măsurii 1.8. Reabilitare urbană, este atragerea investitorilor și turiștilor străini cât și creșterea standardelor de viață a locuitorilor prin îmbunătățirea imaginii mediului urban. Atingerea acestui obiectiv presupune implementarea unei serii de acțiuni, precum: reabilitarea monumentelor și site-urilor istorice, conservarea patrimoniului cultural din zonele urbane, reabilitarea caselor de cultură, căminelor culturale, bibliotecilor, reabilitare urbană a cartierelor și clădirilor din centre civice, modernizarea rețelei stradale urbane și a spațiilor pietonale, construirea si/sau reabilitarea parcarilor auto, crearea, amenajarea si/sau modernizarea spațiilor verzi și parcurilor pentru copii, modernizarea rețelei de iluminat public, reabilitarea transportului urban, reabilitarea lacurilor din apropierea mediului urban și crearea de locuri de agrement.

Și Strategiile de dezvoltare județene fac referire la situația dezvoltării urbane. Astfel, viziunea de dezvoltare a județului Iași - enunțată în *Strategia de Dezvoltare Economică și Socială a județului Iași pentru perioada 2009-2014* - include și faptul că „Județul Iași va fi atractiv prin stimularea și concentrarea investițiilor păstrând echilibrul urban-rural și urmărind atât conturarea unor poli urbani viabili și competitivi, cât și dezvoltarea rurală pentru reducerea disparităților sociale, într-un proces ce va prețui și proteja mediul înconjurător.”

Obiectivul general al *Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială a județului Botoșani 2008-2013* este reducerea decalajelor de dezvoltare dintre județul Botoșani și celelalte județe ale regiunii Nord-Est, precum și a decalajelor intrajudețene dintre mediul rural și urban. Pentru aceasta, una dintre subprioritățile strategiei este modernizarea și dezvoltarea mediului urban și reabilitarea siturilor industriale dezafectate. 1.4 Modernizarea și dezvoltarea mediului urban. Acțiunile ce necesită a fi realizate sunt: reabilitare urbană a cartierelor și clădirilor, modernizarea rețelei stradale urbane și a spațiilor pietonale, construirea și/sau reabilitarea parcarilor auto, crearea, amenajarea și/sau modernizarea spațiilor verzi și parcurilor pentru copii, modernizarea rețelei de iluminat public, reabilitarea transportului urban și reabilitarea siturilor industriale dezafectate.

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială a județului Vaslui cu orizontul de timp 2013-2020 își propune mai multe obiective sectoriale în domeniul dezvoltării urbane:

- Îmbunătățirea condițiilor de locuire oferite de centrele urbane ale orașului Vaslui;
- Extinderea zonelor de influență ale orașelor prin dezvoltarea serviciilor publice;
- Creșterea atractivității orașelor vasluiene pentru locuire, muncă, turism și investiții.

Dezvoltarea mediului urban în județul Vaslui se axează pe șase măsuri principale: modernizarea infrastructurii rutiere, modernizarea și extinderea rețelelor de utilități, dezvoltarea serviciilor publice, dezvoltarea activităților culturale, amenajarea spațiilor verzi și a

parcurilor și amenajarea zonelor de agrement și a pistelor pentru bicicliști.

Și *Strategia de Dezvoltare Economică și Socială a Județului Suceava, perioada 2011 - 2020* vizează îmbunătățirea condițiilor din mediul urban, pornindu-se de la premisa că centrele urbane ale județului, în special municipiile, sunt cele care dau tonul dezvoltării economice a zonelor județului.

Unul dintre obiectivele strategice ale *Strategiei de dezvoltare economică durabilă a județului Bacău cu orizontul de timp 2010-2030* este dezvoltarea urbană durabilă. Conform acestui document, orașele sunt jucători cheie într-o economie competitivă, în special când este vorba despre o creștere bazată pe cunoaștere și crearea de prosperitate. Reabilitarea infrastructurii urbane, îmbunătățirea serviciilor urbane, inclusiv a serviciilor sociale va contribui la creșterea calității vieții și exercitarea funcțiilor polarizatoare pentru arealele înconjurătoare a căror dezvoltare este dependentă de aceste orașe. Astfel, măsurile propuse pentru a se susține dezvoltarea urbană durabilă sunt:

- Dezvoltarea și reabilitarea infrastructurii urbane;
- Stabilirea regulilor județene de urbanism;
- Îmbunătățirea serviciilor publice;
- Creșterea rolului centrelor urbane ca poli de dezvoltare zonali.

În concluzie, atât documentele strategice de la nivel comunitar, cât și cele de la nivel național și regional susțin dezvoltarea sustenabilă a localităților urbane, acestea fiind considerate motorul creșterii economice. Dezvoltarea urbană trebuie, însă, să respecte în totalitate directivele în domeniul mediului, cu atât mai mult cu cât presiunea exercitată de urbanizare asupra calității factorilor de mediu este din ce în ce mai mare.

CAPITOLUL II - Cadru general

Aspecte cheie

- Cea mai mare regiune de dezvoltare din România - Regiunea Nord-Est - este situată în extremitatea estică a Uniunii Europene, la o distanță considerabilă față de principalele capitale europene.
- Din suprafața totală a regiunii, aproape un sfert este ocupată de județul Suceava (23,2%), acesta fiind urmat de județul Bacău, județul Neamț, județul Iași, județul Vaslui și județul Botoșani.
- Aproximativ 10% din suprafața totală a Regiunii de Dezvoltare Nord-Est este ocupată de mediul urban, în prezent existând 46 localități urbane.
- Din cele 46 localități urbane ale regiunii, 2 localități sunt de rang I (municipii de importanță națională, cu influență potențială la nivel european), 15 localități sunt de rang II și 29 localități sunt de rang III.
- Cele mai multe localități urbane din Regiunea Nord-Est sunt amplasate în județul Suceava (16 localități). La polul opus se află județele Iași, Neamț și Vaslui, cu câte 5 localități urbane.
- Suprafața intravilană a orașelor și municipiilor din regiune (suprafața teritoriului inclusă în perimetrul constructibil al municipiilor și orașelor) reprezintă 15,4% din suprafața totală a localităților urbane.
- Anii 2003-2005 reprezintă perioada marcată de cel mai semnificativ proces de reorganizare teritorial-administrativă, în Regiunea Nord-Est înființându-se 11 noi orașe în aproape toate județele componente ale regiunii.

Amplasare

Regiunea Nord-Est este regiunea de dezvoltare cu cea mai mare suprafață din România, fiind amplasată în partea de nord-est a țării.

Din punct de vedere teritorial - administrativ, Regiunea Nord-Est se învecinează la nord cu Ucraina, la est cu Republica Moldova, la sud cu Regiunea Sud-Est (județele Vrancea și Galați), iar la vest cu Regiunea Centru (județele Covasna, Harghita și Mureș) și Regiunea Nord-Vest (județele Bistrița Năsăud și Maramureș).

În cadrul Uniunii Europene, Regiunea de Dezvoltare Nord-Est reprezintă una din regiunile situate la limita estică ale acesteia, alături de Regiunea Sud-Est și alte regiuni de dezvoltare din alte state. Astfel, Regiunea de Dezvoltare Nord-Est este situată la o distanță destul de mare față de principalele capitale europene. Considerând ca reper cel mai mare oraș din regiune, municipiul Iași, distanțele față de câteva dintre capitalele europene sunt:

- Budapesta - circa 830 km;
- Berlin - circa 1.700 km;
- Viena - circa 1.100 km;
- Praga - circa 1.350 km;
- Paris - circa 2.300 km;
- Londra - circa 2.550 km;
- Madrid - circa 3.350 km;
- Varșovia - circa 1.150 km;
- Bratislava - circa 1.050 km;
- Bruxelles - circa 2.200 km;
- București - circa 400 km;
- Etc.

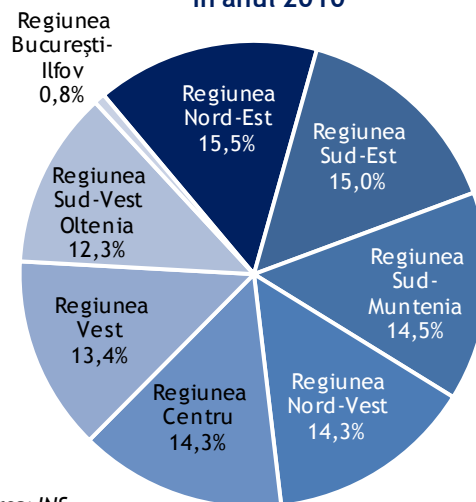
Suprafața

Regiunea de Dezvoltare Nord-Est are o suprafață de 36.849,83 kmp, reprezentând 15,45% din suprafața României.

Județul din Regiunea Nord-Est cu cea mai mare suprafață este județul Suceava (8553,5 kmp - 23,2% din total regiune), acesta fiind urmat de județul Bacău (6620,52 kmp - 18%), județul Neamț (5896,14 kmp - 16%), județul Iași (5475,58 kmp - 14,9%), județul Vaslui (5318,4 kmp - 14,4%) și județul Botoșani (4985,69 kmp).

Localitățile urbane (municipii și orașe) din regiune ocupă o suprafață de 3562,47 kmp, adică aproape 10% din suprafața totală.

Suprafața fondului funciar al regiunilor de dezvoltare din România, în anul 2010

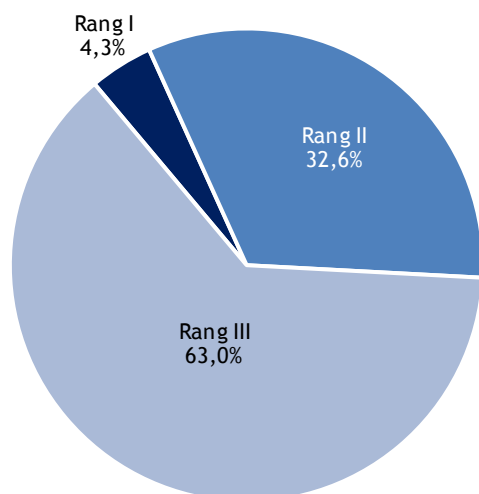
Sursa: INS

Suprafața totală a Regiunii Nord-Est, suprafața localităților urbane și suprafața intravilană, în anul 2010

	Suprafața totală		Suprafața localităților urbane		Suprafața intravilană a orașelor	
	Kmp	%	Kmp	%	Kmp	%
Regiunea Nord Est	36849,83	100%	3562,47	100%	549,8	100%
Suceava	8553,5	23,2%	1411,86	39,6%	158,1	28,8%
Bacău	6620,52	18,0%	678,69	19,0%	106,2	19,3%
Neamț	5896,14	16,0%	329,6	9,3%	60	10,9%
Iași	5475,58	14,9%	287,7	8,1%	100,3	18,2%
Vaslui	5318,4	14,4%	342,75	9,6%	57,13	10,4%
Botoșani	4985,69	13,5%	512,4	14,4%	68	12,4%

Sursa: INS

Distribuția localităților urbane din Regiunea Nord-Est pe ranguri

Sursa: INS

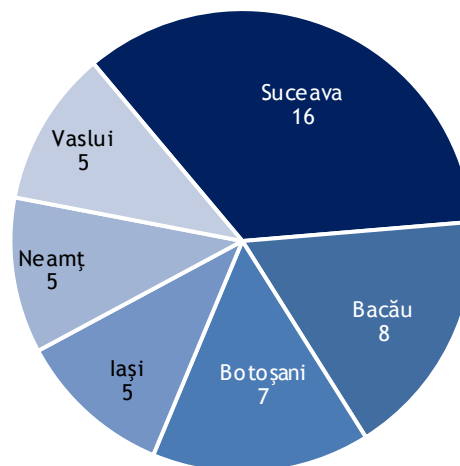
Conform Institutului Național de Statistică, suprafața intravilană a orașelor din regiune în anul 2010 se cifra la 549,81 kmp, reprezentând 13% din suprafața intravilană totală a orașelor de la nivel național.

Organizare administrativă

Regiunea Nord-Est este formată din 6 județe - Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava și Vaslui - care conțin la rândul lor 17 municipii, 29 orașe și 506 comune cu 2414 sate componente.

Regiunea Nord-Est ocupă poziția terță la nivel național, în funcție de numărul de localități urbane (46 localități), fiind precedată doar de Regiunea Centru (58

Distribuția localităților urbane din Regiunea Nord-Est pe județe, în anul 2012

Sursa: INS

localități urbane) și Regiunea Sud-Muntenia (48 localități urbane).

Regiunea include localități de rangul I (municipii de importanță națională, cu influență potențială la nivel european) - Municipiul Iași și Municipiul Bacău - clasificate de Legea nr. 351/2001 cu modificările și completările ulterioare. De asemenea, există 15 localități de rang II (municipii de importanță interjudețeană, județeană sau cu rol de echilibru în rețeaua de localități) și 29 localități de rang III (orașe).

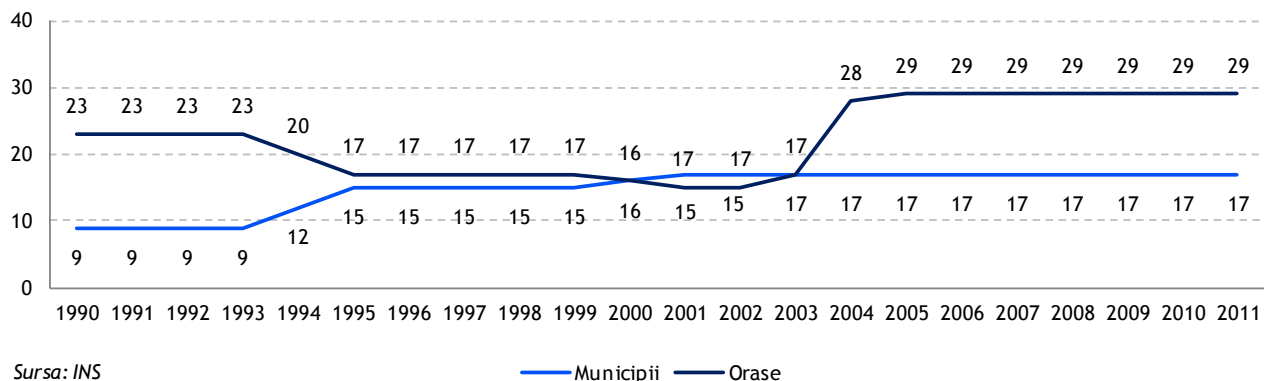
Cel mai mare număr de localități urbane din regiune se află în județul Suceava (16 municipii și orașe), mare parte din ele fiind înființate în perioada 2003-2004 (Broșteni, Cajvana, Dolhasca, Frasin, Liteni, Milișăuți, Salcea, Vicovu de Sus).

Organizarea administrativă a județelor din Regiunea de Dezvoltare Nord-Est, în anul 2011

	Număr municipii			Număr orașe (Rang III)	Număr comune	Număr sate
	Total	Rang I	Rang II			
Regiunea Nord Est	17	2	15	29	506	2414
Bacău	3	1	2	5	85	491
Botoșani	2	0	2	5	71	333
Iași	2	1	1	3	93	418
Neamț	2	0	2	3	78	344
Suceava	5	0	5	11	98	379
Vaslui	3	0	3	2	81	449

Sursa: INS

Evoluția numărului de municipii și orașe din Regiunea Nord-Est, în perioada 1990 - 2011

În perioada 1990 - 2011, numărul de localități urbane din Regiunea Nord-Est a înregistrat un ritm accentuat de creștere. Astfel, principalele perioade de reorganizări administrativ-teritoriale au avut loc în 1994-1995, 2000-2001 și 2003-2005.

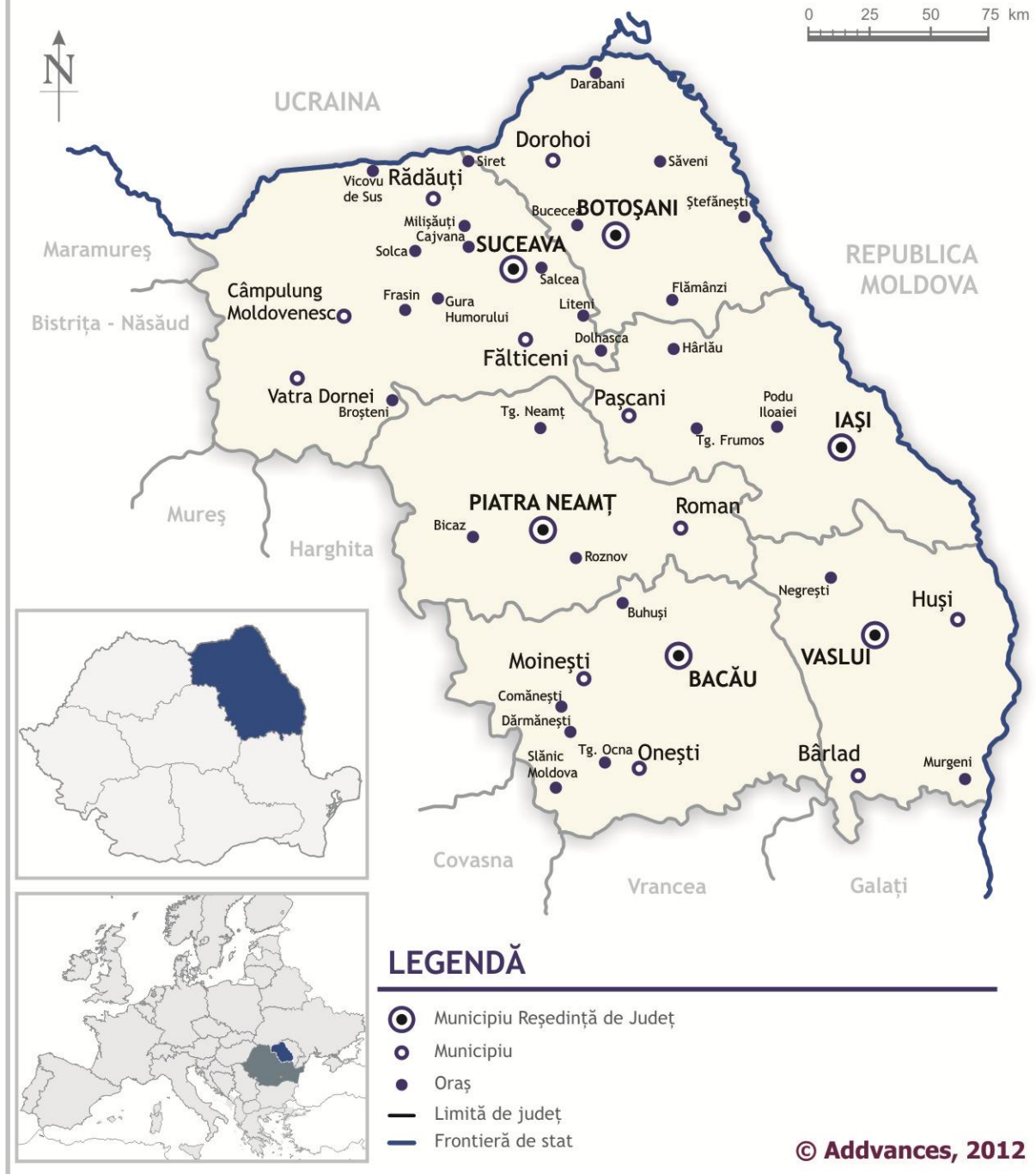
În perioada 1994-1995 au fost declarate municipii mai multe orașe din Regiunea Nord-Est: Dorohoi, Fălticeni, Rădăuți, Pașcani, Huși și Câmpulung Moldovenesc.

Seria orașelor trecute la statutul de municipiu se continuă în perioada 2000-2001, când au fost declarate municipii orașele Vatra Dornei și Moinești.

În perioada 2003-2005 următoarele localități au trecut de la statutul de comună la cel de oraș:

- în județul Neamț: Roznov;
- în județul Vaslui: Murgeni Ștefănești, Flămânzi, Bucecea;
- în județul Suceava: Broșteni, Cajvana, Dolhasca, Frasin, Liteni, Milișăuți, Salcea, Vicovu de Sus;
- în județul Iași: Podu Iloaiei.

POZIȚIONAREA LOCALITĂȚILOR URBANE ÎN REGIUNEA NORD-EST

CAPITOLUL III - Accesibilitate

Aspecte cheie

- Accesul în localitățile urbane din Regiunea Nord-Est se poate realiza atât prin intermediul căilor rutiere, cât și prin intermediul căilor feroviare sau aeriene.
- Cele mai importante artere rutiere din regiune sunt: Drumul European E85, Drumul European E574, Drumul European E581, Drumul European E583, Drumul European E576 și Drumul European E58. De asemenea, o parte din localitățile urbane din Regiunea Nord-Est sunt traversate de coridorul paneuropean IX.
- Lungimea totală a străzilor orășenești din Regiunea Nord-Est este de 3811 km, din care 56,3% reprezintă străzi orășenești modernizate. Gradul cel mai ridicat de modernizare a străzilor orășenești este întâlnit în județul Neamț, urmat de județul Bacău și județul Iași.
- Densitatea străzilor orășenești din Regiunea Nord-Est este de 107 km la 100 km de teritoriu urban. județul care înregistrează cea mai ridicată valoare este județul Iași, urmat de județul Neamț și județul Vaslui.
- 78,3% din localitățile urbane din regiune dispun de acces prin intermediul căilor rutiere. Cele mai importante magistrale feroviare din regiune sunt Magistrala Feroviară 500 și Magistrala Feroviară 600.
- La nivel regional funcționează 3 aeroporturi internaționale care asigură conexiunea localităților componente ale regiunii cu state precum Italia, Franța, Anglia, Spania, Ucraina, Germania, Republica Moldova, etc.

Acces rutier

Accesul în localitățile urbane din regiunea de Dezvoltare Nord-Est se poate realiza atât prin intermediul căilor rutiere, cât și prin intermediul căilor feroviare. Localitățile urbane din regiune sunt traversate de următoarele **rețele rutiere de importanță majoră la nivel național și european:**

- Drumul European E85: (Lituania, Belarus, Ucraina) - Siret - Suceava - Fălticeni - Roman - Bacău - Buzău - Urziceni - București - Giurgiu - (Bulgaria, Grecia);
- Drumul European E574: Bacău - Onești - Târgu Secuiesc - Brașov - Pitești - Craiova;
- Drumul European E581: Tișița - Tecuci - Bârlad - Huși - Albița - (Republica Moldova, Ucraina);
- Drumul European E58: (Austria, Slovacia, Ucraina) - Halmeu - Baia Mare - Dej - Bistrița - Vatra Dornei - Suceava - Botoșani - Târgu Frumos - Iași - (Republica Moldova, Ucraina, Rusia);
- Drumul European E583: Săbăoani - Iași - Sculeni;
- Drumul European E576: Suceava - Vatra Dornei - Cluj-Napoca.

Rețeaua de **drumuri naționale** care traversează localitățile urbane din Regiunea Nord-Est este formată din următoarele drumuri:

- DN12B: Târgu Ocna - Slănic Moldova;
- DN12C: Gheorgheni - Lacu Roșu - Bicaz;
- DN15: Turda - Luduș - Târgu Mureș - Toplița - Poiana Largului - Piatra Neamț - Bacău;
- DN15B: Poiana Largului - Târgu Neamț - Cristești;
- DN15C: Piatra Neamț - Bălțătești - Târgu Neamț - Fălticeni;
- DN15D: Piatra Neamț - Girov - Roman - Vaslui;
- DN17: Dej - Beclean - Bistrița - Vatra Dornei - Câmpulung Moldovenesc - Gura Humorului - Suceava;
- DN17A: Câmpulung Moldovenesc - Moldovița - Rădăuți - Siret;
- DN17B: Vatra Dornei - Poiana Largului;
- DN2E: Fălticeni - Gura Humorului;
- DN2F: Bacău - Vaslui;
- DN2G: Bacău - Moinesti - Comănești;
- DN24A: Bârlad - Murgeni - Berezeni - Huși;
- DN24B: Crasna - Huși - Albița;
- DN28: Roman - Târgu Frumos - Iași - Albița;
- DN28A: Târgu Frumos - Pașcani - Moțca;
- DN28B: Târgu Frumos - Hârlău - Botoșani;

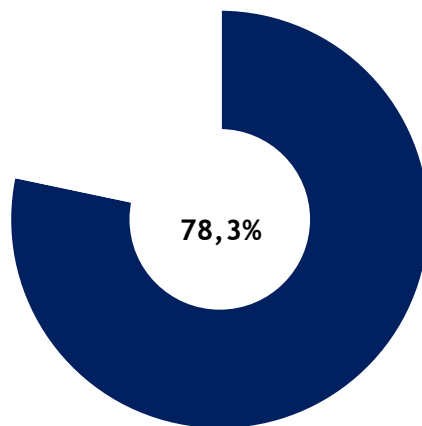
- DN29: Suceava - Botoșani - Săveni - Manoleasa;
- DN29A: Suceava - Vârfu Câmpului - Dorohoi - Darabani - Rădăuți Prut;
- DN29B: Botoșani - Dorohoi;
- DN29C: Cucorăni - Vârfu Câmpului - Siret;
- DN29D: Botoșani - Trușești - Stâncă;
- DN2E: Fălticeni - Solca - Vicovu de Sus;
- DN2F: Bacău - Dragomirești - Vaslui;
- DN2K: Solca - Milișăuți;
- DN2H: Românești - Rădăuți - Putna;
- DN2G: Bacău - Moinesti - Comănești;
- DN24C: Rădăuți Prut - Stefănești - Vânători;
- DN11A: Bârlad - Adjud - Onești;
- DN12A: Miercurea Ciuc - Comănești - Onești;

Regiunea de Dezvoltare Nord-Est este traversată de **Coridorul paneuropean IX: Helsinki – Viborg – Sankt-Petersburg – Pskov – Moscova – Kaliningrad – Kiev – Liubașevka / Rozdilna (Ucraina) – Chișinău – București – Dimitrovgrad – Alexandroupolis.**

Acces feroviar

Din cele 46 localități urbane ale Regiunii Nord-Est în 36 se poate ajunge prin intermediul căilor feroviare. În rândul acestora nu este inclus și orașul Siret care, deși dispune de acces feroviar prin intermediul Magistralei

Ponderea municipiilor și orașelor din Regiunea Nord-Est care dispun de acces prin intermediul căilor feroviare

Sursa: CFR

Secundare 518 Dornești - Siret, începând cu anul 2008 a sistat acest mijloc de transport. Astfel, în prezent, fosta gară Siret a devenit pensiune turistică.

Principalele magistrale feroviare care asigură accesul în localitățile urbane din Regiunea Nord-Est sunt:

- Magistrala principală 500: București (nord) - Ploiești (sud) - Adjud - Pașcani - Suceava - Vicșani;
- Magistrala principală 600: Făurei - Tecuci - Bârlad - Crasna - Vaslui - Iași - Ungheni;
- Magistrala secundară 501: Adjud - Onești - Târgu Ocna - Dărmănești - Comănești - Ghimeș;
- Magistrala secundară 502: Suceava - Gura Humorului - Câmpulung Moldovenesc - Vatra Dornei - Ilva Mică;
- Magistrala secundară 508: Comănești - Moinești;
- Magistrala secundară 509: Bacău - Buhuși - Roznov - Piatra Neamț - Bicaz;
- Magistrala secundară 510: Dolhasca - Fălticeni;
- Magistrala secundară 511: Botoșani - Verești;
- Magistrala secundară 512: Leorda - Dorohoi;
- Magistrala secundară 515: Dornești - Rădăuți - Putna;
- Magistrala secundară 517: Pașcani - Târgu Neamț;
- Magistrala secundară 603: Bârlad - Fălcu Nord - Prut;
- Magistrala secundară 604: Crasna - Huși;
- Magistrala secundară 605: Roman - Negrești - Buhăiești;
- Magistrala secundară 606: Pașcani - Târgu Frumos - Podu Iloaiei - Iași;
- Magistrala secundară 607: Hârlău - Podu Iloaiei;
- Magistrala secundară 608: Lețcani - Dângeni - Dorohoi;
- Magistrala secundară 703: Bârlad - Berești - Târgu Bujor - Galați.

Acces aerian

Regiunea Nord-Est dispune de acces aerian prin intermediul celor trei aeroporturi internaționale care funcționează în județele Bacău, Iași și Suceava:

- Municipiul Iași - Aeroportul Internațional Iași;
- Municipiul Bacău - Aeroportul Internațional "George Enescu";
- Orașul Salcea - Aeroportul Internațional "Ștefan cel Mare".

Cele trei aeroporturi internaționale din Regiunea Nord-Est asigură legături directe cu destinații din țară și din străinătate: Italia, Spania, Franța, Marea Britanie, Grecia, Turcia, Belgia și Germania.

Pe aeroporturile din Iași și Suceava se operează curse directe spre București, iar din Iași și Bacău se ajunge direct la Timișoara. Prin intermediul acestor două noduri aeriene, pasagerii din Regiunea Nord est au acces la zboruri spre celelalte aeroporturi din România și spre o multitudine de destinații de pe glob.

Județele regiunii în care nu funcționează niciun aeroport au acces destul de facil la serviciile aeriene ale aeroporturilor Iași, Suceava și Bacău. Distanța dintre municipiile - reședință ale județelor în discuție și cel mai apropiat aeroport este mai mică de 80 km:

- Piatra-Neamț - Aeroportul Bacău: 65 km;
- Vaslui - aeroportul Iași: 73 km;
- Botoșani - aeroportul Suceava: 35 km.

Toate cele trei aeroporturi internaționale din Regiunea Nord-Est se află în curs de dezvoltare, în diverse faze de implementare a proiectelor. Dezvoltarea aeroportului internațional din Bacău este subiectul unui parteneriat public-privat parafat în anul 2009.

ACCESIBILITATEA ÎN LOCALITĂȚILE URBANE ALE REGIUNII NORD-EST

CAPITOLUL IV - Dezvoltare teritorială

Aspecte cheie

- Începând cu anul 2005 numărul de localități urbane din Regiunea Nord-Est a rămas constant. În ceea ce privește suprafața intravilană, aceasta a înregistrat un trend ușor ascendent în perioada 2005-2010, crescând cu 6% (31,51 km²). Astfel, putem vorbi de un proces continuu de dezvoltare teritorială a localităților urbane.
- Rețeaua urbană din Regiunea Nord-Est cuprinde 1 Pol metropolitan MEGA cu vocație internațională, 1 Pol național OPUS cu potențial MEGA pe termen lung, Pol regional OPUS cu specificitate funcțională, 6 Poli regionali OPUS, 6 Poli subregionali OPUS și 31 Poli locali.
- În Regiunea Nord-Est există 9 Arii Funcționale Urbane, corespunzătoare polilor metropolitani, polilor naționali și polilor regionali. Aceștia sunt considerați „stâlpi” ai policentricității și baza procesului viitor de dezvoltare urbană în regiune.
- Dispersia teritorială a localităților urbane la nivelul Regiunii Nord-Est nu este foarte echilibrată, existând mai multe zone lipsite de orașe pe o rază de 25-30 km: Sud-estul județului Botoșani - Nord-estul județului Iași, Estul județului Bacău - Vestul județului Vaslui, Zona central-estică a județului Vaslui, Nord-Vestul județului Suceava și Nord Vestul județului Bacău. Caracteristicile și dotările tehnice ale localităților rurale din aceste arii face imposibilă, în prezent, trecerea unor comune la statutul de oraș întrucât acestea nu respectă o mare parte din criteriile minimale de înființare a unui oraș.

Dinamica dezvoltării teritoriale a orașelor

Regiunea Nord-Est a cunoscut o dezvoltare a localităților urbane destul de accentuată în perioada post-comunistă, deși mare parte din procesul de urbanizare poate fi considerat în oarecare măsură forțat. Conform Legii nr.351 din 6 iulie 2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a IV-a Rețeaua de localități, trecerea localităților de la un rang la altul se face prin lege, la propunerea consiliilor locale, cu consultarea populației prin referendum și a instituțiilor implicate, în condițiile legii, cu respectarea principalilor indicatori cantitativi și calitativi minimali. Astfel, localitățile urbane (orașe și municipii) trebuie să respecte o serie de criterii minime care țin de indicatori precum: Număr de locuitori, Populația ocupată în activități neagricole, Dotarea locuințelor cu instalații de alimentare cu apă, Dotarea locuințelor cu baie și WC în locuință, Număr de paturi în spitale la 1.000 de locuitori, Locuri în hoteluri, Străzi modernizate, Străzi cu rețele de distribuție a apei, Străzi cu conducte de canalizare, Spații verzi, etc. În Regiunea Nord-Est o mare parte din localitățile urbane nu ating acești indicatori cantitativi și calitativi minimali, astfel încât condițiile oferite în cadrul acestora nu sunt cu mult peste cele din mediul rural. Cea mai mare parte a acestora fie au avut statutul de oraș încă dinainte de reforma administrativă din 1968 (ex: Solca), fie au trecut la statutul de oraș în perioada 2003-2005: Liteni, Salcea, Milișăuți, Broșteni, Vicovu de Sus etc.

Evoluția suprafeței totale și a suprafeței intravilane a localităților urbane din Regiunea Nord-Est (kmp)

Începând cu anul 2005 numărul de localități urbane din Regiunea Nord-Est a rămas constant (46 municipii și orașe), suprafața totală și suprafața intravilană variind în foarte mică măsură. Astfel, în anul 2007, suprafața totală a localităților urbane a scăzut cu 15,26 km² față de anul precedent, diminuare determinată de înființarea comunei Poieni-Solca, desprinsă din orașul Solca. În anul 2010, suprafața totală a localităților urbane din regiune a înregistrat o dinamică ascendentă, crescând cu 12,23 km² față de anul precedent. În acest an toate localitățile urbane din județul Iași au prezentat modificări ale suprafeței totale.

În ceea ce privește suprafața intravilană (suprafața teritoriului inclusă în perimetrul construit al municipiilor și orașelor, inclusiv localitățile componente ale municipiului și orașului, conform planului de sistematizare aprobat pentru localitatea respectivă), aceasta a înregistrat un trend ușor ascendent în perioada 2005-2010, crescând cu 6% în acest interval (31,51 km²).

Conform *Conceptului Național de Dezvoltare Spațială România 2025*, evoluției urbanizării în Regiunea Nord-Est corespunde în cea mai mare parte sistemului vectorial (în lungul principalelor drumuri naționale și europene). La nivel regional o singură localitate - municipiul Iași - face notă discordantă în ceea ce privește tendința de dezvoltare teritorială, paternul fiind unul areal (în cadrul aglomerațiilor urbane ale orașelor mari și mijlocii).

În acord cu Legea nr. 351/2001, *Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030* integrează condițiile de conformare a structurilor policentrice la nivelul Uniunii Europene, conform documentelor privind coeziunea teritorială, socială și economică. Potrivit acestui document, rețeaua urbană din Regiunea Nord-Est cuprinde:

- 1 Pol metropolitan MEGA cu vocație internațională (municipiul Iași);
- 1 Pol național OPUS cu potențial MEGA pe termen lung (municipiul Bacău);
- 1 Pol regional OPUS cu specificitate funcțională (municipiul Suceava);
- 6 Poli regionali OPUS (municipiul Onești, municipiul Roman, municipiul Bârlad, municipiul

Vaslui, municipiul Piatra Neamț și municipiul Botoșani);

- 6 Poli subregionali OPUS (municipiul Câmpulung Moldovenesc, municipiul Huși, municipiul Rădăuți, municipiul Dorohoi, municipiul Fălticeni și municipiul Pașcani);
- 31 Poli locali (oraș Solca, oraș Slănic Moldova, oraș Bucecea, oraș Milișăuți, oraș Ștefănești, oraș Broșteni, oraș Frasin, oraș Murgeni, oraș Săveni, oraș Bicaz, oraș Cajvana, oraș Siret, oraș Roznov, oraș Salcea, oraș Negrești, oraș Liteni, oraș Podu Iloaiei, oraș Dolhasca, oraș Darabani, oraș Hârlău, oraș Flămânzi, oraș Târgu Ocna, oraș Târgu Frumos, oraș Dărmănești, oraș Vicovu de Sus, oraș Gura Humorului, municipiul Vatra Dornei, oraș Buhuși, oraș Târgu Neamț, oraș Comănești și municipiul Moinești).

Rețeaua Europeană de Observare a Planificării Spațiale (ESPON) desemnează ca „stâlpi” ai policentricității o serie de Arii Funcționale Urbane (Functional Urban Area - FUA). ESPON dezvoltă un sistem mai amplu de analiză, propunând și alte concepte cheie precum cel de Orizont Potențial Urban Strategic (Potential Urban Strategic Horizont - PUSH) și de Arie de Integrare Policentrică (Potential Polycentric Integration Area - PIA). Orizontul Potențial Urban Strategic este definit ca perimetrul din vecinătatea Ariilor Funcționale Urbane la care se poate ajunge în maxim 45 de minute de mers cu mașina pornind din centrul FUA. La nivelul Uniunii Europene sunt identificate 1.595 arii funcționale urbane, din care 59 sunt amplasate în România. În Regiunea Nord-Est există 9 Arii Funcționale Urbane, corespunzătoare polilor metropolitani, polilor naționali și polilor regionali.

Orizonturile Potențiale Urbane Strategice pot duce la formarea Ariilor de Integrare Policentrică, acestea fiind construite prin îmbinarea OPUS-urilor învecinate în cadrul cărora cel puțin o treime din suprafața Orizontului Potențial Urban Strategic mai mic din punct de vedere demografic se suprapune peste un alt Orizont Potențial Urban Strategic. Fiecare Orizont Potențial Urban Strategic poate aparține unei singure Arie de Integrare Policentrică, fiind preferat orașul de mai mari dimensiuni. În Uniunea Europeană, spre exemplu sunt formate 249 Arie de Integrare Policentrică care cuprind 1.139 Orizonturi Potențiale Urbane Strategice. În România există 9 Arie de Intergrare Policentrică, din care 2 în Regiunea Sud-Muntenia (centrul la Pitești și la Ruse, Bulgaria), 2 în Regiunea Centru (centrul la Brașov și Mediaș), 2 în Regiunea Sud-Est (centrul la Călărași și Galați), 1 în Regiunea București-Ilfov (centrul la București), 1 în Regiunea Vest (centrul la Hunedoara) și 1 în Regiunea Sud-Vest Oltenia (centrul la Craiova).

În Uniunea Europeană există state precum Germania, Italia, Austria, Ungaria, acoperite aproape în totalitate de Orizonturi Potențiale Urbane Strategice, ceea ce arată o bună dispersie în teritoriu a centrelor urbane. Pe de altă parte, România, alături de țări precum Spania, Suedia, Norvegia sau Finlanda se încadrează în rândul statelor cu un grad destul de scăzut de acoperire cu Orizonturi Potențiale Urbane Strategice. Aceasta înseamnă că există suprafețe considerabile care prezintă un acces dificil la o Arie Funcțională Urbană (localități aflate la o distanță mai mare de 45 de minute de mers cu mașina).

Dispersia teritorială a localităților urbane la nivelul Regiunii Nord-Est nu este foarte echilibrată, existând mai multe zone lipsite de orașe pe o rază de 25-30 km:

- Sud-estul județului Botoșani - Nord-estul județului Iași (comuna Hlipiceni, comuna Todireni, comuna Răuseni, comuna Bivolari, comuna Andrieșeni, comuna Vlădeni, comuna Trifești, comuna Roșcani);
- Sud-estul județului Iași - Nord-estul județului Vaslui (comuna Răducăneni, comuna Grozești, comuna Ciortești, comuna Codăești);
- Estul județului Bacău - Vestul județului Vaslui (comuna Podu Turcului, comuna Glăvănești, comuna Dealu Morii, comuna Găiceana, comuna

Pâncești, comuna Vultureni, comuna Stănișești, comuna Motoșeni, comuna Răchitoasa, comuna Oncești, comuna Corbasca, comuna Colonești, comuna Izvorul Berheciului, comuna Plopana, comuna Lipova, comuna Filipeni, comuna Voinești, comuna Gherghești);

- Zona central-estică a județului Vaslui (comuna Bogdănița, comuna Viișoara, comuna Vutcani, comuna Vetrișoia, comuna Roșiești);
- Nord-vestul județului Bacău (Valea Trotușului în amonte de Comănești (Ghimeș - Făget, Brusturoasa, Palanca);
- Nord-vestul județului Suceava (Brodina, Ulma, Izvoarele Sucevei, Cârlibaba, Moldova-Sulița, Moldovița, Breaza).

Cea mai mare zonă lipsită de orașe pe o rază de 25-30 km este cea din estul județului Bacău - vestul județului Vaslui, în acest perimetru fiind necesară susținerea administrației publice locale și centrale în vederea modernizării unor localități rurale cu rol de servire în zona de influență și declarării de noi orașe. În acest perimetru, singura localitate care respectă cei mai mulți indicatori calitativi și cantitativi minimali în vederea schimbării statutului în oraș este comuna Podu Turcului. Conform Institutului Național de Statistică, în anul 2010 acesta avea 5.009 locuitori (indicator minim 5.000 locuitori), o medie de 25,6 paturi în spitale/1000 locuitori (indicator minim 7 paturi/1000 locuitori), o medie de 2,8 medici/1000 locuitori (indicator minim 1,8 medici/1000 locuitori), un liceu (indicator minim nivel liceal sau altă formă de învățământ secundar), acces la rețeaua de apă (9,6 km) și canalizare (15 km).

În restul zonelor lipsite de orașe pe o rază de 25-30 km din Regiunea Nord-Est trecerea unei comune la statutul de oraș este destul de dificilă, toate localitățile rurale din aceste perimetre înregistrând lacune semnificative la nivelul indicatorilor cantitativi și calitativi minimali necesari trecerii la statutul de oraș. Soluția pentru aceste zone este îmbunătățirea accesibilității acestor zone spre cele mai apropiate orașe (ex: reabilitarea drumului DN12A din NV județului Bacău) și susținerea dezvoltării serviciilor și funcțiunilor necesare la nivel local (ex: servicii medicale de urgență).

Dezvoltarea teritorială a localităților urbane din Regiunea Nord-Est trebuie să ia în considerare o serie

de principii de dezvoltare spațială enunțate în documentul *Principii directe pentru dezvoltarea teritorială durabilă a continentului european* (formulate în cadrul Conferinței Europene a Miniștrilor Responsabili cu Amenajarea Teritoriului):

- Promovarea coeziunii teritoriale printr-o dezvoltare socio-economică echilibrată și prin ameliorarea competitivității;
- Susținerea dezvoltării generate de funcțiunile urbane și de îmbunătățirea relațiilor rural-urban;
- Asigurarea unor condiții de accesibilitate mai echilibrate;
- Dezvoltarea accesului la informație și cunoaștere;
- Reducerea prejudiciilor provocate mediului;
- Valorificarea și protecția resurselor și patrimoniului natural;
- Valorificarea patrimoniului cultural ca factor de dezvoltare;
- Dezvoltarea resurselor energetice cu conservarea siguranței;
- Promovarea turismului calitativ și durabil;
- Limitarea preventivă a efectelor catastrofelor naturale.

La nivelul României unul dintre cele mai importante documente referitoare la dezvoltarea spațială - *Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030* - susține necesitatea asumării și consolidării rolului specific al fiecărui pol de dezvoltare prin:

- Întărirea funcțiunilor metropolitane ale polilor urbani situați în ierarhia superioară a rețelei de localități, prin dezvoltarea unor servicii de importanță supra-națională, creșterea competitivității centrelor urbane cu potențial metropolitan, pe baza resurselor umane superior pregătite, capabile să susțină restructurarea sectorială și dezvoltarea parcurilor de activități;
- Afirmarea și dezvoltarea rolului regional al polilor urbani prin îmbunătățirea bazei economice, a mediului de afaceri și a infrastructurii de servicii pentru o mai bună exploatare a potențialelor lor teritoriale în vederea atragerii investițiilor și în consecință a întăririi competitivității;
- Consolidarea polilor locali, orașe mici și mijlocii, prin valorificarea resurselor endogene, viabilizarea și proximitatea marilor centre regionale, în special nodurilor intermodale, promovarea unor strategii de diversificare

economică în orașele monofuncționale; regenerarea/ revitalizarea orașelor mici și mijlocii contribuie la dezvoltarea economică regională și locală și la diminuarea disparităților existente;

- Promovarea unor strategii de dezvoltare urbană integrată, orientate spre diversificare funcțională și socială;
- Promovarea cooperării între orașe și zonele rurale vecine pentru întărirea regiunilor funcționale și sprijinirea cooperării pe bază de parteneriat între centrele urbane prin proiecte comune și schimburi mutuale de experiență;
- Reglementarea dezvoltării urbanistice, care include: evitarea dezvoltării urbane extensive necontrolate; conservarea caracterului tradițional valoros și a identității culturale a localităților prin prevederi referitoare la tipologia constructivă și forma arhitecturală și urbanistică a zonelor construite; restricții severe privind dezvoltări urbanistice în zone de risc (inundații, alunecări de teren).

Asocieri dintre mediul urban și mediul rural

Conform documentului *Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030*, modalitățile de cooperare urban-rural se pot structura, potrivit anvergurii teritoriale și categoriei unităților administrative implicate, în mai multe situații:

- Asocieri între municipiile de rang superior și localitățile din aria de influență reciprocă care, potrivit legislației în vigoare poartă denumirea de zone metropolitane (zone constituite prin asociere, pe bază de parteneriat voluntar, între marile centre urbane - Capitala României și municipiile de rangul I - și localitățile urbane și rurale aflate în zona imediată, la distanțe de până la 30 km, între care s-au dezvoltat relații de cooperare pe multiple planuri);
- Asocieri între orașele de rang mediu și mic cu zonele rurale înconjurătoare în sisteme urbane (sistem de localități învecinate între care se stabilesc relații de cooperare economică, socială și culturală, de amenajare a teritoriului și de protecție a mediului, echipare tehnico-edilitară, fiecare păstrându-și autonomia administrativă);
- Forme de cooperare neinstituționalizată între localitățile urbane și rurale de-a lungul

coridoarelor de dezvoltare (transport) care combină potențialul urban și rural;

- Forme de asumare a rolului de centru urban de către localitățile rurale cu funcții de loc central, în relație cu teritoriul rural înconjurător, în zonele profund rurale.

La nivelul Regiunii Nord-Est, conceptul **zonelor metropolitane** a fost adoptat de mai multe municipalități care au înființat în acest sens asociații de dezvoltare, împreună cu unitățile teritorial-administrative învecinate. Astfel, în regiune funcționează sau sunt în curs de dezvoltare zone metropolitane în jurul municipiilor Iași, Bacău, Suceava, Botoșani și Roman. Asociațiile Zonelor Metropolitane Iași și Bacău sunt membri fondatori ai Federației Zonelor Metropolitane și Aglomerărilor Urbane din România. Din punct de vedere demografic, cele mai mari zone metropolitane din regiune sunt cele din Iași (circa 400.000 locuitori) și Bacău (circa 250.000 locuitori).

La nivelul Regiunii Nord-Est funcționează și alte **Asociații de Dezvoltare Intercomunitară** care includ în rândul partenerilor atât localități urbane, cât și localități rurale, majoritatea acestor asociații având drept scop dezvoltarea de proiecte de infrastructură sau pentru dezvoltarea serviciilor de utilități publice.

Schema de Dezvoltare a Spațiului Comunitar susține că promovarea complementarității între orașe și regiuni aduce și posibilitatea de a profita de avantajele pe care le oferă concurența economică dintre ele, controlând în același timp inconvenientele. Complementaritatea nu va trebui totuși să se limiteze la concurență și la economie, ci se va extinde la ansamblul funcțiunilor urbane, (ca de exemplu cultură, învățământ și formare sau infrastructuri sociale). Este vorba de a urma o politică care să încurajeze o cooperare eficientă între orașe, bazată pe interese comune și pe un aport al tuturor participanților. Caracterul liber consimțit al cooperării și egalității în drepturi între parteneri constituie condiții prealabile.

În scopul dezvoltării policentrice a sistemelor urbane din Europa, Conferința Europeană a Miniștrilor responsabili cu Amenajarea Teritoriului (CEMAT) a propus unele măsuri de întărire a potențialului

centrelor și zonelor urbane, care pot fi aplicate și în localitățile urbane din Regiunea Nord-Est:

- Dezvoltarea strategiilor adaptate contextului local (care vizează depășirea consecințelor restructurărilor economice);
- Ghidarea extinderii spațiale a orașelor, limitarea tendinței de suburbanizare prin utilizarea eficientă a spațiului intravilan, promovarea parcelărilor și tehnicilor urbanistice și de construcții care economisesc teren, îmbunătățirea calității vieții în zonele construite și crearea de spații verzi;
- Regenerarea zonelor urbane în declin și combinarea funcțiilor sau grupurilor sociale în cadrul unor structuri urbane, în cazul zonelor cu procese de excludere socială;
- Gestionarea prudentă a ecosistemului urban, în special în ceea ce privește spațiile libere, spațiile verzi, apa, energia și deșeurile;
- Dezvoltarea mijloacelor de transport eficiente și cu impact redus asupra mediului - conceptul mobilității durabile;
- Înființarea unor organisme de planificare interurbană pentru coordonarea proiectelor comune de amenajare.

CAPITOLUL V - Demografie

Aspecte cheie

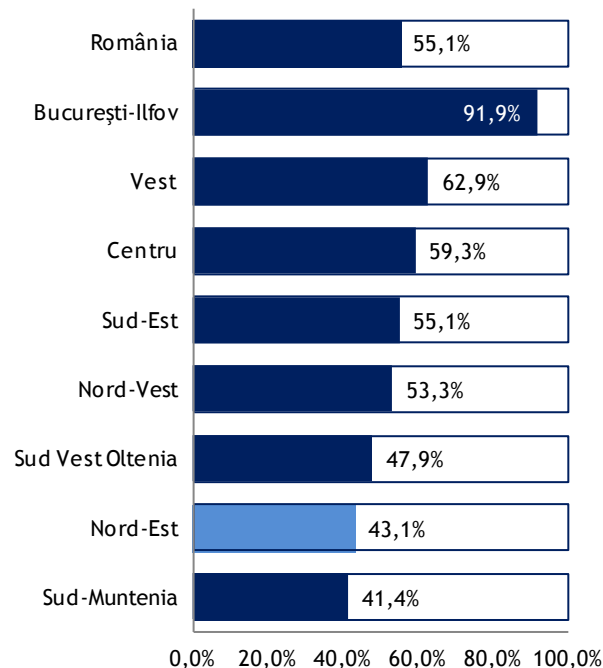
- În anul 2010, populația stabilă din mediul urban al Regiunii Nord-Est se cifra la 1.599.130 persoane, reprezentând 43,1% din populația totală a regiunii.
- 24,2% din populația din mediul urban al regiunii are domiciliul în județul Iași, acesta fiind urmat de județul Bacău (20,2%) și județul Suceava (19%).
- Densitatea urbană a populației este de 2.908,5 persoane/km² intravilan, iar densitatea totală de 448,9 persoane/km².
- Distribuția populației urbane din Regiunea Nord-Est pe sexe este destul de echilibrată, 52% (831.575 persoane) fiind de sex feminin și 48% (767.555 persoane) de sex masculin.
- În ceea ce privește distribuția populației din mediul urban pe grupe de vârste, 74,5% au vârsta cuprinsă între 15 și 64 de ani, 14,9% între 0 și 14 ani și 10,6% peste 65 ani.
- Gradul de îmbătrânire demografică a populației din mediul urban al Regiunii Nord-Est este de 715,1‰ în anul 2010. De asemenea, rata de înlocuire a forței de muncă este 599,8‰, iar raportul de dependență demografică este 342,9‰.
- Durata medie a vieții în mediul urban din Regiunea Nord-Est, în anul 2010, este de 74,31 ani, cu aproape 2 ani mai mult decât durata medie a vieții din mediul rural.
- Rata sporului natural în localitățile urbane ale regiunii este de 1,3‰, de aproape trei ori mai ridicată decât la nivel național (0,5‰).

Evoluția populației stabile

Conform Institutului Național de Statistică, în anul 2010, populația stabilă din mediul urban al Regiunii Nord-Est se cifrează la 1.599.130 persoane, cu 0,37% mai puțin decât în anul precedent. Rata medie anuală de creștere a populației urbane de la nivel regional în perioada 1990-2010 este de -0,01%, ușor mai ridicată decât rata medie de creștere anuală înregistrată în mediul rural (-0,09%).

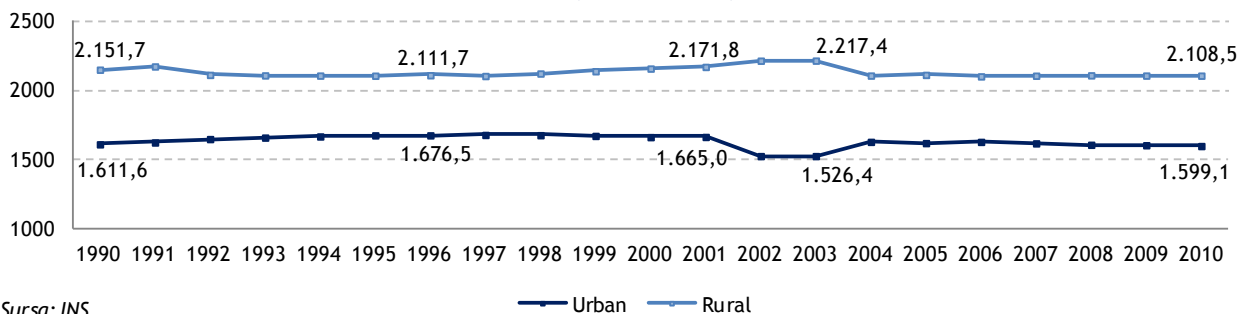
Populația urbană din Regiunea Nord-Est ocupă un procent de 43,1% din populația totală a regiunii. Astfel, Nord-Est reprezintă una dintre regiunile cu cel mai scăzut grad de urbanizare de la nivel național. Singura regiune care deține un grad de urbanizare mai scăzut este Sud-Muntenia (41,4% populație urbană), în timp ce la polul opus se află Regiunea București Ilfov (91,9%), urmată de Regiunea Vest (62,9%) și Regiunea Centru (59,3%).

Ponderea populației urbane din totalul populației, pe regiuni, în anul 2010

Sursa: INS

Evoluția populației din mediul urban și rural în Regiunea Nord-Est, în perioada 1990-2010 (mii persoane)

Sursa: INS

Evoluția populației din mediul urban din Regiunea Nord-Est, în perioada 2004-2010

	Anul 2004	Anul 2005	Anul 2006	Anul 2007	Anul 2008	Anul 2009	Anul 2010	Raport 2010/2004
Regiunea Nord-Est	1.629.448	1.620.437	1.629.250	1.618.548	1.608.280	1.605.008	1.599.130	-1,86%
Iași	386.072	376.155	394.696	393.389	391.654	393.220	387.549	0,38%
Bacău	335.586	334.080	331.666	329.129	326.073	324.493	323.163	-3,70%
Suceava	306.358	305.855	305.505	302.897	302.848	302.730	303.541	-0,92%
Neamț	220.508	220.149	217.941	215.952	213.616	212.420	212.104	-3,81%
Botoșani	191.078	192.369	190.609	189.389	187.834	186.806	186.857	-2,21%
Vaslui	189.846	191.829	188.833	187.792	186.255	185.339	185.916	-2,07%

Sursa: INS

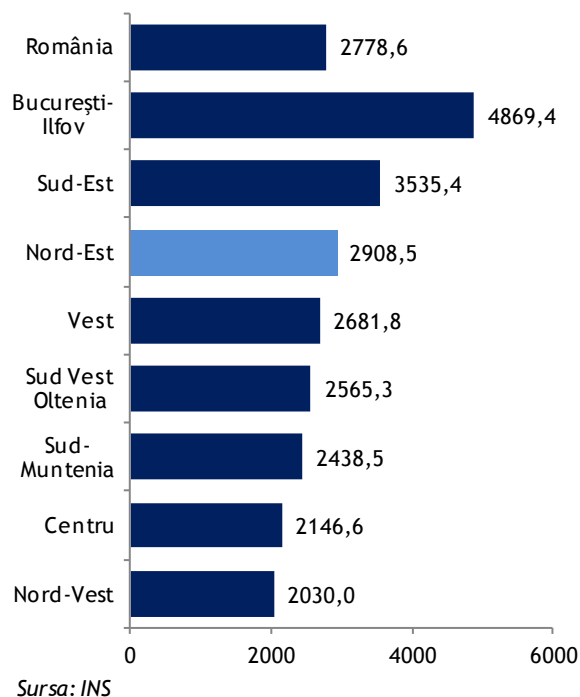
Din totalul populației urbane din Regiunea Nord-Est, aproape un sfert se datorează județului Iași (387.549 persoane - 24,2% din populația urbană din regiune). Poziția secundă este ocupată de județul Bacău (323.163 persoane - 20,2% din populația urbană din regiune), iar poziția terță de județul Suceava (303.541 persoane - 19% din populația urbană).

Județul care înregistrează cea mai puțin numeroasă populație urbană este Vaslui (185.916 persoane - 11,6% din populația urbană din regiune), urmat de județul Botoșani (186.857 persoane - 11,7% din populația urbană din regiune) și județul Neamț (212.104 persoane - 13,3% din populația urbană din regiune).

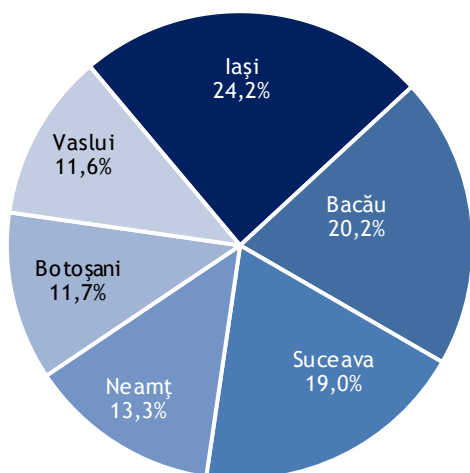
Gradul de urbanizare din Regiunea Nord-Est variază la nivel județean. Astfel, județul Iași înregistrează cel mai ridicat grad de urbanizare, 46,9% din populația județului domiciliind în mediul urban. Gradul de urbanizare din celelalte județe ale regiunii este următorul: județul Bacău 45,2%, județul Suceava 42,8%, județul Botoșani 41,8%, județul Vaslui 41,4% și județul Neamț 37,7%.

În ceea ce privește densitatea urbană (populația stabilă din mediul urban/suprafața intravilană a municipiilor și orașelor) din Regiunea Nord-Est, conform INS în anul 2010 aceasta era de 2.908,5 persoane/km² intravilan.

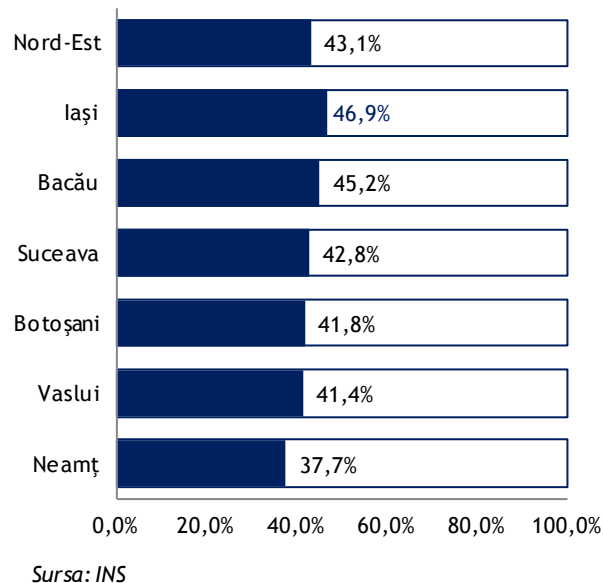
Densitatea urbană la nivel regional, în anul 2010

Distribuția populației urbane din Regiunea Nord-Est pe județe, în anul 2010

Ponderea populației urbane din totalul populației, pe județe, în anul 2010

Astfel, Regiunea Nord-Est se numără printre regiunile cu o valoare mai ridicată a densității urbane (peste media națională), alături de Regiunea București-Ilfov (4.869,4 persoane/ km² intravilan) și Regiunea Sud-Est (3.535,4 persoane/km² intravilan). La polul opus se află regiuni precum Nord-Vest (2030 persoane/km² intravilan) Centru (2.146,6 persoane/km² intravilan) sau Sud-Muntenia (2.438,5 persoane/km² intravilan).

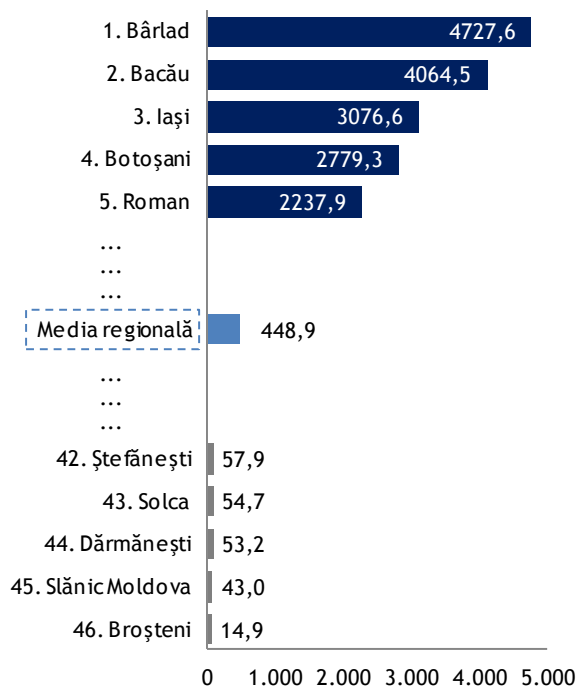
Densitatea populației în Regiunea Nord-Est, în anul 2010

Judet	Densitate total (pop/kmp)	Densitate urbană (pop/kmp intravilan)
Regiunea Nord-Est	448,9	2930,5
Iași	1349,5	4029,4
Neamț	643,5	3535,1
Vaslui	542,4	3254,3
Bacău	476,2	3042,1
Botoșani	364,7	2747,5
Suceava	215,0	1919,4

Sursa: INS

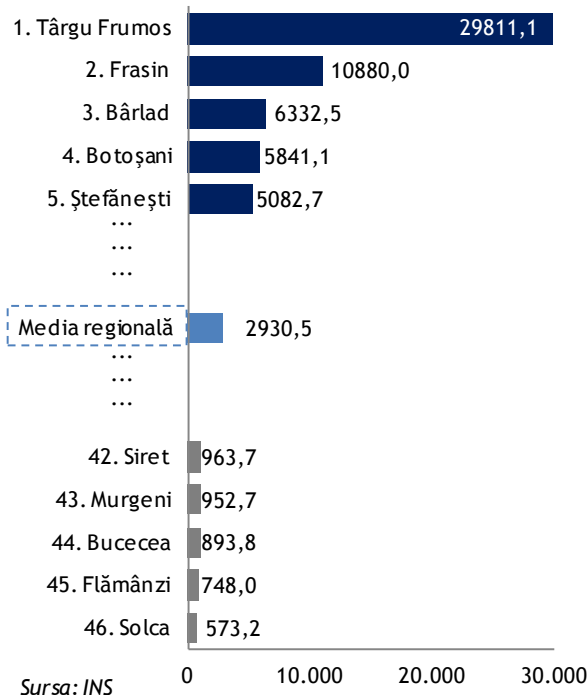
În ceea ce privește densitatea totală a populației din mediul urban - calculată ca raportul dintre populația urbană și suprafața totală a localităților urbane (intravilan și extravilan) - în anul 2010 aceasta s-a cifrat la 448,9 locuitori/km². În județul Iași densitatea populației este de 1.349,5 locuitori/km², acesta fiind urmat de județul Neamț (643,5 locuitori/km²), județul Vaslui (542,4) și județul Bacău (542,4 locuitori/km²). Județele care prezintă o valoare a densității populației din mediul urban sub media regională sunt Botoșani (364,7 locuitori/km²) și Suceava (215 locuitori/km²). Ordinea se păstrează și în ceea ce privește densitatea urbană (populație raportat la suprafața intravilană): județul Iași (4.029,4 persoane/km² intravilan), județul Neamț (3.535,1 persoane/km² intravilan), județul Vaslui (3.254,3 persoane/km² intravilan), județul Bacău (3.042,1 persoane/km² intravilan), județul Botoșani (2.745,5 persoane/km² intravilan) și județul Suceava (1.919,4 persoane/km² intravilan).

Clasamentul primelor 5 și ultimelor 5 localități urbane din Regiunea Nord-Est, în funcție de densitatea populației, în anul 2010 (loc/kmp)

Sursa: INS

Clasamentul primelor 5 și ultimelor 5 localități urbane din Regiunea Nord-Est, în funcție de densitatea urbană populației, în anul 2010 (loc/kmp teren intravilan)

Sursa: INS

Localitatea urbană din Regiunea Nord-Est care înregistrează cea mai ridicată valoare a densității populației, în anul 2010, este municipiul Bârlad, un 1 kmp revenind la 4.727,6 persoane. Localitățile situate pe pozițiile următoare sunt: municipiul Bacău (4.064,5 locuitori/km²), municipiul Iași (3.076,6 locuitori/km²), municipiul Botoșani (2.779,3 locuitori/km²) și municipiul Roman (2.237,9 locuitori/km²).

Pe de altă parte, localitățile cu cele mai scăzute densități demografice din mediul urban al Regiunii Nord-Est sunt: orașul Broșteni (14,9 locuitori/km²), orașul Slănic Moldova (43 locuitori/km²), orașul Dărmănești (53,2 locuitori/km²), orașul Solca (54,7 locuitori/km²) și orașul Ștefănești (57,9 locuitori/km²).

Realizând acest clasament în funcție de situația densității urbane, ordinea localităților urbane din regiune se schimbă. Astfel, localitatea cu cea mai mare densitate urbană este orașul Târgu Frumos, valoarea foarte ridicată a acestui indicator (29.811,1 persoane/km² intravilan) fiind determinată de suprafața intravilană redusă (0,45 km²).

Poziția secundă este ocupată de orașul Frasin (10.880 persoane/km² intravilan), urmat de municipiul Bârlad (6.332,5 persoane/km² intravilan), municipiul Botoșani (5.841,1 persoane/km² intravilan) și orașul Ștefănești (5.082,7 persoane/km² intravilan).

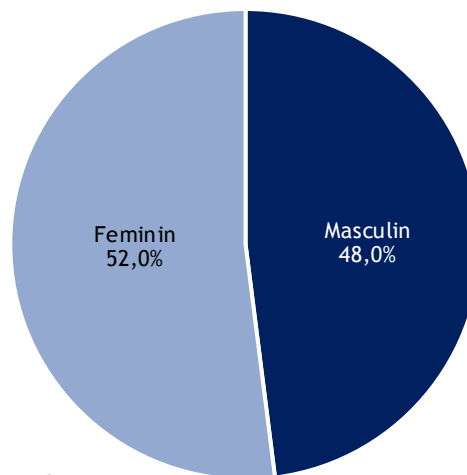
Localitățile care prezintă cele mai scăzute valori ale densității urbane de la nivelul Regiunii Nord-Est sunt: orașul Solca (573,2 persoane/km² intravilan), orașul Flămânzi (748 persoane/km² intravilan), orașul Bucecea (893,8 persoane/km² intravilan), orașul Murgeni (952,7 persoane/km² intravilan) și orașul Siret (963,7 persoane/km² intravilan).

Distribuția populației urbane din Regiunea Nord-Est pe sexe este destul de echilibrată, 52% (831.575 persoane) fiind de sex feminin și 48% (767.555 persoane) de sex masculin. Spre comparație, în mediul rural al regiunii preponderentă este populația de sex masculin (50,4% - 1.063.645 persoane), în detrimentul celei de sex feminin (49,6% - 1.044.825 persoane).

Distribuția pe sexe a populației din județele Regiunii Nord-Est este foarte apropiată, singurul județ în cadrul căruia ponderea populației de sex masculin este ușor mai mare decât media regională este județul Vaslui (49,9% masculin și 50,1% feminin).

În ceea ce privește distribuția populației din mediul urban pe grupe de vârste, 74,5% au vârsta cuprinsă între 15 și 64 de ani, 14,9% între 0 și 14 ani și 10,6% peste 65 ani.

Distribuția populației din mediul urban din Regiunea Nord-Est pe sexe, în anul 2010

Sursa: INS

Populația din mediul urban a Regiunii Nord-Est pe categorii de vârstă, în anul 2010

	0-14 ani	15-64 ani	Peste 65 ani	0-14 ani	15-64 ani	Peste 65 ani
Regiunea NORD-EST	238.093	1.190.784	170.253	14,9%	74,5%	10,6%
Bacău	45.953	240.306	36.904	14,2%	74,4%	11,4%
Botoșani	29.046	140.135	17.676	15,5%	75,0%	9,5%
Iași	55.887	292.291	39.371	14,4%	75,4%	10,2%
Neamț	29.225	158.364	24.515	13,8%	74,7%	11,6%
Suceava	49.741	219.284	34.516	16,4%	72,2%	11,4%
Vaslui	28.241	140.404	17.271	15,2%	75,5%	9,3%

Sursa: INS

Diferențele dintre distribuția populației din mediul urban pe vârste în rândul județelor componente din Regiunea Nord-Est sunt ușor sesizabile. În cadrul tuturor județelor, ponderea populației adulte (15-64 ani) este de peste 70%.

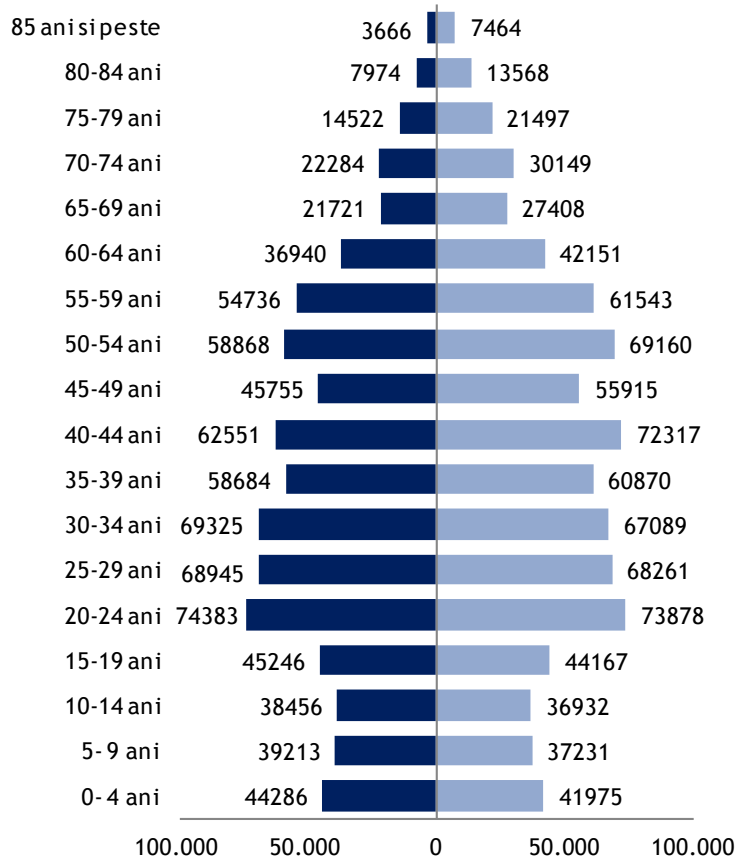
Județul cu cea mai ridicată pondere a populației tinere (0-14 ani) este Suceava, 16,4% din populația urbană fiind inclusă în această categorie de vârstă. Alte județe care prezintă un procent mai mare al populației de 0-14 ani sunt județul Botoșani (15,5%) și județul Vaslui (15,2%).

Analizând piramida vârstelor populației din mediul urban al Regiunii Nord-Est, în anul 2010, observăm o

scădere a grupelor de vârstă de la baza piramidei (0-19 ani). Comparativ cu piramida vârstelor din mediul rural al regiunii, populația cu vârsta 0-19 ani din mediul urban este mai puțin numeroasă. Astfel, populația urbană este mult mai afectată de fenomenul îmbătrânirii demografice decât cea din mediul rural.

Structura piramidei vârstelor din mediul urban al Regiunii Nord-Est este, însă, similară cu cea a piramidei vârstelor din mediul urban de la nivel național. În ambele situații este semnalată scăderea grupelor de vârstă de la baza piramidei. De asemenea, în ambele situații se observă faptul că numărul persoanelor vârstnice (65 ani și peste) de sex feminin este mai mare decât al celor de sex masculin.

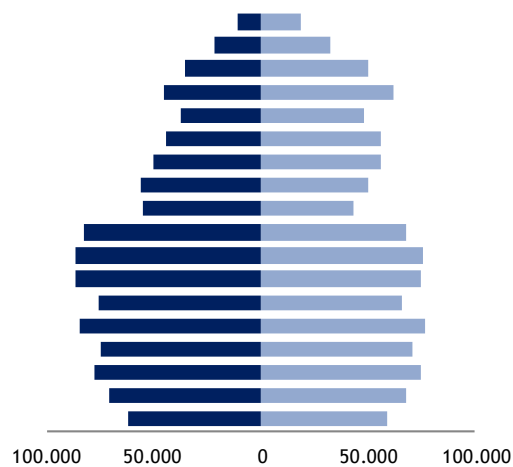
Piramida vârstelor în mediul urban din Regiunea Nord-Est, în anul 2010

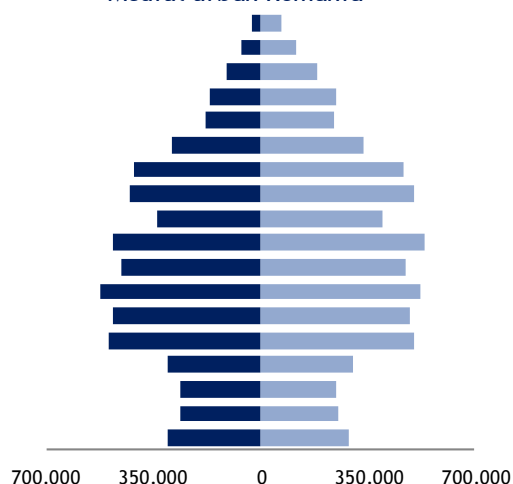
Sursa: INS

■ Masculin ■ Feminin

Mediul rural din Regiunea Nord-Est

Mediul urban România

Indicatori statistici demografici

Pe baza distribuției populației pe categorii de vârstă pot fi calculați mai mulți indicatori statistici demografici relevanți pentru identificarea unor probleme existente și care pot apărea în perioada următoare, precum: îmbătrânire demografică, deficit de forță de muncă sau dependență demografică ridicată.

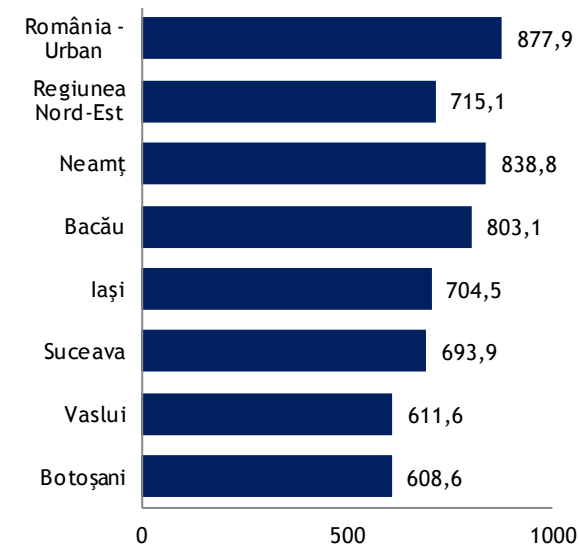
Gradul de îmbătrânire demografică - calculat ca raportul dintre populația în vârstă de peste 65 de ani și populația în vârstă de 0-14 ani, la 1000 de locuitori - a populației din mediul urban al Regiunii Nord-Est este de 715,1‰ în anul 2010.

Gradul de îmbătrânire demografică din mediul urban al regiunii este mai scăzut decât cel înregistrat în mediul urban de la nivel național, unde la 1000 de tineri (0-14 ani) revin 877,9 vârstnici (65 ani și peste). Mai mult decât atât, Regiunea Nord-Est prezintă cel mai scăzut grad de îmbătrânire demografică la nivelul mediului urban din toate regiunile de dezvoltare din România. Spre comparație, gradul de îmbătrânire demografică în mediul urban al Regiunii București-Ilfov este de 1.107,3‰, iar în mediul urban al Regiunii Vest este de 938,4‰.

Județul care înregistrează cea mai scăzută valoare a gradului de îmbătrânire demografică este Botoșani, la 1000 de tineri revenind 608,6 persoane vârstnice. Alte

județe care prezintă un grad de îmbătrânire demografică inferior celui de la nivel regional sunt: județul Vaslui (611,6‰), județul Suceava (693,9‰) și județul Iași (704,5‰). Pe de altă parte există județe care înregistrează rate de îmbătrânire demografică destul de apropiate de rata națională din mediul urban: județul Neamț - 838,8‰ și județul Bacău (803,1‰).

Gradul de îmbătrânire a populației din mediul urban în anul 2010

Sursa: INS

Indicatori statistici privind populația din mediul urban, în anul 2010

	Gradul de îmbătrânire demografică ¹	Rata de înlocuire a forței de muncă ²	Raportul de dependență ³
România - Urban	877,9	553,4	346,4
Regiunea Nord-Est	715,1	599,8	342,9
Bacău	803,1	573,7	344,8
Botoșani	608,6	621,8	333,4
Iași	704,5	573,6	325,9
Neamț	838,8	553,6	339,3
Suceava	693,9	680,5	384,2
Vaslui	611,6	603,4	324,2

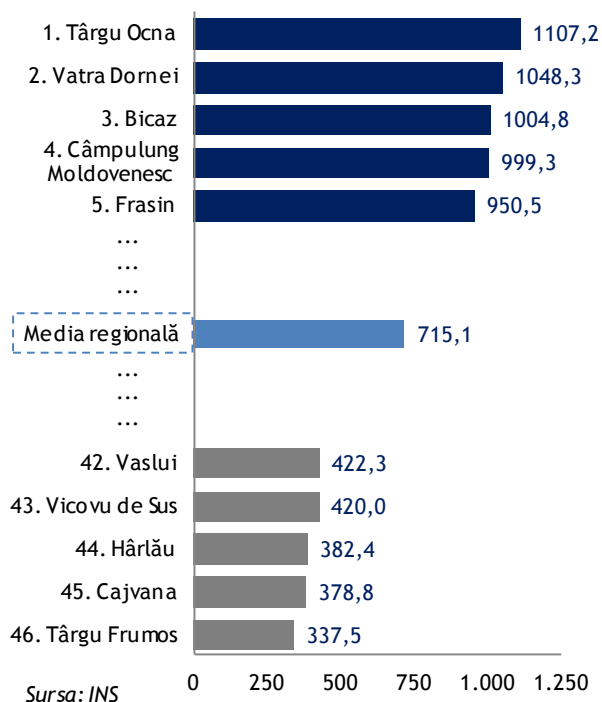
¹ - raportul dintre populația în vârstă de peste 65 de ani și populația în vârstă de 0-14 ani, calculat la 1000 de locuitori

² - persoane în vârstă de 0-14 ani ce revin unei treimi din persoanele în vârstă de 15-64 ani, calculat la 1000 de locuitori

³ - raportul dintre numărul populației de 0-14 ani și peste 65 ani, pe de o parte, și numărul populației cu vârsta cuprinsă între 15-64 ani, calculat la 1000 de locuitori

Sursa: INS, alcule proprii

Clasamentul primelor 5 și ultimelor 5 localități urbane din Regiunea Nord-Est, în funcție de gradul de îmbătrânire demografică, în anul 2010

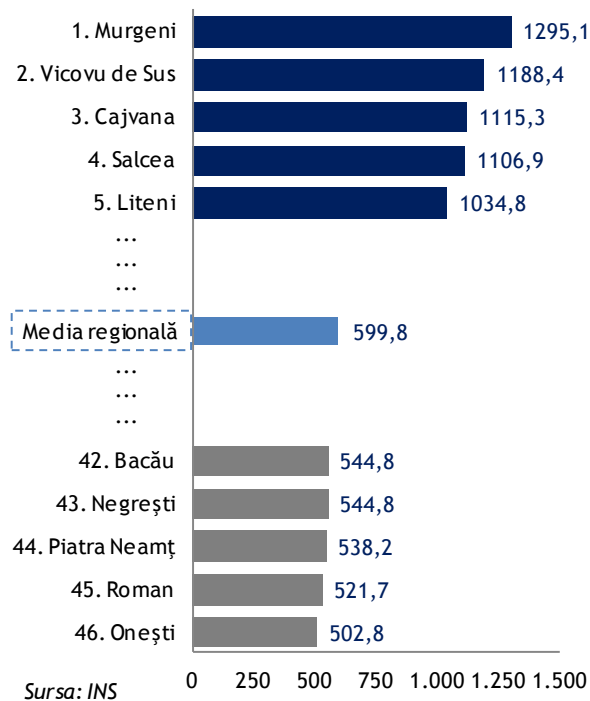

Localitățile urbane care prezintă cele mai ridicate rate de îmbătrânire demografică sunt orașul Târgu Ocna (1.107,2‰), municipiul Vatra Dornei (1.048,3‰), orașul Bicaz (1.004,8‰), municipiul Câmpulung Moldovenesc (999,3‰) și orașul Frasin (950,5‰).

La polul opus se află localitățile în cadrul cărora îmbătrânire demografică nu reprezintă o problemă: orașul Târgu Frumos (337,5‰), orașul Cajvana (378,8‰), orașul Hârlău (382,4‰), orașul Vicovu de Sus (420‰) și municipiul Vaslui (422,3‰).

Un alt indicator statistic important este rata de înlocuire a forței de muncă, calculată prin raportarea numărului de persoane în vârstă de 0-14 ani la o treime din persoanele în vârstă de 15-64 ani, la 1000 de locuitori. O rată de înlocuire a forței de muncă sub 1000‰ anunță un posibil deficit de forță de muncă ce poate apărea în următorii 10-15 ani ca urmare a imposibilității populației tinere care va intra pe piața

Clasamentul primelor 5 și ultimelor 5 localități urbane din Regiunea Nord-Est, în funcție de rata de înlocuire a forței de muncă, în anul 2010

forței de muncă de a înlocui populația adultă care va ieși de pe piața forței de muncă.

În anul 2010, rata de înlocuire a forței de muncă în mediul urban al Regiunii Nord-Est a fost de 599,8‰, ceea ce înseamnă că 1000 de persoane care vor ieși de pe piața muncii vor fi înlocuite de doar 599,8 persoane, creându-se un deficit de forță de muncă de aproape 40%. Valoarea înregistrată la nivel regional este foarte apropiată de cea din mediul urban de la nivel național (553,4‰).

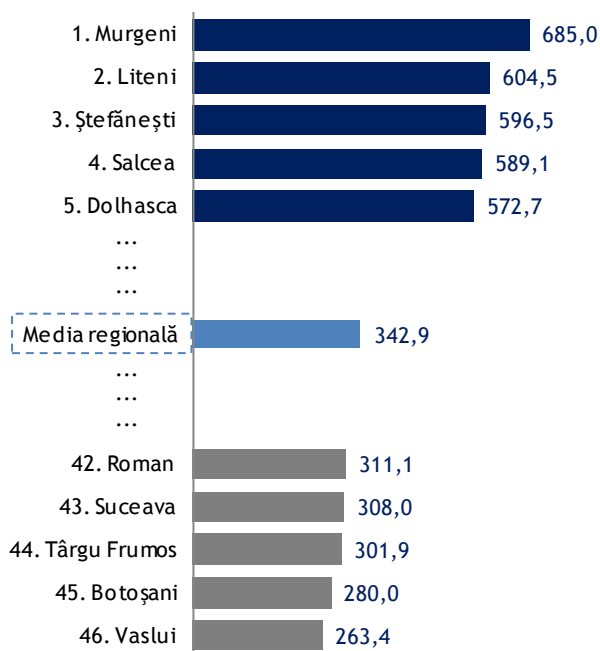
Județele care vor întâmpina cele mai mari probleme în ceea ce privește deficitul de forță de muncă sunt Neamț (rata de înlocuire a forței de muncă 553,6‰), Iași (rata de înlocuire a forței de muncă 573,6‰) și județul Bacău (rata de înlocuire a forței de muncă 573,7‰). Pe de altă parte, cea mai mare rată de înlocuire a forței de muncă este înregistrată în județul Suceava (680,5‰).

Există o serie de localități urbane din Regiunea Nord-Est care nu vor întâmpina probleme în ceea ce privește înlocuirea forței de muncă în următorii ani. În rândul acestora intră orașul Murgeni (1.295,1‰), orașul Vicovu de Sus (1.188,4‰), orașul Cajvana (1115,3‰), orașul Salcea (1.106,9‰) și orașul Liteni (1.034,8‰). Astfel, în majoritatea localităților urbane din județul Suceava înființate în ultimii ani nu vor fi probleme legate de deficitul de forță de muncă.

Localitățile care vor întâmpina un deficit de forță de muncă mai ridicat în următorii 10-15 ani sunt: municipiul Onești (502,8‰), municipiul Roman (521,7‰), municipiul Piatra Neamț (532,8‰), orașul Negrești (544,8‰) și municipiul Bacău (544,8‰).

Un ultim indicator statistic important este raportul de dependență demografică, calculat prin raportul dintre numărul populației de 0-14 ani și peste 65 ani, pe de o parte, și numărul populației cu vârsta cuprinsă între 15-64 ani, la 1000 de locuitori.

Clasamentul primelor 5 și ultimelor 5 localități urbane din Regiunea Nord-Est, în funcție de raportul de dependență demografică, în anul 2010

Sursa: INS

Raportul de dependență demografică, în anul 2010, este de 342,9‰, ceea ce înseamnă că la 1000 de persoane adulte (15-64 ani) revin 342,9 persoane tinere (0-14 ani) și vârstnice (65 ani și peste). Această valoare este foarte apropiată de cea din mediul urban de la nivel național (346,4‰).

Valorile înregistrate la nivel județean în ceea ce privește raportul de dependență demografică sunt destul de similare, variind între 324,2‰ în județul Vaslui și 384,2‰ în județul Suceava.

Presiunea demografică asupra populației adulte din mediul urban este mai ridicată în localitățile care prezintă o pondere mai ridicată de tineri (0-14 ani) sau vârstnici (65 ani și peste): orașul Murgeni (685‰), orașul Liteni (604,5‰), orașul Ștefănești (596,5‰), orașul Salcea (589,1‰) și orașul Dolhasca (572,7‰).

La polul opus se află localități precum municipiul Vaslui (263,4‰), municipiul Botoșani (280‰), orașul Târgu Frumos (301,9‰), municipiul Suceava (308‰) și municipiul Roman (311,1‰).

Durata medie a vieții (numărul mediu de ani pe care îi are de trăit un nou născut, dacă ar trăi tot restul vieții în condițiile mortalității pe vârste din perioada de referință) în mediul urban din Regiunea Nord-Est, în anul 2010, este de 74,31 ani, cu aproape 2 ani mai mult decât durata medie a vieții din mediul rural (72,35 ani).

Există disparități semnificative între durata medie a vieții în rândul populației de sex masculin față de cea de sex feminin, în mediul urban. Astfel, persoanele de sex masculin din mediul urban al regiunii trăiesc cu 7-8 ani mai puțin decât persoanele de sex feminin (70,55 ani, față de 78,08 ani).

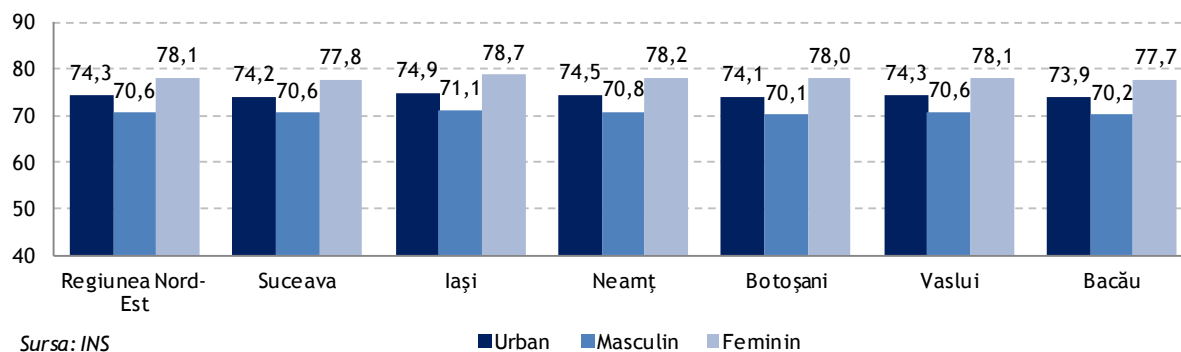
Județul care înregistrează cea mai ridicată durată medie a vieții în mediul urban este Suceava (74,15 ani), acesta fiind urmat de județul Iași (74,9 ani), județul Neamț (74,5 ani), județul Botoșani (74,06 ani), județul Vaslui (74,27 ani) și județul Bacău (73,91 ani).

Durata medie a vieții în Regiunea Nord-Est, pe medii și sexe, în anul 2010

	Total	Rural	Urban	Urban - Masculin	Urban - Feminin
Regiunea NORD-EST	73,26	72,35	74,31	70,55	78,08
Suceava	74,33	74,34	74,15	70,58	77,8
Iași	73,65	72,46	74,9	71,09	78,7
Neamț	73,61	73	74,5	70,82	78,17
Botoșani	72,66	71,47	74,06	70,11	77,96
Vaslui	72,59	71,22	74,27	70,61	78,07
Bacău	72,39	71,1	73,91	70,16	77,69

Sursa: INS

Durata medie a vieții în mediul urban al Regiunii Nord-Est, în anul 2010

Mișcarea naturală și migratorie a populației

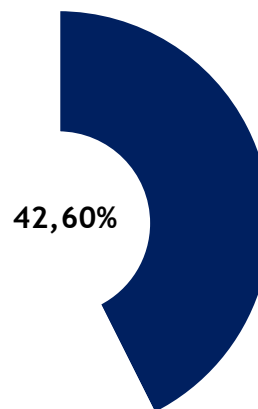
În anul 2010, în mediul urban al Regiunii Nord-Est au fost înregistrați 16.576 născuți vii, reprezentând 42,6% din numărul total de născuți vii de la nivelul întregii regiuni. Astfel, numărul născuților vii din mediul rural este superior celui din mediul urban, acest fapt explicând nivelul mai ridicat de îmbătrânire demografică din localitățile urbane.

Regiunea Nord-Est ocupă poziția secundă la nivel național în funcție de numărul născuților vii din mediul urban, fiind precedată doar de Regiunea București-Ilfov (22.808 născuți vii). Astfel, 14,1% din născuții vii din mediul urban de la nivel național au fost înregistrați în cele 46 localități urbane din Regiunea Nord-Est.

Rata de natalitate înregistrată în mediul urban din regiune este 10,4‰, ușor superioară ratei de la nivel național (10‰). Singura regiune din România care prezintă o rată mai ridicată a natalității în anul 2010 este Regiunea București-Ilfov (11,1‰).

În ceea ce privește numărul persoanelor decedate în anul 2010 în mediul urban al Regiunii Nord-Est, au fost înregistrate 14.532 cazuri. Astfel, sporul natural se menține pozitiv (2.044 persoane). Numărul persoanelor decedate în localitățile urbane ale regiunii reprezintă 12,4% din numărul de decedați din acest mediu din România. Regiunile în cadrul cărora numărul decedaților din mediul urban este superior valorii din Regiunea Nord-Est sunt: București-Ilfov (22.534 decedați), Sud-Est (15.244 decedați) și Centru (14.885 decedați).

Ponderea născuților vii din mediul urban din totalul născuților vii din Regiunea Nord-Est, în anul 2010

Sursa: INS

Rata mortalității din mediul urban al Regiunii Nord-Est este 9,1‰, una dintre cele mai mici de la nivel național. De altfel, această valoare se situează sub media națională de 10‰. Singura regiune de dezvoltare în cadrul căreia rata mortalității din mediul urban este inferioară celei înregistrate în Regiunea Nord-Est este Sud-Vest Oltenia (8,9‰).

Regiunea Nord-Est deține cel mai ridicat spor natural în mediul urban din toate regiunile din România. Mai mult decât atât, există regiuni de dezvoltare cu spor natural negativ, precum: Regiunea Vest (-2.217 persoane),

Principali indicatori ai mișcării naturale în mediul urban, la nivel regional, în anul 2010

	Născuți vii	Rata natalitate	Decedați	Rata mortalității	Spor natural	Rata sporului natural	Decedați sub 1 an	Rata mortalității infantile
România	117.851	10‰	117.632	10‰	219	0,5‰	913	7,7‰
București-Ilfov	22.808	11,1‰	22.534	11‰	274	0,1‰	132	5,8‰
Centru	15.007	10,1‰	14.885	10‰	122	0,1‰	106	7,1‰
Nord-Est	16.576	10,4‰	14.532	9,1‰	2.044	1,3‰	123	7,4‰
Nord-Vest	14.804	10,3‰	13.886	9,7‰	918	0,6‰	107	7,2‰
Sud-Est	14.261	9,2‰	15.244	9,8‰	-983	-0,6‰	149	10,4‰
Sud-Muntenia	13.052	9,6‰	13.324	9,8‰	-272	-0,2‰	117	9‰
Sud-Vest Oltenia	9.968	9,2‰	9.635	8,9‰	333	0,3‰	83	8,3‰
Vest	11.375	9,5‰	13.592	11,3‰	-2.217	-1,8‰	96	8,4‰

Sursa: INS

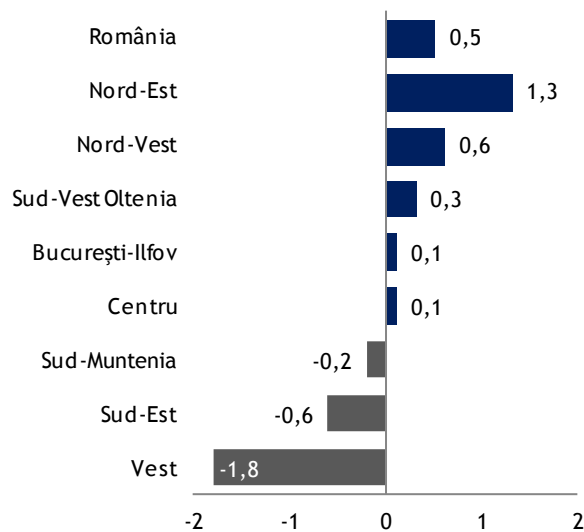
Regiunea Sud-Est (-983 persoane) și Regiunea Sud-Muntenia (-272 persoane). Totodată rata sporului natural este de 1,3‰, de aproape trei ori mai ridicată decât la nivel național (0,5‰). Regiunea Nord-Est prezintă cea mai mare rată a sporului natural din România, fiind urmată de regiuni precum Nord-Vest (0,6‰), Sud-Vest Oltenia (0,3‰), București-Ilfov (0,1‰) sau Centru (0,1‰).

Rata mortalității infantile în mediul urban al regiunii este de 7,4‰ în anul 2010, puțin sub media națională de 7,7‰. Astfel, situația din Regiunea Nord-Est este mult mai bună decât în localitățile urbane din alte regiuni precum: Sud-Est (10,4‰), Sud-Muntenia (9‰), Vest (8,4‰) sau Sud-Vest Oltenia (8,3‰).

În ceea ce privește situația principalilor indicatori ai mișcării naturale în mediul urban la nivelul celor 6 județe componente ale Regiunii Nord-Est, aceasta variază ușor de la un județ la altul. Astfel, din numărul total de născuți vii din mediul urban, 27,05% se datorează județului Iași (4.484 născuți vii), 19,8% județului Bacău (3.284 născuți vii), 19,8% județului Suceava (3.282 născuți vii), 12,3% județului Neamț (2.031 născuți vii), 10,8% județului Botoșani (1.788 născuți vii) și 10,3% județului Vaslui (1.707 născuți vii).

Două județe din Regiunea Nord-Est prezintă o rată a natalității superioară celei regionale: județul Suceava (10,8‰) și județul Iași (11,8‰). Cea mai scăzută rată a natalității este înregistrată în județul Vaslui (9,1‰), urmat de județul Botoșani (9,4‰) și județul Neamț (9,5‰).

Rata sporului natural în mediul urban, la nivel regional, în anul 2010

Sursa: INS

23% din numărul total de decedați din mediul urban al Regiunii Nord-Est au fost înregistrați în județul Iași (3.344 persoane decedate), 21,3% în județul Bacău (3.092 persoane decedate) și 19,2% în județul Suceava (2.786 persoane decedate).

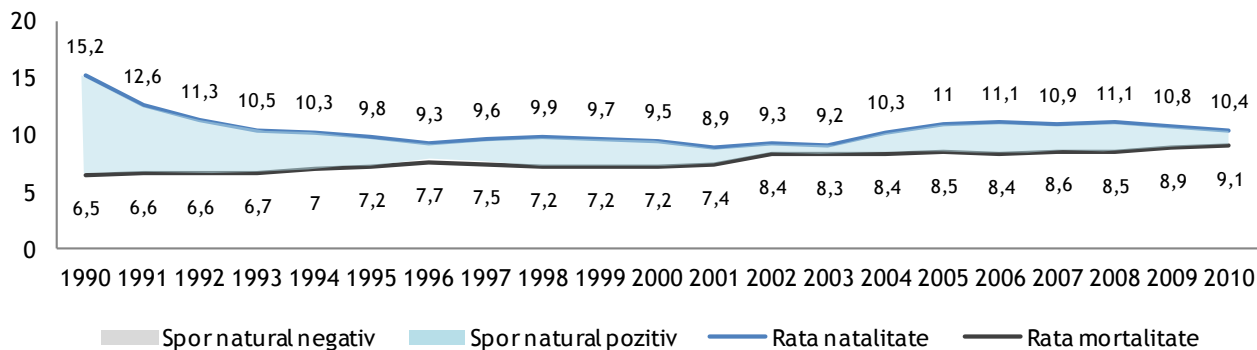
Rata mortalității în mediul urban în județele componente ale Regiunii Nord-Est variază între 8,3‰ în județul Vaslui și 9,7‰ în județul Neamț. Acesta din urmă este singurul județ din regiune care a înregistrat un spor natural negativ în mediul urban în anul 2010 (-49 persoane).

Principalii indicatori ai mișcării naturale în mediul urban, la nivel județean, în anul 2010

	Născuți vii	Rata natalitate	Decedați	Rata mortalității	Spor natural	Rata sporului natural	Decedați sub 1 an	Rata mortalității infantile
Regiunea Nord-Est	16576	10,4	14532	9,1	2044	1,3	123	7,4
Bacău	3284	10,1	3092	9,5	192	0,6	24	7,3
Botoșani	1788	9,4	1659	8,8	129	0,7	19	10,6
Iași	4484	11,8	3344	8,8	1140	3	26	5,8
Neamț	2031	9,5	2080	9,7	-49	-0,2	15	7,4
Suceava	3282	10,8	2786	9,2	496	1,6	27	8,2
Vaslui	1707	9,1	1571	8,3	136	0,7	12	7

Sursa: INS

Evoluția sporului natural în mediul urban din Regiunea Nord-Est, în perioada 1990-2010

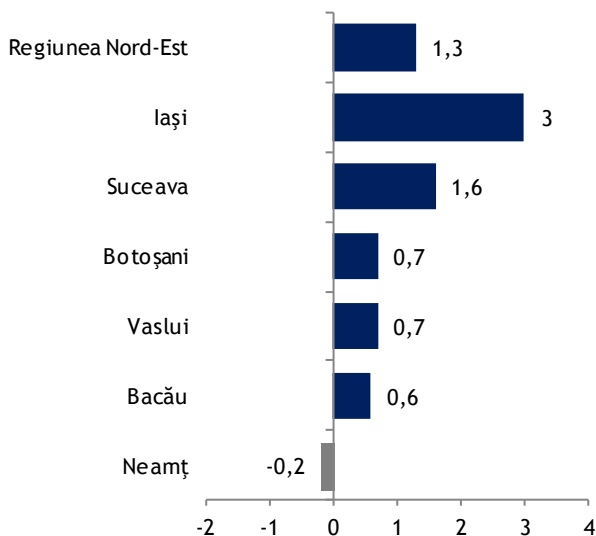
Sursa: INS

Singurul județ din regiune în cadrul căruia rata sporului natural din mediul urban este negativă este Neamț (-0,2‰). Pe de altă parte, rata sporului natural din județul Iași este 3‰, acesta fiind urmat de județul Suceava (1,6‰), județul Botoșani (0,7‰), județul Vaslui (0,7‰) și județul Bacău (0,6‰).

În perioada 1990-2010, rata sporului natural din mediul urban al Regiunii Nord-Est s-a menținut pozitivă, cea mai scăzută valoare fiind înregistrată în intervalul 2002-2003 (0,9‰). Trendul general este, însă, de creștere a ratei mortalității, concomitent cu o scădere ușoară a ratei natalității.

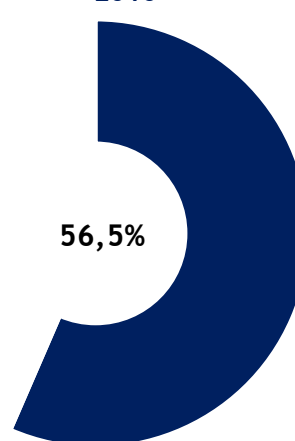
În 56,5% din localitățile urbane din Regiunea Nord-Est se înregistra, în anul 2010, o rată negativă a sporului natural (26 localități). Localitățile cu cele mai scăzute rate ale sporului natural sunt: orașul Flămânzi (-6,4‰), orașul Târgu Ocna (-5,7‰), orașul Broșteni (-5,5‰), municipiul Câmpulung Moldovenesc (-4,8‰) și orașul Ștefănești (-4,5‰). Pe de altă parte localitățile cu cele mai ridicate rate ale sporului natural sunt: orașul Cajvana (10,3‰), orașul Vicovu de Sus (7,8‰), orașul Podu Iloaiei (6,2‰), orașul Hârlău (5,4‰) și orașul Murgeni (4,7‰).

Rata sporului natural în mediul urban, la nivel județean, în anul 2010

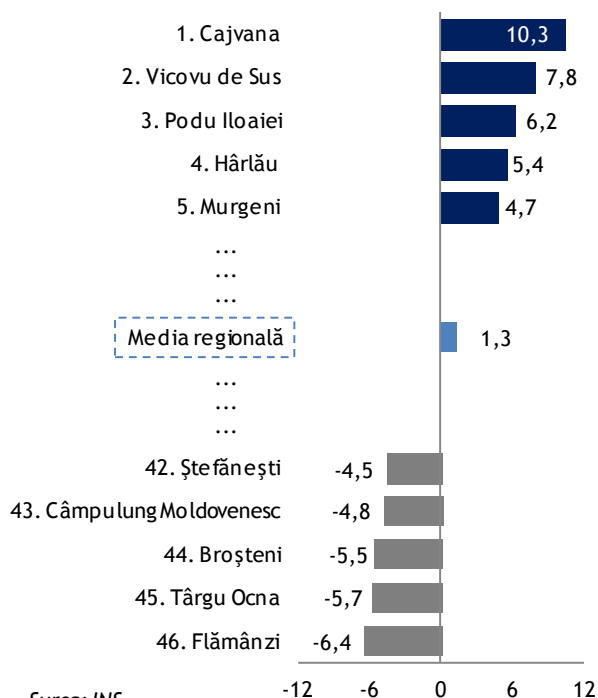
Sursa: INS

Ponderea localităților urbane din Regiunea Nord-Est care înregistrează o rată negativă a sporului natural în anul 2010

Sursa: INS

Clasamentul primelor 5 și ultimelor 5 localități urbane din Regiunea Nord-Est, în funcție de rata sporului natural, în anul 2010

În ceea ce privește situația mortalității infantile în localitățile urbane ale regiunii, în anul 2010 au fost înregistrate 123 cazuri de mortalitate infantilă, rata fiind de 7,4%. Județul Botoșani prezintă cea mai mare rată a mortalității infantile (10,6%), la polul opus fiind 5,8% din județul Iași.

Soldul schimbărilor de domiciliu (indicator care reprezintă diferența algebrică dintre numărul

persoanelor sosite prin schimbarea domiciliului și numărul persoanelor plecate prin schimbarea domiciliului) în perioada 2004-2010 în mediul urban al Regiunii Nord-Est a fost negativ, valoarea minimă fiind înregistrată în anul 2007 (-11.195 persoane).

În anul 2010 cea mai scăzută valoare a soldului schimbărilor de domiciliu a fost prezentă în județul Vaslui (-2.659 persoane), acesta fiind urmat de județul Suceava (-1.744 persoane), județul Neamț (-1.567 persoane), județul Iași (-1.344 persoane), județul Botoșani (-1.332 persoane) și județul Bacău (-1.061 persoane).

Soldul schimbărilor de reședință (indicator care reprezintă diferența algebrică între numărul persoanelor sosite și plecate într-o unitate administrativ-teritorială pentru care viza de stabilire a reședinței este valabilă la data de 01.I sau 01.VII) a fost de 923 persoane în anul 2011, ușor mai scăzut decât în anul precedent (-3,8%). Cea mai mare valoare a soldului schimbărilor de reședință a fost înregistrată în anul 2004, când numărul stabilirilor de reședință a fost cu 8.140 persoane mai mare decât numărul plecărilor cu reședința.

Doar în două județe din Regiunea Nord-Est soldul schimbărilor de reședință din mediul urban este pozitiv în anul 2011: județul Iași (3.941 persoane) și județul Suceava (96 persoane). În celelalte județe soldul schimbărilor de reședință este negativ: județul Neamț - 930 persoane, județul Vaslui -825 persoane, județul Botoșani -727 persoane și județul Bacău -632 persoane.

În concluzie, scăderea demografică din majoritatea localităților urbane din Regiunea Nord-Est are la bază și soldurile negative ale schimbărilor de reședință și domiciliu.

Principalii indicatori ai mișcării migrației în mediul urban din Regiunea Nord-Est în perioada 2004 - 2011

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Stabiliri cu domiciliul	18077	15279	19063	19947	19960	18686	26155	-
Plecări cu domiciliul	28305	22065	26785	31142	31061	26354	35862	-
Soldul schimbărilor de domiciliu	-10228	-6786	-7722	-11195	-11101	-7668	-9707	-
Stabiliri de reședință	29586	19526	16706	14883	18406	21594	20763	15843
Plecări cu reședința	21446	17525	14926	15588	18992	21221	19804	14920
Soldul schimbărilor de reședință	8140	2001	1780	-705	-586	373	959	923

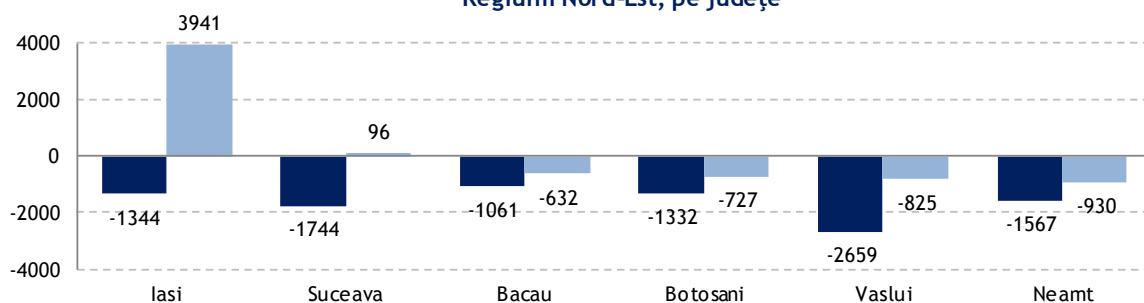
Sursa: INS

Principalii indicatori ai mișcării migratorii în mediul urban din Regiunea Nord-Est, pe județe

	Anul 2010			Anul 2011		
	Stabiliri cu domiciliul	Plecări cu domiciliul	Soldul schimbărilor de domiciliu	Stabiliri de reședință	Plecări cu reședința	Soldul schimbărilor de reședință
Regiunea Nord-Est	26155	35862	-9707	15843	14920	923
Bacau	5304	7963	-1061	2421	3053	-632
Botosani	2427	3994	-1332	1734	2461	-727
Iasi	6803	8135	-1344	5892	1951	3941
Neamt	3523	5267	-1567	1243	2173	-930
Suceava	5146	6207	-1744	3225	3129	96
Vaslui	2952	4296	-2659	1328	2153	-825

Sursa: INS

Soldul schimbărilor de domiciliu și al schimbărilor de reședință din mediul urban al Regiunii Nord-Est, pe județe

Sursa: INS

■ Soldul schimbărilor de domiciliu (2010) ■ Soldul schimbărilor de reședință (2011)

Previzuni demografice

Prognoza populației din mediul urban al Regiunii Nord-Est pornește de la principalii factori care acționează asupra mărimii și structurii populației: natalitatea, mortalitatea și migrația (internă și externă). În urma analizării acestor indicatori s-au stabilit trei scenarii principale care pot apărea în următorii 20 de ani în localitățile urbane ale regiunii: scenariul optimist, scenariul moderat și scenariul pesimist. Toate cele trei variante schițate în urma analizei trendurilor generale din ultimii ani din punct de vedere demografic anunță, însă, scăderea populației din mediul urban cu procente ce variază între -4,55% și -17,38% până în anul 2030.

Prognoza populației din mediul urban din Regiunea Nord-Est din anul 2030 depinde, însă, de baza de calcul pe care o avem în vedere. Astfel, am schițat două alternative:

- Baza de calcul este populația din mediul urban din anul 2010, conform datelor INS (1.599.130 persoane);
- Baza de calcul este populația din mediul urban din anul 2011, conform datelor provizorii are Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2011 (1.276.500 persoane).

A. Baza de calcul este populația din mediul urban din anul 2010, conform datelor INS

Conform scenariului optimist, populația din mediul urban din Regiunea Nord-Est va scădea cu 4,55% până în anul 2030, ajungând la 1.526.358 persoane. Indicatorii

Prognoza evoluției populației din mediul urban al Regiunii Nord-Est, până în 2030 (Baza de calcul este populația din mediul urban din anul 2010, conform datelor INS (1.599.130 persoane))

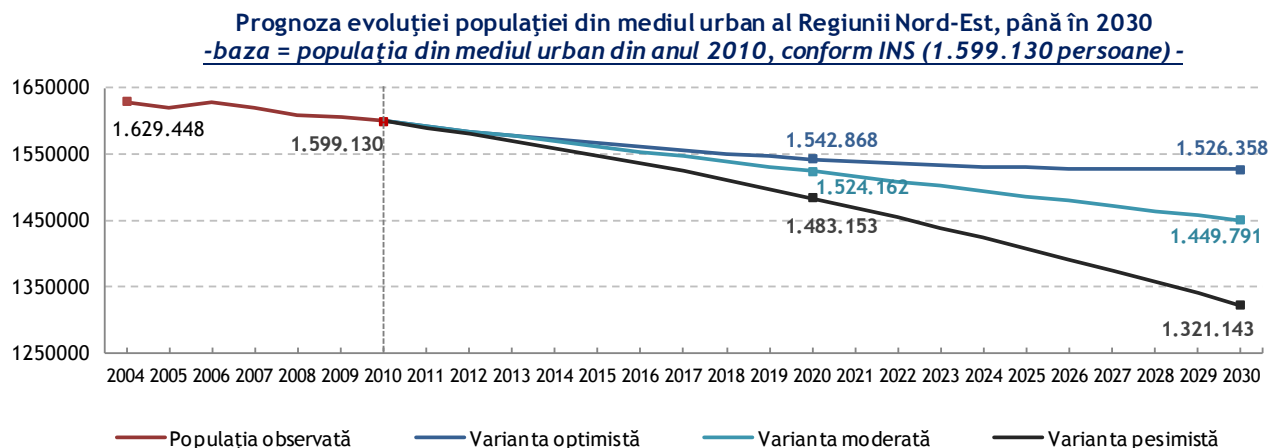
	2010	2030	Raport 2030/2010
Scenariul optimist		1.526.358	-4,55%
Scenariul moderat	1.599.130	1.449.791	-9,34%
Scenariul pesimist		1.321.143	-17,38%

Sursa: INS, calcule proprii

care au fost avuți în vedere în estimarea acestei cifre sunt: rata natalității cu o creștere constantă de la 10,5‰ în anul 2011 la 12‰ în anul 2030, rata mortalității cu o creștere constantă de la 9,1‰ în anul 2011 la 10,05‰ în anul 2030 și o rată a migrației cu o scădere treptată de la -6,1‰ în anul 2011 la -1,9‰ în anul 2030.

Conform scenariului moderat, populația din mediul urban din Regiunea Nord-Est va scădea cu 9,34% până în anul 2030, ajungând la 1.449.791 persoane. Indicatorii care au fost avuți în vedere în estimarea acestei cifre sunt: rata natalității constantă de 10,5‰, rata mortalității cu o creștere constantă de la 9,1‰ în anul 2011 la 11,57‰ în anul 2030 și o rată a migrației cu o scădere treptată de la -6,1‰ în anul 2011 la -4‰ în anul 2030.

Potrivit scenariului pesimist, populația din mediul urban din Regiunea Nord-Est va scădea cu 17,38% până în anul 2030, ajungând la 1.321.143 persoane. Indicatorii care au fost avuți în vedere în estimarea acestei cifre sunt: rata natalității cu o scădere

constantă de la 9,5% în anul 2011 la 7,6% în anul 2030, rata mortalității cu o creștere constantă de la 9,1% în anul 2011 la 12,7% în anul 2030 și o rată a migrației cu o creștere treptată de la -6,1% în anul 2011 la -8,2% în anul 2030.

B. Baza de calcul este populația din mediul urban din anul 2011, conform datelor provizorii ale Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2011

Conform *scenariului optimist*, populația din mediul urban din Regiunea Nord-Est va scădea cu 4,55% până în anul 2030, ajungând la 1.218.410 persoane. Indicatorii care au fost avuți în vedere în estimarea acestei cifre sunt: rata natalității cu o creștere constantă de la 10,5% în anul 2011 la 12% în anul 2030, rata mortalității cu o creștere constantă de la 9,1% în anul 2011 la 10,05% în anul 2030 și o rată a migrației cu o scădere treptată de la -6,1% în anul 2011 la -1,9% în anul 2030.

Conform *scenariului moderat*, populația din mediul urban din Regiunea Nord-Est va scădea cu 9,34% până în anul 2030, ajungând la 1.157.291 persoane. Indicatorii care au fost avuți în vedere în estimarea acestei cifre sunt: rata natalității constantă de 10,5%, rata mortalității cu o creștere constantă de la 9,1% în anul 2011 la 11,57% în anul 2030 și o rată a migrației cu o scădere treptată de la -6,1% în anul 2011 la -4% în anul 2030.

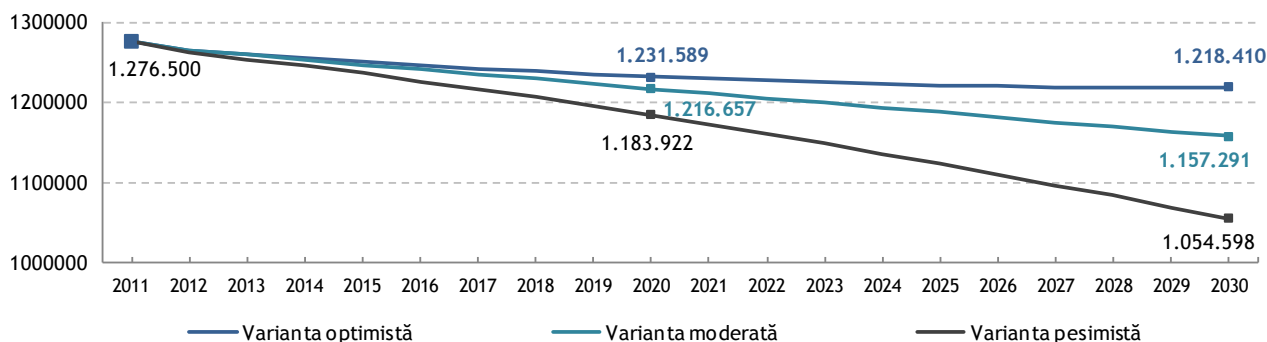
Potrivit *scenariului pesimist*, populația din mediul urban din Regiunea Nord-Est va scădea cu 17,38% până în anul 2030, ajungând la 1.054.598 persoane. Indicatorii care au fost avuți în vedere în estimarea acestei cifre sunt: rata natalității cu o scădere constantă de la 9,5% în anul 2011 la 7,6% în anul 2030, rata mortalității cu o creștere constantă de la 9,1% în anul 2011 la 12,7% în anul 2030 și o rată a migrației cu o creștere treptată de la -6,1% în anul 2011 la -8,2% în anul 2030.

Prognoza evoluției populației din mediul urban al Regiunii Nord-Est, până în 2030 (Baza de calcul este populația din mediul urban din anul 2011, datelor provizorii ale Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2011 (1.276.500 persoane))

	2011	2030	Raport 2030/2011
Scenariul optimist		1.218.410	-4,55%
Scenariul moderat	1.276.500	1.157.291	-9,34%
Scenariul pesimist		1.054.598	-17,38%

Sursa: INS, calcule proprii

Prognoza evoluției populației din mediul urban al Regiunii Nord-Est, până în 2030, în cazul confirmării rezultatelor provizorii ale Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2011
-baza = populația din mediul urban din anul 2011 (1.276.500 pers.) -

CAPITOLUL VI - Condiții de locuire

Aspecte cheie

- În anul 2010, în mediul urban al Regiunii Nord-Est există 586.887 locuințe, reprezentând 43,15% din numărul total de locuințe de la nivel regional.
- Regiunea Nord-Est deține cel mai ridicat grad de aglomerare a locuințelor din mediul urban, la o locuință revenind 2,72 persoane.
- În ceea ce privește numărul de camere existente în locuințele din mediul urban din Regiunea Nord-Est, în anul 2010, existau 1.429.512 camere, media pe locuință fiind de 2,44 camere.
- Suprafața totală a locuințelor existente în localitățile urbane ale Regiunii Nord-Est în anul 2010 este de 21.903.249 mp, media pe locuință fiind de 37,3 mp.
- În ceea ce privește situația spațiilor verzi amenajate (parcuri, grădini publice sau scuaruri publice, terenurile bazelor și amenajărilor sportive în cadrul perimetrelor construibile ale localităților) din mediul urban al Regiunii Nord-Est, în anul 2010 acestea însumau 2.526 hectare.
- Media de spații verzi amenajate pe cap de locuitor din mediul urban din Regiunea Nord-Est este de 15,8 mp, valoare cu 15,5% mai scăzută decât media de la nivel național.
- Pentru a atinge ținta de 26 mp pe cap de locuitor până în anul 2013, suprafața spațiilor verzi amenajate din localitățile urbane ale Regiunii Nord-Est ar trebui să crească cu aproximativ 65% (minim 4.158 hectare).

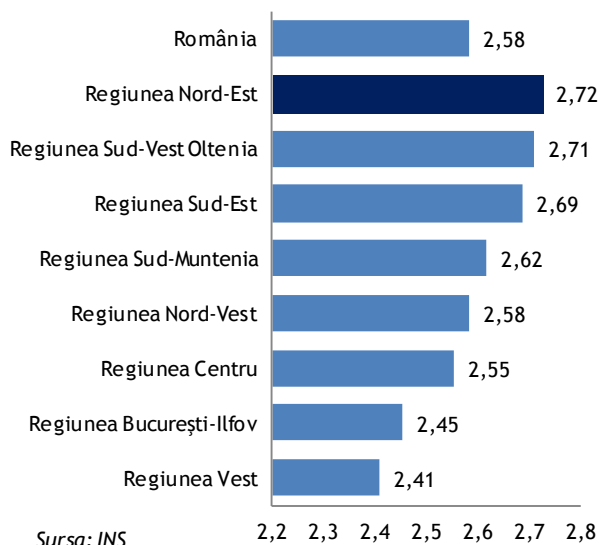
Locuințe

Conform Institutului Național de Statistică, în mediul urban al Regiunii Nord-Est există 586.887 locuințe, reprezentând 43,1% din numărul total de locuințe de la nivel regional. Regiunea Nord-Est ocupă poziția secundă la nivel național în funcție de numărul de locuințe din localitățile urbane, fiind precedată doar de Regiunea București-Ilfov (847.419 locuințe).

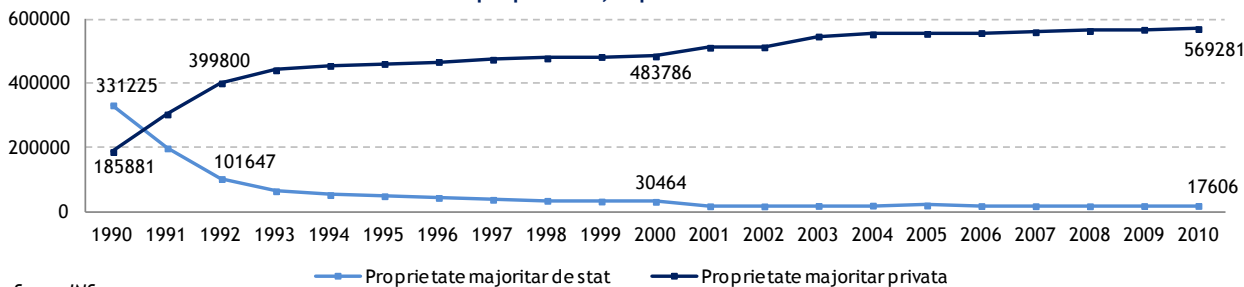
La nivel național ponderea locuințelor din mediul urban din totalul locuințelor existente este mai ridicată decât în Regiunea Nord-Est (54,2%).

Regiunea Nord-Est deține cel mai ridicat grad de aglomerare a locuințelor din mediul urban, la o locuință revenind 2,72 persoane, în anul 2010. Aceeași valoare este înregistrată și în Regiunea Sud-Vest Oltenia (2,72 persoane/locuință), poziția terță fiind ocupată de Regiunea Sud-Est cu 2,69 persoane pe locuință. Regiunile în cadrul cărora numărul de persoane care revin la o locuință este sub media națională sunt: Regiunea Vest (2,41 persoane/locuință), Regiunea București-Ilfov (2,45 persoane/locuință), Regiunea Centru 2,55

Numărul de persoane ce revin la o locuință, pe regiuni, în anul 2010

Evoluția numărului de locuințe din mediul urban din Regiunea Nord-Est, pe forme de proprietate, în perioada 1990-2010

Situația locuințelor din mediul urban, pe regiuni, în anul 2010

	Total (urban și rural)	Mediul urban	% urban din total	Număr persoane/locuință
România	8.427.941	4.567.674	54,2%	2,58
Regiunea București-Ilfov	921.726	847.419	91,9%	2,45
Regiunea Nord-Est	1.361.785	586.887	43,1%	2,72
Regiunea Centru	986.608	586.044	59,4%	2,55
Regiunea Sud-Est	1.066.148	575.384	54,0%	2,69
Regiunea Nord-Vest	1.076.892	560.076	52,0%	2,58
Regiunea Sud-Muntenia	1.295.755	515.891	39,8%	2,62
Regiunea Vest	789.020	500.829	63,5%	2,41
Regiunea Sud-Vest Oltenia	930.007	395.144	42,5%	2,72

Sursa: INS

persoane/locuință) și Regiunea Nord-Vest (2,58 persoane/locuință).

Situația din mediul urban al Regiunii Nord-Est este similară cu cea din mediul rural în ceea ce privește numărul mediu de persoane ce revin pe o locuință. Astfel, în localitățile rurale din regiune la o locuință revin tot 2,72 persoane, nivelul de aglomerare fiind identic cu cel din mediul urban.

După anul 1990 situația fondului locativ din mediul urban din punct de vedere al formelor de proprietate s-a schimbat radical. Astfel, dacă în anul 1990 un procent de 35,9% din locuințe se aflau în proprietate privată, în anul 2010 97% din locuințe se aflau în proprietate privată.

În ceea ce privește distribuția locuințelor existente din mediul urban pe județe, prima poziție este ocupată de localitățile urbane din județul Iași (137.863 locuințe -

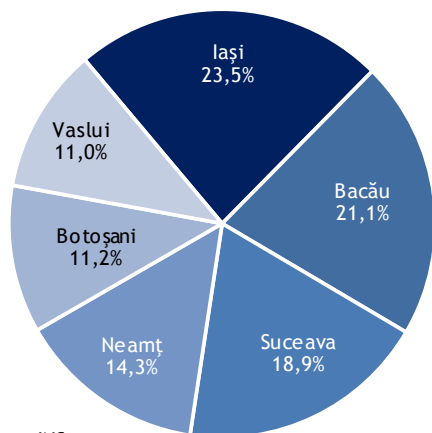
23,5%), acesta fiind urmat de județul Bacău (123.920 locuințe - 21,1%), județul Suceava (110.979 locuințe - 18,9%), județul Neamț (83.771 locuințe - 14,3%), județul Botoșani (65.724 locuințe - 11,2%) și județul Vaslui (64.630 locuințe - 11%). Această ierarhie corespunde și celei a ponderii locuințelor din mediul urban din totalul locuințelor din județ, cel mai ridicat procent fiind deținut de județul Iași (48,4%). Pe de altă parte, județul în cadrul căruia ponderea locuințelor din mediul urban din totalul fondului locativ existent este cea mai scăzută este Vaslui (38,1%).

Numărul de persoane ce revin la o locuință din mediul urban variază ușor între cele 6 județe componente ale Regiunii Nord-Est. Astfel, în mediul urban din Neamț media înregistrată este de 2,53 persoane/locuință, iar în județul Bacău media este de 2,61 persoane/locuință. Județele care prezintă un număr ușor mai ridicat de persoane ce revin la o locuință decât media regional sunt: județul Suceava (2,74 persoane/locuință), județul Iași (2,81 persoane/locuință), județul Botoșani (2,84 pers./loc.) și județul Vaslui (2,88 persoane/locuință).

Localitățile în cadrul cărora se înregistrează cel mai ridicat număr de persoane pe locuință, în anul 2010, sunt: orașul Cajvana (4,1 persoane/locuință), orașul Vicovu de Sus (3,83 persoane/locuință), orașul Podu Iloaiei (3,76 persoane/locuință), orașul Hârlău (3,3 persoane/locuință) și orașul Vicovu de Sus (3,16 persoane/locuință).

În rândul localităților care dispun de cel mai scăzut grad de aglomerare a locuințelor din Regiunea Nord-Est intră: municipiul Onești (2,35 persoane/locuință), municipiul Rădăuți (2,39 persoane/locuință), municipiul Vatra Dornei (2,44 persoane/locuință), orașul Târgu Ocna (2,44 persoane/locuință) și municipiul Piatra Neamț (2,46 persoane/locuință).

Distribuția locuințelor din mediul urban din Regiunea Nord-Est pe județe, în anul 2010

Sursa: INS

Situația locuințelor din mediul urban din Regiunea Nord-Est, pe județe, în anul 2010

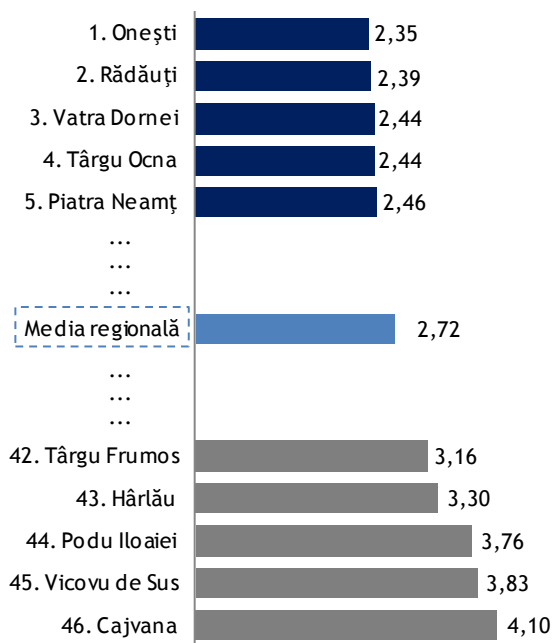
	Total (urban și rural)	Mediul urban	% urban din total	Număr persoane/locuință
Regiunea Nord-Est	1.361.785	586.887	43,1%	2,72
Iași	284.731	137.863	48,4%	2,81
Bacău	266.217	123.920	46,5%	2,61
Suceava	258.092	110.979	43,0%	2,74
Neamț	213.494	83.771	39,2%	2,53
Botoșani	169.514	65.724	38,8%	2,84
Vaslui	169.737	64.630	38,1%	2,88

Sursa: INS

În ceea ce privește numărul de camere existente în locuințele din mediul urban din Regiunea Nord-Est, în anul 2010, existau 1.429.512 camere. Astfel, o locuință deține în medie 2,44 camere. Cea mai ridicată medie de camere pe locuință este înregistrată în județul Suceava (2,54 camere/locuință), poziția secundă fiind deținută de județul Botoșani (2,45 camere/locuință), iar poziția terță de județul Bacău și județul Vaslui (2,43 camere/locuință).

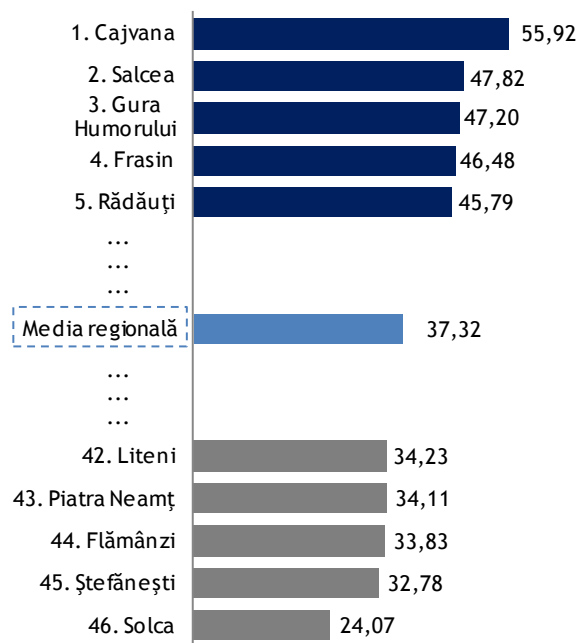
Suprafața totală a locuințelor existente în localitățile urbane ale Regiunii Nord-Est în anul 2010 este de 21.903.249 mp, media pe locuință fiind de 37,3 mp. Județul în cadrul căruia este înregistrată cea mai scăzută suprafață medie pe locuință este Botoșani (35,5 mp/locuință). Valori sub media regională sunt obținute în județul Neamț (35,9 mp/locuință), județul Bacău (36,9 mp/locuință) și județul Vaslui (37 mp/locuință).

Clasamentul primelor 5 și ultimelor 5 localități urbane din Regiunea Nord-Est, în funcție de numărul de persoane pe locuință, în anul 2010

Sursa: INS

Clasamentul primelor 5 și ultimelor 5 localități urbane din Regiunea Nord-Est, în funcție de suprafața medie a unei locuințe, în anul 2010

Sursa: INS

Situația numărului de camere și a suprafeței locuințelor din mediul urban din Regiunea Nord-Est, pe județe, în anul 2010

	Număr camere	Număr mediu camere pe locuință	Suprafața	Suprafața medie pe locuință
Regiunea Nord-Est	1.429.512	2,44	21.903.249	37,3
Bacău	301.350	2,43	4.566.247	36,9
Botoșani	160.841	2,45	2.330.677	35,5
Iași	327.600	2,38	5.173.615	37,5
Neamț	200.928	2,40	3.007.081	35,9
Suceava	281.427	2,54	4.435.866	40,0
Vaslui	157.366	2,43	2.389.763	37,0

Sursa: INS

CAPITOLUL VII - Dezvoltare economică

Aspecte cheie

- În anul 2010, 75% din numărul total de întreprinderi active din Regiunea Nord-Est își desfășurau activitatea în localitățile urbane.
- Densitatea întreprinderilor active din mediul urban al Regiunii Nord-Est, este de 23 întreprinderi la 1000 de locuitori, de aproximativ 4 ori mai ridicată decât cea înregistrată în mediul rural.
- 99,7% din întreprinderile active din mediul urban regional intră în categoria IMM-urilor.
- Cele mai dezvoltate sectoare economice din localitățile urbane ale Regiunii Nord-Est sunt: Comerțul cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor, Industria prelucrătoare, Activități profesionale, științifice și tehnice, Construcții și Transport și depozitare.
- Conform Oficiului Național al Registrului Comerțului, în anul 2010 cifra totală de afaceri înregistrată de întreprinderile active este de 54.338 milioane lei RON.
- 82,8% din numărul total de salariați din Regiunea Nord-Est își desfășoară activitatea în întreprinderile active din mediul urban (292.211 persoane).
- În ceea ce privește situația șomajului din localitățile urbane ale Regiunii Nord-Est, în luna martie 2012 erau înregistrați 23.389 șomeri, reprezentând 32,2% din numărul total de șomeri din regiune.
- În anul 2010 numărul de locuințe terminate în localitățile urbane ale Regiunii Nord-Est a fost de 3.104 unități, din care 13,3% au fost realizate din fonduri publice și 86,7% din fonduri private. Acestea reprezintă doar 32,4% din locuințele terminate în nivelul întregii regiuni.

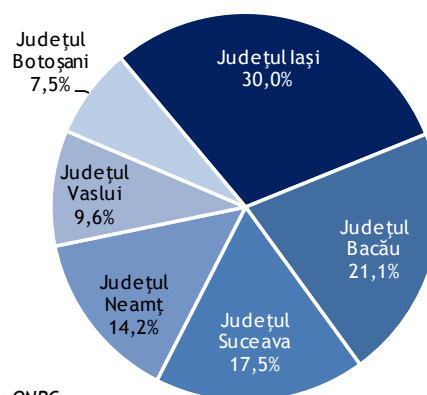
Densitatea întreprinderilor

În localitățile urbane din Regiunea Nord-Est erau active, în anul 2010, 36.788 întreprinderi, reprezentând 75% din numărul total de întreprinderi de la nivel regional. Astfel, cea mai mare parte a economiei regionale este concentrată în mediul urban, fapt ce creează puternice disparități rural-urban.

Din numărul total de întreprinderi active din mediul urban regional, o treime își desfășoară activitatea în localitățile urbane din județul Iași (11.034 întreprinderi). Poziția secundă este ocupată de județul Bacău cu 21,1% (7.766 întreprinderi), iar cea terță de județul Suceava cu 17,5% (6.451 întreprinderi). Conform Oficiului Național al Registrului Comerțului, în localitățile urbane din județul Neamț activau 14,2% din totalul întreprinderilor din mediul urban regional (5.241 întreprinderi), în localitățile urbane din județul Vaslui 9,6% din întreprinderi (3.539 unități), iar în județul Botoșani 7,5% din întreprinderi (2.757 unități).

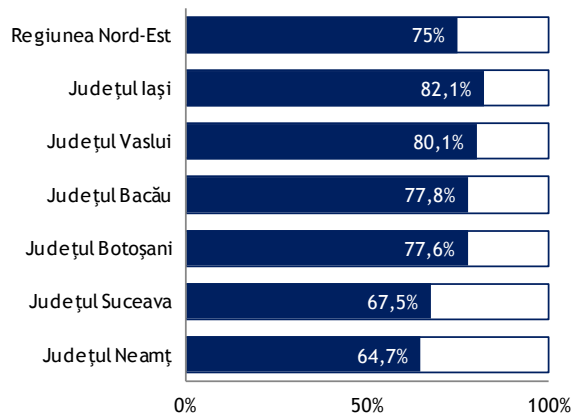
Județul care înregistrează cea mai ridicată pondere a întreprinderilor active din mediul urban în totalul economiei județene este Iași (82,1%), acesta fiind urmat de județul Vaslui (80,1%), județul Bacău (77,8%), județul Botoșani (77,6%), județul Suceava (67,5%) și județul Neamț (64,7%). Mai mult decât atât, există o tendință clară de dezvoltare și din punct de vedere economic a comunelor aflate în vecinătatea localităților urbane din regiune. Astfel, comunele care prezintă un număr mai ridicat de întreprinderi active sunt, de cele mai multe ori, cele care se află în proximitatea localităților urbane.

Distribuția întreprinderilor active din mediul urban al Regiunii Nord-Est, în anul 2010

Sursa: ONRC

Ponderea întreprinderilor active din mediul urban din totalul Regiunii Nord-Est, pe județe, în anul 2010

Sursa: ONRC

Situația întreprinderilor active din Regiunea Nord-Est, în anul 2010

	Număr întreprinderi			Densitatea întreprinderilor		
	Total	Urban	Rural	Total	Urban	Rural
Regiunea Nord-Est	49.042	36.788	12.254	13,2	23	5,8
Județul Bacău	9.986	7.766	2.220	14	24	5,7
Județul Botoșani	3.551	2.757	794	7,9	14,8	3,1
Județul Iași	13.436	11.034	2.402	16,3	28,5	5,5
Județul Neamț	8.096	5.241	2.855	14,4	24,7	8,2
Județul Suceava	9.554	6.451	3.103	13,5	21,3	7,7
Județul Vaslui	4.419	3.539	880	9,8	19	3,3

Sursa: ONRC

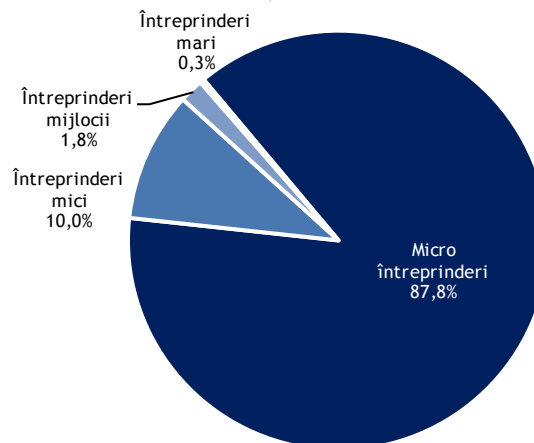
Densitatea întreprinderilor active din mediul urban al Regiunii Nord-Est, în anul 2010, este de 23 întreprinderi la 1000 de locuitori. Comparativ cu situația din mediul rural, densitatea întreprinderilor din localitățile urbane este de aproximativ 4 ori mai ridicată (5,8‰ în mediul urban).

Județul unde se înregistrează cea mai mare densitate a întreprinderilor în mediul urban este Iași, la 1000 de locuitori revenind 28,5 întreprinderi. Acesta este urmat de județul Neamț (24,7‰), județul Bacău (24‰), județul Suceava (21,3‰), județul Vaslui (19‰) și județul Botoșani (14,8‰).

În ceea ce privește distribuția întreprinderilor active pe clase de mărime, 99,7% din acestea intră în categoria IMM-urilor: 87,8% sunt microîntreprinderi (32.307 unități), 10% sunt întreprinderi mici (3.681 unități), 1,8% sunt întreprinderi mijlocii (678 unități) și 0,3% sunt întreprinderi mari (122 unități). Peste jumătate din întreprinderile cu peste 250 salariați din localitățile urbane ale Regiunii Nord-Est au ca sector de activitate Industria prelucrătoare (69 unități - 56,6%), celelalte activând în domenii precum salubritatea, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare, Construcții, Comerț, etc.

Un procent ridicat din întreprinderile active din mediul urban al Regiunii Nord-Est au ca obiect de activitate

Distribuția întreprinderilor active din mediul urban al Regiunii Nord-Est, pe categorii de mărime, în anul 2010

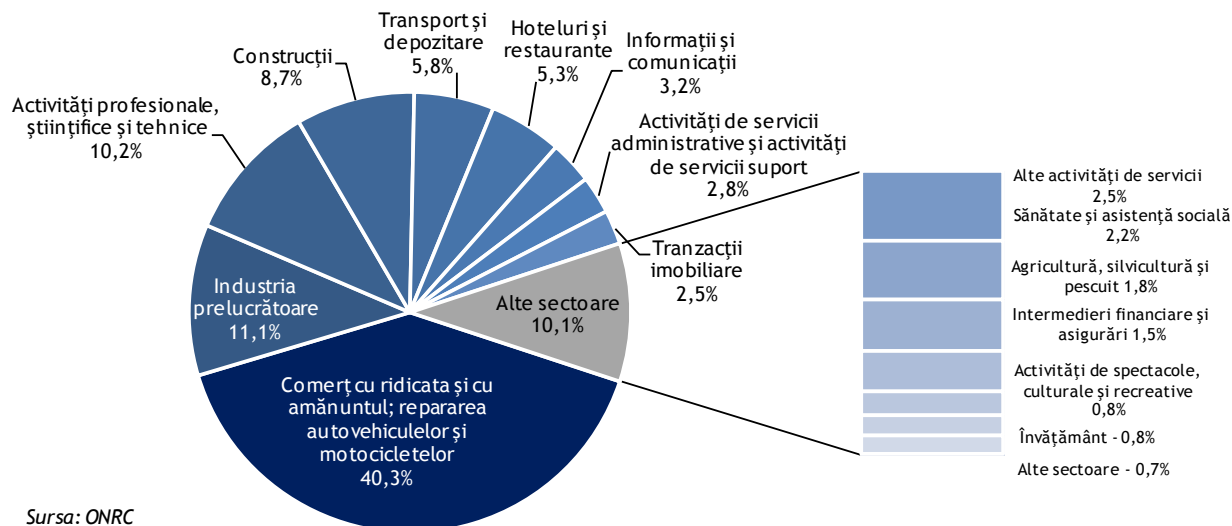

Sursa: ONRC

Comerțul cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor (40,3% - 14.826 întreprinderi).

În industria prelucrătoare funcționează 11,1% din întreprinderile active din mediul urban al Regiunii Nord-Est (4.079 întreprinderi). Din acestea, 69,7% sunt microîntreprinderi (2.843 unități), 22,2% sunt întreprinderi mici (904 unități), 6,5% sunt întreprinderi mijlocii (263 unități) și 1,7% sunt întreprinderi mari (69 unități).

Distribuția întreprinderilor active din mediul urban din Regiunea Nord-Est, pe sectoare economice, în anul 2010

Sursa: ONRC

Specificul economic al localităților urbane din Regiunea Nord-Est variază de la o localitate la alta. Astfel, în timp ce unele orașe își mențin, încă, un profil predominant industrial, în cadrul altora cel mai dezvoltat sector economic este cel terțiar.

În **municipiul Bacău** cele mai mari companii din punct de vedere al cifrei de afaceri și al numărului de salariați au domenii de activitate, precum: comerțul cu amănuntul al articolelor de fierărie, al articolelor din sticlă și a celor pentru vopsit în magazine specializate, construcții și reparații autostrăzi și drumuri, prelucrarea și conservarea cărnii de pasăre, fabricarea de aeronave și nave spațiale, fabricarea de articole de îmbrăcăminte, etc. Astfel, la nivelul reședinței județului Bacău este înregistrată o gamă destul de variată de unități economice.

În **municipiul Onești**, cele mai importante companii activează în sectoare precum: fabricarea altor produse chimice anorganice, fabricarea biscuiților și pișcoturilor, fabricarea prăjiturilor și a produselor conservate de patiserie, fabricarea produselor obținute din prelucrarea țigăii, fabricarea altor mașini și utilaje specifice n.c.a., fabricarea berii, etc.

În **municipiul Moinești**, în rândul celor mai mari companii intră și cele care se ocupă cu activități de servicii anexe extracției petrolului brut și gazelor naturale sau cu fabricarea încălțăminte.

În **orașul Buhuși**, cele mai importante companii activează în sectoare precum: prelucrarea și conservarea peștelui, crustaceelor și moluștelor, fabricarea preparatelor pentru hrana animalelor de fermă sau fabricarea articolelor de îmbrăcăminte.

Situația întreprinderilor active din mediul urban al Regiunii Nord-Est, pe sectoare și clase de mărime, în anul 2010

	Bacău	Botoșani	Iași
Total	7766	2757	11034
Agricultură, silvicultură și pescuit	108	101	128
Industria extractivă	12	5	4
Industria prelucrătoare	840	342	1071
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	8	6	14
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	36	12	25
Construcții	712	222	905
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	3211	1109	4254
Transport și depozitare	427	168	493
Hoteluri și restaurante	354	205	508
Informații și comunicații	192	90	484
Intermedieri financiare și asigurări	145	55	187
Tranzacții imobiliare	227	53	340
Activități profesionale, științifice și tehnice	744	199	1416
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	236	54	393
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	-	-	5
Învățământ	69	15	92
Sănătate și asistență socială	207	35	293
Activități de spectacole, culturale și recreative	51	16	109
Alte activități de servicii	186	70	312
Activități ale gospodăriilor private în calitate de angajator de personal casnic; activități ale gospodăriilor private de producere de bunuri și servicii destinate consumului propriu	1	-	1
Activități ale organizațiilor și organismelor extrateritoriale	-	-	-

Sursa: ONRC

În orașul **Comănești**, sectoarele economice cele mai dezvoltate din punct de vedere al cifrei de afaceri înregistrate și al numărului de salariați sunt: fabricarea de furnire și a panourilor din lemn, intermediari în comerțul cu combustibili, minereuri, metale și produse chimice pentru industrie, comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun, etc.

În orașul **Dărmănești**, cele mai importante companii activează în sectoare precum: comerț cu ridicata nespecializat, fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie sau silvicultura și alte activități forestiere.

Orașul **Slănic Moldova** s-a dezvoltat din punct de vedere economic în mare măsură în jurul activităților turistice. Astfel, principalele companii din localitate au ca domeniu de activitate fie hoteluri și alte facilități de cazare similare, fie activități ale tur-operatorilor, restaurante sau activități comerciale.

În orașul **Târgu Ocna**, cele mai importante companii activează în sectoare precum: fabricarea de mobila n.c.a., lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale, hoteluri și alte facilități de cazare similare.

Economia **municipiului Botoșani** este ceva mai variată decât situația întâlnită în celelalte localități urbane din județ. Astfel, cele mai mari companii din punct de vedere al numărului de salariați și cifrei de afaceri desfășoară activități precum: pregătirea fibrelor și filarea fibrelor textile, producția de țesături, fabricarea de articole confecționate din textile, fabricarea altor articole de îmbrăcăminte fabricarea aparatelor de distribuție și control a electricității, fabricarea de instrumente și dispozitive pentru măsură, verificare, control, navigație, etc.

În **municipiul Dorohoi**, cele mai importante companii activează în sectoare precum: pregătirea fibrelor și filarea fibrelor textile, comerț cu amănuntul al articolelor și aparatelor electrocasnice, în magazine specializate, fabricarea altor articole de îmbrăcăminte, fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie, fabricarea încălțămintei, etc.

În celelalte localități urbane din județul Botoșani nivelul de diversitate economică este destul de redus, existând totodată puține companii cu cifre de afaceri ridicate sau cu un număr semnificativ de salariați.

La nivelul **municipiului Iași** cele mai importante companii din punct de vedere al rezultatelor financiare înregistrate (cifră de afaceri și număr de salariați) sunt cele care au avut ca obiect de activitate: fabricarea produselor farmaceutice de baza, distribuția energiei electrice, lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale, producția de tuburi, țevi, profile tubulare și accesorii pentru acestea, din oțel, captarea, tratarea și distribuția apei, transporturi urbane, suburbane și metropolitane de calatori, activități de consultanță pentru afaceri și management, etc.

În **municipiul Pașcani** cele mai mari companii s-au dezvoltat fie în domeniul industriei alimentare, fie în cel al industriei textile, ambele sectoare fiind cu tradiție la nivel local. Astfel, cele mai mari întreprinderi activează în următoarele sectoare: prelucrarea și conservarea cărnii, fabricarea altor produse alimentare n.c.a., fabricarea de articole confecționate din textile, fabricarea materialului rulant, fabricarea altor articole de îmbrăcăminte, etc.

În orașele **Târgu Frumos, Hârlău și Podu Iloaiei** cele mai mari întreprinderi au următoarele sectoare de activitate: fabricarea încălțămintei, lucrări de construcții a drumurilor și autostrăzilor, recuperarea materialelor reciclabile sortate, cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase.

În **municipiul Piatra Neamț** cele mai importante companii din punct de vedere al rezultatelor financiare înregistrate (cifră de afaceri și număr de salariați) sunt cele care au avut ca obiect de activitate: cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase, comerț cu ridicata de piese și accesorii pentru autovehicule, captarea, tratarea și distribuția apei, fabricarea hârtiei și cartonului, fabricarea înghețatei, activități de protecție și gardă, fabricarea mașinilor și utilajelor pentru agricultura și exploatarea forestiere, etc.

În **municipiul Roman**, cele mai importante companii activează în sectoare precum: producția de tuburi, țevi, profile tubulare și accesorii pentru acestea, din oțel, fabricarea de obiecte sanitare din ceramica, fabricarea altor articole de îmbrăcăminte, creșterea porcinelor, fabricarea produselor de morărit, etc.

În orașele **Târgu Neamț, Bicz și Roznov** cele mai mari întreprinderi au următoarele sectoare de activitate: fabricarea materialelor plastice în forme primare, fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, fabricarea altor articole de îmbrăcăminte, comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun, fabricarea de articole de lenjerie de corp.

La nivelul **municipiului Suceava** cele mai importante companii din punct de vedere al rezultatelor financiare

înregistrate (cifră de afaceri și număr de salariați) sunt cele care au avut ca obiect de activitate: furnizarea de abur și aer condiționat, fabricarea hârtiei și cartonului, fabricarea înghețatei, captarea, tratarea și distribuția apei, lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale, lucrări de instalații electrice, etc.

În **municipiul Rădăuți** se remarcă, în primul rând, companiile care au următoarele sectoare economice: fabricarea de furnire și a panourilor din lemn, fabricarea de mobila n.c.a., furnizarea de abur și aer condiționat, întreținerea și repararea autovehiculelor, fabricarea produselor din carne.

În **municipiul Fălticeni** cele mai dezvoltate sectoare economice sunt industria de prelucrare a lemnului și comerțul (comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse

Situația întreprinderilor active din mediul urban al Regiunii Nord-Est, pe sectoare și clase de mărime, în anul 2010

	Neamț	Suceava	Vaslui
Total	5241	6451	3539
Agricultură, silvicultură și pescuit	89	141	100
Industria extractivă	7	16	2
Industria prelucrătoare	666	726	434
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	4	14	5
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	21	27	19
Construcții	494	567	300
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	2021	2642	1589
Transport și depozitare	344	482	235
Hoteluri și restaurante	304	441	155
Informații și comunicații	122	187	85
Intermedieri financiare și asigurări	55	59	42
Tranzacții imobiliare	129	124	48
Activități profesionale, științifice și tehnice	554	562	260
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	133	130	72
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	-	1	1
Învățământ	43	39	19
Sănătate și asistență socială	95	103	61
Activități de spectacole, culturale și recreative	41	51	30
Alte activități de servicii	119	137	82
Activități ale gospodăriilor private în calitate de angajator de personal casnic; activități ale gospodăriilor private de producere de bunuri și servicii destinate consumului propriu	-	1	-
Activități ale organizațiilor și organismelor extrateritoriale	-	1	-

Sursa: ONRC

alimentare, bauturi și tutun și comerț cu amanuntul al articolelor de fierarie, al articolelor din sticla și a celor pentru vopsit).

Municipiul Câmpulung Moldovenesc se remarcă, în principal, prin companiile care se ocupă de fabricarea produselor lactate și a branzeturilor, fabricarea de articole confectionate din textile, fabricarea anvelopelor și a camerelor de aer; resaparea și refacerea anvelopelor.

În **municipiul Vatra Dornei** cele mai importante companii au următoarele sectoare economice: fabricarea produselor lactate și a branzeturilor, hoteluri și alte facilitati de cazare similare și taierea și rindeluirea lemnului.

În ceea ce privește situația economică din orașul **Gura Humorului**, cele mai mari întreprinderi au următoarele domenii de activitate: pregătirea fibrelor și filarea fibrelor textile, lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale și nerezidentiale, fabricarea maturilor și periiilor, fabricarea altor elemente de dulgherie și tamplarie, pentru constructii, etc.

În celelalte localități urbane din județul Suceava diversitatea economică este destul de redusă. Cu toate acestea se remarcă întreprinderi din fabricarea de mobila n.c.a., fabricarea altor articole de îmbrăcăminte, constructii hidrotehnice sau transporturi urbane, suburbane și metropolitane de calatori.

În **municipiul Vaslui** se remarcă, în primul rând, companiile care au următoarele sectoare economice: cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producatoare de seminte oleaginoase, fabricarea uleiurilor și grasimilor, fabricarea produselor de morarit, fabricarea produselor din carne (inclusiv din carne de pasare), fabricarea de articole de lenjerie de corp, captarea, tratarea și distributia apei, etc.

Fabricarea lagarelor, angrenajelor, cutiilor de viteza și a elementelor mecanice de transmisie reprezintă sectorul economic în cadrul căruia activează cea mai mare companie din **municipiul Bârlad**. Pe lângă acest sector se mai remarcă: fabricarea de articole de lenjerie de corp, cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producatoare de seminte oleaginoase, fabricarea uleiurilor și grasimilor, comerț cu ridicata al produselor lactate, oualor, uleiurilor și grasimilor comestibile, etc.

În **municipiul Huși** cele mai importante companii au următoarele sectoare economice: fabricarea utilajelor pentru extractie și constructii, fabricarea incaltamintei, cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producatoare de seminte oleaginoase, fabricarea de mobila n.c.a..

În **orașul Negrești** se remarcă o singură companie cu un număr mai ridicat de salariați și o cifră de afaceri mai semnificativă, aceasta activând în domeniul fabricarea utilajelor pentru extractie și constructii.

Performanțele întreprinderilor

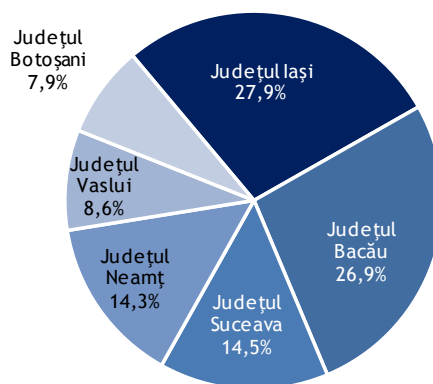
Conform Oficiului Național al Registrului Comerțului, în anul 2010 cifra totală de afaceri înregistrată de întreprinderile active este de 54.338 milioane lei RON. Din aceasta, 80,1% a fost realizată de întreprinderile din mediul urban (43.541,7 milioane lei RON), în timp ce în mediul rural a fost realizată doar 19,9% din cifra totală de afaceri de la nivel regional.

Județul în cadrul căruia se înregistrează cea mai ridicată cifră de afaceri în rândul întreprinderilor din mediul urban este Iași (12.142,5 milioane lei RON), acesta fiind urmat de județul Bacău (11.706,3 milioane lei RON), județul Suceava (6.302,9 milioane lei RON), județul Neamț (6.236,2 milioane lei RON), județul Vaslui (3.733,3 milioane lei RON) și județul Botoșani (3.420,6 milioane lei RON).

Ponderea cifrei de afaceri înregistrată în mediul urban din totalul cifrei de afaceri regionale variază între 68,4% (județul Suceava) și 87,6% (județul Vaslui). Astfel, în unele județe economia este mult mai puternic concentrată în mediul urban, în timp ce în altele disparitățile tind să fie mai temperate.

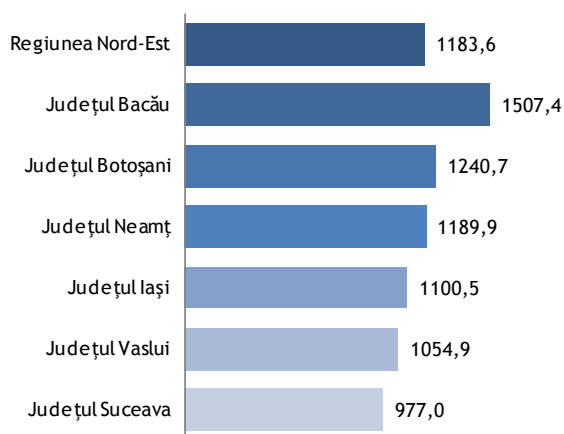
În ceea ce privește cifra medie de afaceri pe întreprindere, la nivelul mediului urban din regiune se înregistrează o valoare medie de 1.183,6 mii lei RON. Media este depășită în județe precum Bacău (1.507,4 mii lei RON), Botoșani (1.240,7 mii lei RON) sau Neamț (1.189,9 mii lei RON). Pe de altă parte, în anumite județe din regiune cifra medie de afaceri pe întreprindere activă din mediul urban este sub media

Distribuția cifrei de afaceri a întreprinderilor active din mediul urban al Regiunii Nord-Est, pe județe, în anul 2010

Sursa: ONRC

Cifra medie de afaceri a întreprinderilor active din mediul urban al Regiunii Nord-Est, pe județe, în anul 2010

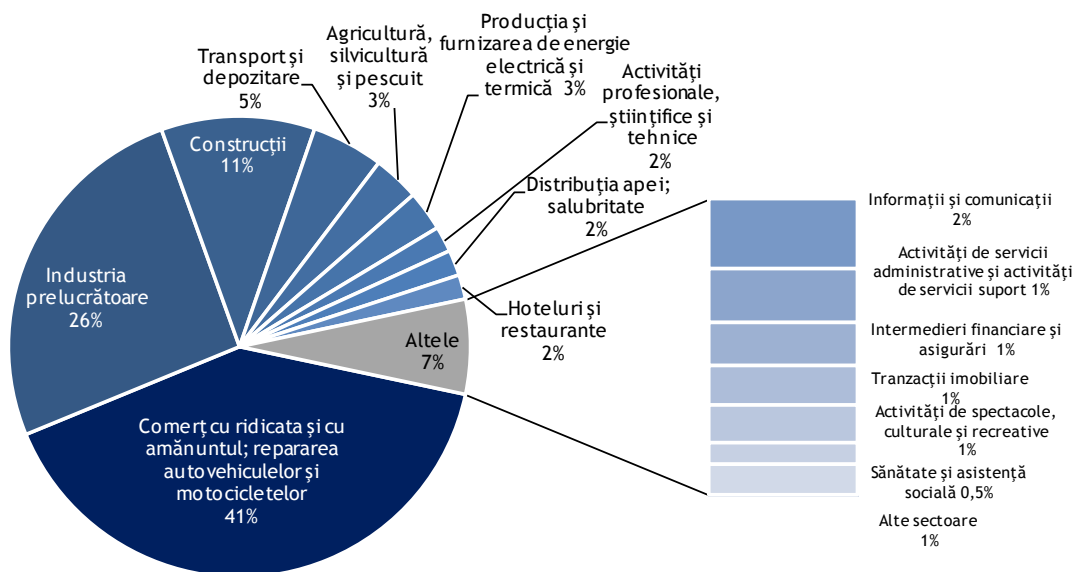
Sursa: ONRC

Situația cifrei de afaceri a întreprinderilor active din Regiunea Nord-Est, în anul 2010

Cifra de afaceri	Total (milioane lei RON)	Urban (milioane lei RON)	% urban	Cifra medie de afaceri/întreprindere (mii lei RON)
Regiunea Nord-Est	54338,0	43541,7	80,1%	1183,6
Județul Bacău	13411,4	11706,3	87,3%	1507,4
Județul Botoșani	3986,0	3420,6	85,8%	1240,7
Județul Iași	14597,1	12142,5	83,2%	1100,5
Județul Neamț	8868,6	6236,2	70,3%	1189,9
Județul Suceava	9211,4	6302,9	68,4%	977,0
Județul Vaslui	4263,5	3733,3	87,6%	1054,9

Sursa: ONRC

Distribuția cifrei de afaceri a întreprinderilor active din mediul urban din Regiunea Nord-Est, pe sectoare economice, în anul 2010

Sursa: ONRC

regională: județul Iași (1.100,5 mii lei RON), județul Vaslui (1.054,9 mii lei RON) și județul Suceava (977 mii lei RON).

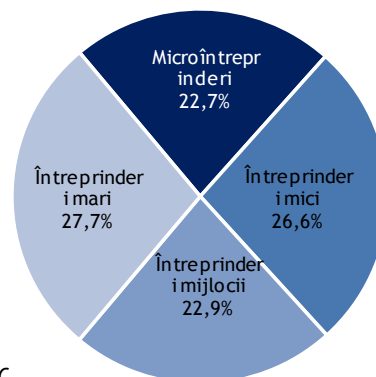
Sectorul economic în cadrul căruia se înregistrează cea mai ridicată cifră de afaceri a întreprinderilor active din mediul urban este Comerțul cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor. Aproximativ 41% din cifra totală de afaceri a fost realizată de întreprinderile active din acest sector.

Alt sector care a generat o cifră de afaceri semnificativă în anul 2010 este Industria prelucrătoare, valoarea înregistrată fiind de 11.186,2 milioane lei RON. Particularitatea acestui sector economic este că 43,7% din cifra de afaceri a fost realizată de întreprinderile mari (250 salariați și peste).

Alte sectoare economice care au înregistrat cifre de afaceri ridicate sunt: Construcții (4.702,2 milioane lei RON), Transport și depozitare (2.191,7 milioane lei RON), Agricultură, silvicultură și pescuit (1.416,2 milioane lei RON), Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (1.227,4 milioane lei RON), Activități profesionale, științifice și tehnice (781,1 milioane lei RON), etc.

În ceea ce privește distribuția cifrei de afaceri pe clase de mărime ale întreprinderilor active din mediul urban al Regiunii Nord-Est, aceasta este destul de echilibrată. Astfel, 22,7% din cifra totală de afaceri din anul 2010 a fost realizată de microîntreprinderi (0-9 salariați), 26,6% de întreprinderile mici (10-49 salariați), 22,9% de întreprinderile mijlocii (50-249 salariați) și 27,7% de întreprinderile mari (250 salariați și peste).

Distribuția cifrei de afaceri a întreprinderilor active din mediul urban al Regiunii Nord-Est, pe clase de mărime, în anul 2010

Sursa: ONRC

Conform Oficiului Național al Registrului Comerțului, în anul 2010 profitul net realizat de întreprinderile active din localitățile urbane ale Regiunii Nord-Est a fost de 2.350,3 milioane lei RON. Astfel, 85% din profitul net al companiilor din regiune a fost realizat de întreprinderile din mediul urban. Prin comparație, unitățile economice din localitățile rurale ale regiunii au înregistrat un profit net de 415,5 milioane lei RON.

Deși județul cu cea mai mare cifră de afaceri în anul 2010 în mediul urban este județul Iași, cea mai mare parte a profitului net al exercițiului a fost generată de companiile din județul Bacău (36,9% - 866,9 milioane lei RON). Poziția secundă este ocupată de județul Iași (30,5% - 716,5 milioane lei RON), iar poziția terță de județul Neamț (10,4% - 245,4 milioane lei RON).

În județele Neamț și Suceava întreprinderile din mediul urban au realizat 67,2% din profitul net total județean, în județul Bacău 94,2% din profitul net total a fost realizat de companiile din mediul urban. În județul Iași 90,6% din profitul net al exercițiului a fost realizat de unitățile economice din mediul urban, în județul Vaslui 85,1% din profitul net, iar în județul Botoșani 84,5%.

Profitul net mediu pe întreprindere activă în anul 2010 în localitățile urbane este de 63,9 mii lei RON. Singurele județe unde se înregistrează valori peste media regională sunt județul Bacău (111,6 mii lei RON) și județul Iași (64,9 mii lei RON). La polul opus se află județul Suceava (37,6 mii lei RON), județul Vaslui (42,4 mii lei RON), județul Botoșani (46,7 mii lei RON) și județul Neamț (46,8 mii lei RON).

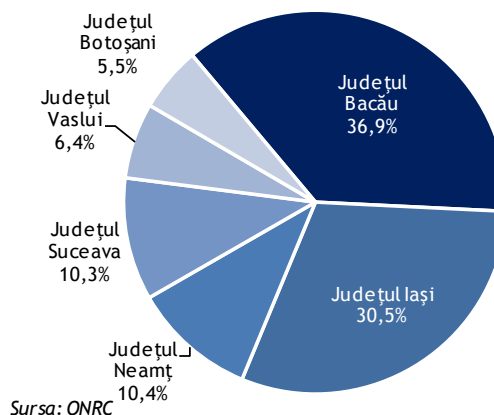
Sectorul care înregistrează cel mai semnificativ profit net al exercițiului în anul 2010 este Comerțul cu

ridicată și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor. Profitul net din cadrul acestui sector este de 574,7 milioane lei RON, din care 32,2% a fost înregistrat de microîntreprinderi, 23,2% de întreprinderile mici, 12,3% de întreprinderile mijlocii, iar 32,2% de întreprinderile mari.

O valoare apropiată a profitului net este obținută de Industria prelucrătoare, acest sector înregistrând un profit net de 458,1 milioane lei RON în anul 2010. Din valoarea totală a profitului net, doar 8,7% a fost realizat de microîntreprinderi, cea mai mare parte fiind generată de întreprinderile cu un număr mai ridicat de salariați: 17,3% de întreprinderile mici, 35,8% de întreprinderile mijlocii și 38,2% de întreprinderile mari.

Poziția terță în topul sectoarelor economice cu profituri ridicate în anul 2010 este ocupată de Construcții.

Distribuția profitului net al întreprinderilor active din mediul urban al Regiunii Nord-Est, pe județe, în anul 2010

Situația profitului net al întreprinderilor active din Regiunea Nord-Est, în anul 2010

Cifra de afaceri	Total (milioane lei RON)	Urban (milioane lei RON)	% urban	Profitul net/întreprindere (mii lei RON)
Regiunea Nord-Est	2765,8	2350,3	85,0%	63,9
Județul Bacău	920,3	866,9	94,2%	111,6
Județul Botoșani	152,4	128,7	84,5%	46,7
Județul Iași	790,6	716,5	90,6%	64,9
Județul Neamț	365,1	245,4	67,2%	46,8
Județul Suceava	361,1	242,8	67,2%	37,6
Județul Vaslui	176,4	150,0	85,1%	42,4

Sursa: ONRC

Situația angajărilor și a șomajului

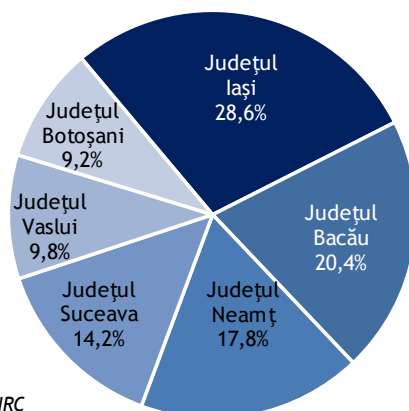
Numărul total de salariați din Regiunea Nord-Est în anul 2010 este, conform ONRC, de 353.000 persoane. Din acestea, 82,8% își desfășoară activitatea în mediul urban (292.211 persoane) și 17,2% în mediul rural (60.789 persoane).

28,6% din numărul mediu de salariați din localitățile urbane de la nivel regional își desfășoară activitatea în județul Iași (83.709 salariați), 20,4% în județul Bacău (59.546 salariați), 17,8% în județul Neamț (51.898 salariați), 14,2% în județul Suceava (41.619 salariați), 9,8% în județul Vaslui (28.684 salariați) și 9,2% în județul Botoșani (26.755 salariați).

Per ansamblu, numărul de salariați din mediul urban regional din totalul numărului de salariați este de 82,8%. Valori peste media regională sunt obținute în județul Bacău (85,2%), județul Botoșani (87,4%), județul Iași (87%) și județul Vaslui (90,3%). Pe de altă parte, în județul Neamț și județul Suceava ponderea salariaților din mediul urban din totalul salariaților din județ este de 77,6%, respectiv 72,2%.

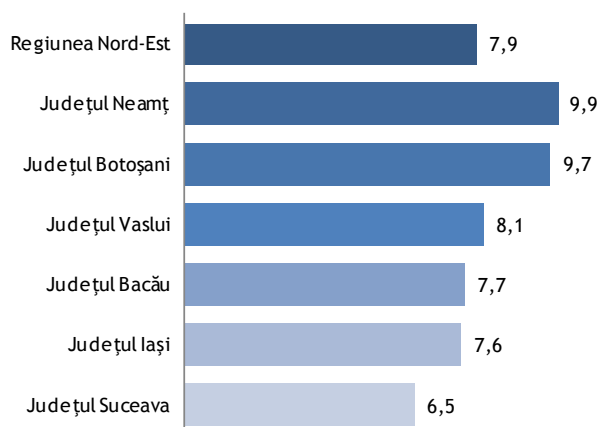
Numărul mediu de salariați din mediul urban pe întreprindere, în anul 2010, este de 7,9 persoane. La nivel regional, cea mai ridicată valoare este înregistrată în județul Neamț (9,9 salariați/întreprindere), acesta fiind urmat de județul Botoșani (9,7 salariați/întreprindere), județul Vaslui (8,1 salariați/întreprindere), județul Bacău (7,7 salariați/întreprindere), județul Iași (7,6 salariați/întreprindere) și județul Suceava (6,5 salariați/întreprindere).

Distribuția numărului mediu de salariați al întreprinderilor active din mediul urban al Regiunii Nord-Est, pe județe, în anul 2010

Sursa: ONRC

Numărul mediu de salariați pe întreprindere activă în mediul urban al Regiunii Nord-Est, pe județe, în anul 2010

Sursa: ONRC

Situația cifrei de afaceri a întreprinderilor active din Regiunea Nord-Est, în anul 2010

	Număr total de salariați	Număr salariați din mediul urban	% urban	Numărul mediu de salariați din mediul urban/întreprindere
Regiunea Nord-Est	353.000	292.211	82,8%	7,9
Județul Bacău	69.872	59.546	85,2%	7,7
Județul Botoșani	30.618	26.755	87,4%	9,7
Județul Iași	96.239	83.709	87,0%	7,6
Județul Neamț	66.849	51.898	77,6%	9,9
Județul Suceava	57.658	41.619	72,2%	6,5
Județul Vaslui	31.764	28.684	90,3%	8,1

Sursa: ONRC

Aproape o treime din numărul de salariați din localitățile urbane ale Regiunii Nord-Est își desfășoară activitatea în Industria prelucrătoare: 92.959 salariați (32%). Din aceștia, 39,3% activează în întreprinderi mari, 31,5% în întreprinderi mijlocii, 21,3% în întreprinderi mici și 7,9% în microîntreprinderi.

În Comerțul cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor lucrează 66.034 persoane, reprezentând 23% din numărul total de salariați din mediul urban regional. Spre deosebire de situația din industria prelucrătoare, în Comerțul cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor 44% din salariați își desfășoară

activitatea în microîntreprinderi, 31,3% în întreprinderi mici, 14,8% în întreprinderi mijlocii și 9,9% în întreprinderi mari.

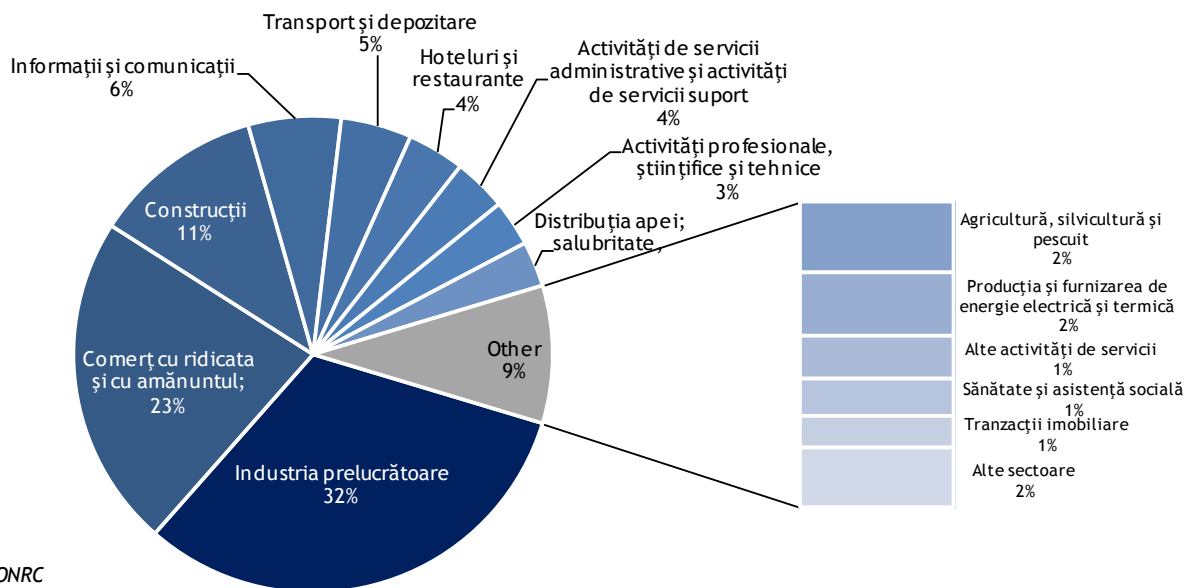
Alte sectoare economice în cadrul cărora își desfășoară activitatea un număr ridicat de persoane din localitățile urbane ale regiunii sunt: Construcții - 33.758 salariați, Informații și comunicații - 18.297 salariați, Transport și depozitare - 13.972 salariați, Hoteluri și restaurante - 11.290 salariați, Activități de servicii administrative și activități de servicii suport - 10.539 salariați, Activități profesionale, științifice și tehnice - 9.138 salariați, Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare - 8.963 salariați, etc.

Numărul mediu de salariați ai întreprinderilor active din mediul urban al Regiunii Nord-Est, pe sectoare și clase de mărime, în anul 2010

	Total	0-9 persoane	10-49 persoane	50-249 persoane	250 persoane și peste
Agricultură, silvicultură și pescuit	6.267	1.397	1.662	1.452	1.756
Industria extractivă	577	96	143	338	-
Industria prelucrătoare	92.959	7.392	19.795	29.256	36.516
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	5.650	52	236	902	4.460
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	8.963	183	743	1.842	6.195
Construcții	33.758	6.455	10.965	10.675	5.663
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	66.034	29.041	20.678	9.794	6.521
Transport și depozitare	13.972	4.218	3.850	2.739	3.165
Hoteluri și restaurante	11.290	4.140	4.408	2.742	-
Informații și comunicații	18.297	1.697	1.683	1.715	13.202
Intermedieri financiare și asigurări	1.915	1.086	431	398	-
Tranzacții imobiliare	2.864	1.355	686	551	272
Activități profesionale, științifice și tehnice	9.138	5.869	1.957	628	684
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	10.539	1.660	2.229	4.170	2.480
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	66	18	48	-	-
Învățământ	1.204	869	335	-	-
Sănătate și asistență socială	3.383	1.752	1.220	411	-
Activități de spectacole, culturale și recreative	1.527	429	612	486	-
Alte activități de servicii	3.807	1.909	1.042	856	-
Activități ale organizațiilor și organismelor extrateritoriale	1	1	-	-	-
Total	292.211	69.619	72.723	68.955	80.914

Sursa: ONRC

Distribuția numărului mediu de salariați ai întreprinderilor active din mediul urban din Regiunea Nord-Est, pe sectoare economice, în anul 2010

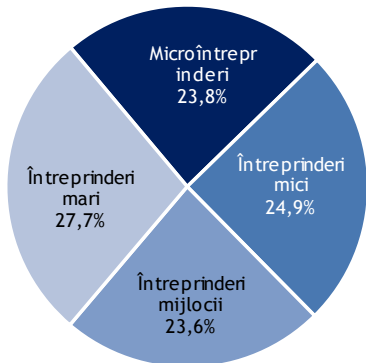

Distribuția numărului de salariați din întreprinderile din mediul urban al Regiunii Nord-Est pe categorii de mărime este destul de echilibrată, în ciuda faptului că cea mai mare parte a unităților economice intră în categoria microîntreprinderilor. Astfel, 23,8% din numărul mediu de salariați sunt înregistrați în microîntreprinderi, 24,9% în întreprinderile mici, 23,6%

în întreprinderile mijlocii și 27,7% în întreprinderile mari.

În ceea ce privește situația șomajului din localitățile urbane ale Regiunii Nord-Est, în luna martie 2012 erau înregistrați 23.389 șomeri, reprezentând 32,2% din numărul total de șomeri din regiune.

Distribuția numărului mediu de salariați ai întreprinderilor active din mediul urban al Regiunii Nord-Est, pe clase de mărime, în anul 2010

Ponderea șomerilor înregistrați în mediul urban din totalul șomerilor din Regiunea Nord-Est, în luna martie 2012

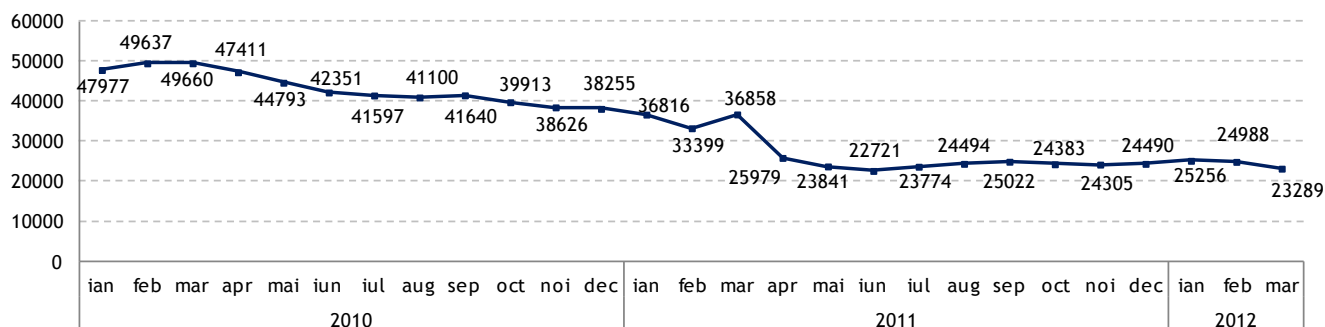
În perioada ianuarie 2010 - martie 2012 numărul de șomeri înregistrați în mediul urban a urmat un trend descendent. Astfel, în comparație cu situația din prima lună a anului 2010, în martie 2012 numărul de șomeri a fost cu 51,5% mai redus. Singura lună în care a fost înregistrată o creștere evidentă a numărului de șomeri față de situația din luna anterioară este martie 2011, numărul șomerilor crescând cu 10,4% față de luna precedentă. Ulterior, însă, numărul șomerilor din mediul urban a scăzut cu 29,5 procente, ajungând la 25.979 persoane.

Din numărul total de șomeri înregistrați în mediul urban în regiune, 21,5% sunt din județul Bacău (5.003 șomeri), 20,9% din județul Iași (4.859 șomeri), 18,7% din județul Suceava (4.357 șomeri), 15,4% din județul Vaslui (3.575 șomeri), 12,7% din județul Neamț (2.949 șomeri) și 10,9% din județul Botoșani (2.546 șomeri).

Ponderea șomerilor înregistrați din mediul urban din totalul șomerilor din județele componente ale Regiunii Nord-Est variază de la un județ la altul, media regională fiind de 32,2%. Județele în cadrul cărora ponderea șomerilor din localitățile urbane este superioară mediei regionale sunt: județul Botoșani (44,85%), județul Suceava (35,39%) și județul Bacău (38,42%).

Pe de altă parte, în restul județelor din regiune ponderea șomerilor înregistrați în mediul urban este mai scăzută: județul Vaslui (23,63%), județul Neamț (29,57%) și județul Iași (30,01%).

Evoluția numărului de șomeri din mediul urban al Regiunii Nord-Est, în perioada ianuarie 2010- martie 2012

Sursa: ONRC

Situația șomerilor înregistrați din Regiunea Nord-Est, în luna mai 2012

	Total șomeri înregistrați	Șomeri înregistrați în mediul urban	% șomeri în mediul urban
Regiunea Nord-Est	72.308	23.289	32,21%
Județul Bacău	13.023	5.003	38,42%
Județul Botoșani	5.677	2.546	44,85%
Județul Iași	16.192	4.859	30,01%
Județul Neamț	9.974	2.949	29,57%
Județul Suceava	12.313	4.357	35,39%
Județul Vaslui	15.129	3.575	23,63%

Sursa: ONRC

Dinamica construirii

Sectorul construcțiilor este unul dintre cele mai dinamice sectoare economice din regiune, înregistrând dezvoltări semnificative mai ales până la debutul crizei economice mondiale.

În anul 2010 numărul de locuințe terminate în localitățile urbane ale Regiunii Nord-Est a fost de 3.104 unități, din care 13,3% au fost realizate din fonduri publice și 86,7% din fonduri private. 2.448 locuințe au fost realizate din fondurile populației, reprezentând 78,9% din numărul total de locuințe terminate.

Regiunea Nord-Est este a patra regiune din România, în funcție de numărul de locuințe terminate în anul 2010 în mediul urban, fiind precedată de Regiunea București-Ilfov (4.523 locuințe), Regiunea Nord-Vest (3.928 locuințe) și Regiunea Centru (3.615 locuințe).

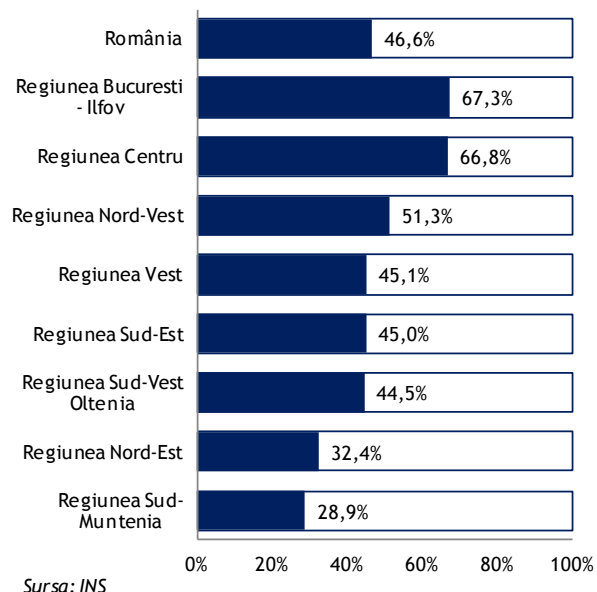
Pe de altă parte, în Regiunea Nord-Est doar 32,4% din locuințele terminate au fost amplasate în mediul urban, cea mai mare parte a locuințelor fiind finalizate în mediul rural (67,6%). Singura regiune de la nivel național unde se înregistrează o pondere mai redusă a locuințelor terminate în anul 2010 în mediul urban din totalul locuințelor finalizate (urban și rural) este Regiunea Sud-Muntenia (28,9%).

Evoluția numărului de locuințe terminate în localitățile urbane din regiune în perioada 2000-2010 este destul de sinuoasă, înregistrând fluctuații anuale majore. Cu toate acestea, perioada clară de maximă dezvoltare a

acestui sector a fost 2008-2009, când numărul de locuințe terminate a ajuns și la 4.919 unități. Astfel, în anul 2010 numărul de locuințe terminate a înregistrat o scădere de 36,9% față de anul precedent.

Județul care a prezentat cel mai dezvoltat sector al construcțiilor în anul 2010 este Suceava, aici fiind finalizate 43,4% din numărul total de locuințe terminate în mediul urban regional (1.347 locuințe). Distribuția locuințelor terminate în mediul urban în celelalte județe din regiune este următoarea: 20,8% în

Ponderea locuințelor terminate din mediul urban din totalul locuințelor, pe regiuni, în anul 2010

Numărul de locuințe terminate în mediul urban, pe surse de finanțare, în anul 2010

	Total	Din fonduri publice	Din fonduri private	Din fondurile populației
România	22.786	2.422	20.364	17.856
Regiunea Bucuresti - Ilfov	4.523	1	4.522	3.438
Regiunea Nord-Vest	3.928	261	3.667	3.308
Regiunea Centru	3.615	655	2.960	2.179
Regiunea Nord-Est	3.104	413	2.691	2.448
Regiunea Sud-Est	2.858	415	2.443	2.402
Regiunea Sud-Muntenia	2.047	167	1.880	1.880
Regiunea Sud-Vest Oltenia	1.374	263	1.111	1.111
Regiunea Vest	1.337	247	1.090	1.090

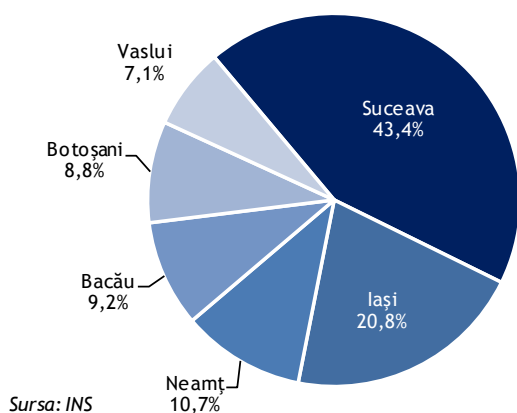
Sursa: INS

Numărul de locuințe terminate în mediul urban, pe județe, în perioada 2005-2010

	Anul 2005	Anul 2006	Anul 2007	Anul 2008	Anul 2009	Anul 2010
Regiunea Nord-Est	2380	2395	2534	4029	4919	3104
Bacău	454	258	339	375	339	287
Botoșani	238	381	333	278	244	273
Iași	331	504	514	837	1636	646
Neamț	293	360	266	471	576	332
Suceava	727	680	813	1811	1851	1347
Vaslui	337	212	269	257	273	219

Sursa: INS

Distribuția locuințelor terminate în anul 2010 în mediul urban, pe județe

județul Iași (646 locuințe terminate), 10,7% în județul Neamț (332 locuințe terminate), 9,2% în județul Bacău (287 locuințe terminate), 8,8% în județul Botoșani (273 locuințe terminate) și 7,1% în județul Vaslui (219 locuințe terminate).

Cea mai puternică reducere a numărului de locuințe terminate în mediul urban în anul 2010, comparativ cu anul 2009, a avut loc în județul Iași. Astfel, de la 1.636 locuințe terminate în anul 2009 s-a ajuns la doar 646 locuințe terminate în anul 2010 (-60,5%). Pe de altă parte, în județul Botoșani numărul de locuințe terminate a înregistrat o creștere de 11,9% în anul 2010, față de anul precedent.

În ceea ce privește ponderea locuințelor terminate în mediul urban din totalul locuințelor finalizate în anul 2010 în județele componente ale Regiunii Nord-Est, cel mai scăzut procent este înregistrat în județul Neamț

(20,9%), în timp ce cel mai ridicat procent este înregistrat în județul Vaslui (42,9%).

Localitățile urbane în cadrul cărora au fost finalizate cele mai multe locuințe în perioada 2000-2010 sunt, de cele mai multe ori, localitățile reședință de județ. Astfel, prima poziție este ocupată de municipiul Iași unde au fost finalizate în intervalul anterior anunțat 4.901 locuințe. La o distanță considerabilă se situează municipiul Suceava unde au fost finalizate 2.990 locuințe, municipiul Bacău cu 2.116 locuințe, municipiul Piatra Neamț cu 1.812 locuințe, municipiul Rădăuți cu 1.786 locuințe, municipiul Botoșani cu 1.591 locuințe, municipiul Pașcani cu 881 locuințe și municipiul Vaslui cu 813 locuințe.

Pe de altă parte, localitățile urbane în cadrul cărora au fost finalizate cele mai puține locuințe sunt, în special, cele au trecut la statut de oraș relativ recent sau localitățile de dimensiuni mai reduse. Astfel, localitatea în care au fost finalizate cele mai puține unități locative în perioada 2000-2010 este orașul Murgeni (67 locuințe terminate), acesta fiind succedat de orașul Broșeni (76 locuințe terminate), orașul Slănic Moldova (109 locuințe terminate), orașul Buhuși (109 locuințe terminate), orașul Ștefănești (117 locuințe terminate), orașul Săveni (122 locuințe terminate), orașul Bucecea (124 locuințe terminate), orașul Frasin (142 locuințe terminate) și orașul Solca (172 locuințe).

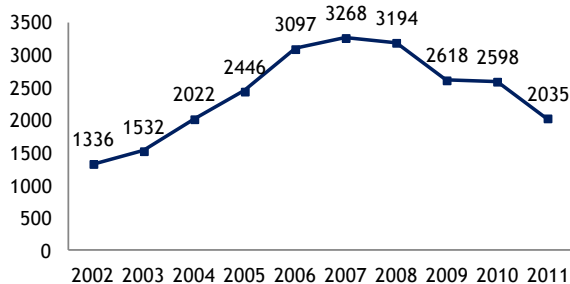
În ceea ce privește numărul de autorizații eliberate pentru construirea de clădiri rezidențiale (exclusiv cele pentru colectivități) în mediul urban, în anul 2011 au fost înregistrate 2.035 autorizații, reprezentând 22,9% din numărul total de autorizații pentru acest tip de construcții din regiune. Suprafața utilă autorizată a fost de 326.906 mp, ceea ce înseamnă că media pe clădire este de 160,6 mp.

Autorizații de construire eliberate în anul 2011 în mediul urban al Regiunii Nord-Est

	Total		Urban		% Urban	
	Număr	Mp suprafață utilă	Număr	Mp suprafață utilă	Număr	Mp suprafață utilă
Cladiri rezidențiale (exclusiv cele pentru colectivități)	8.873	1.303.727	2.035	326.906	22,9%	25,1%
Cladiri rezidențiale pentru colectivități	22	6.717	7	1.411	31,8%	21,0%
Cladiri administrative	35	18.707	19	11.946	54,3%	63,9%
Hoteluri și cladiri similare	20	9.455	4	1.960	20,0%	20,7%
Cladiri pentru comerț cu ridicata și cu amanuntul	108	61.801	65	49.415	60,2%	80,0%
Alte cladiri	1.797	305.271	536	138.788	29,8%	45,5%

Sursa: INS

Evoluția numărului de autorizații eliberate pentru clădiri rezidențiale (exclusiv cele pentru colectivități) în mediul urban al Regiunii Nord-Est

Sursa: INS

Numărul de autorizații eliberate pentru clădiri rezidențiale (exclusiv cele pentru colectivități) a cunoscut o perioadă de creștere accentuată în perioada 2006-2008, când media înregistrată este de 3.186 autorizații. Ulterior, numărul de autorizații s-a temperat ajungând la 2.618 autorizații în anul 2009, 2.598 autorizații în anul 2010 și 2.035 autorizații în 2011.

Din cele 2.035 autorizații pentru construcția de clădiri rezidențiale (exclusiv cele pentru colectivități) din anul 2011, 34,9% au fost eliberate în localitățile urbane din județul Suceava (710 autorizații), 17,9% în județul Iași (365 autorizații), 13,7% în județul Botoșani (278 autorizații), 12,5% în județul Bacău (254 autorizații), 10,9% în județul Neamț (222 autorizații) și 10,1% în județul Vaslui (206 autorizații).

Situația autorizațiilor pentru construirea de clădiri rezidențiale (exclusiv cele pentru colectivități) pe

localități este asemănătoare cu cea a locuințelor terminate. Astfel, cele mai multe autorizații au fost eliberate, în special, în localitățile reședință de județ, în timp ce cele mai puține autorizații au fost eliberate în localitățile urbane de mici dimensiuni.

Numărul de autorizații pentru clădiri rezidențiale pentru colectivități (clădiri rezidențiale utilizate drept locuințe pentru colectivități, cum ar fi: leagăne și case pentru copii, cămine și cămine spital pentru bătrâni, etc.) este cu mult mai redus decât cel al altor tipuri de clădiri, în anul 2011 fiind eliberate doar 7 astfel de autorizații în mediul urban regional. Din acestea, 4 au fost emise în județul Bacău și 3 în județul Iași.

Și numărul de autorizații pentru clădiri administrative este redus, în anul 2011 fiind eliberate 19 autorizații în mediul urban din 35 per total regiune. Singurul județ în care nu a fost emisă nicio autorizație pentru construirea de clădiri administrative în localitățile urbane este Botoșani.

În anul 2011 au fost eliberate 4 autorizații pentru hoteluri și clădiri similare, din care 3 în județul Suceava și o autorizație în județul Bacău. În același an au fost eliberate și 65 autorizații pentru clădiri pentru comerț cu ridicata și cu amănuntul și 536 autorizații pentru alte clădiri. Din acestea din urmă, 314 autorizații au fost emise în județul Suceava (58,6%), 63 autorizații în județul Botoșani (11,8%), 61 autorizații în județul Vaslui (11,4%), 41 autorizații în județul Bacău (7,6%), 32 autorizații în județul Iași (6%) și 25 autorizații în județul Neamț (4,7%).

Autorizații de construire eliberate în anul 2011 în mediul urban al Regiunii Nord-Est, pe județe

	Cladiri rezidentiale (exclusiv cele pentru colectivitati)	Cladiri rezidentiale pentru colectivitati	Cladiri administrative	Hoteluri și cladiri similare	Cladiri pentru comerț cu ridicata și cu amanuntul	Alte cladiri
Regiunea NORD-EST	2.035	7	19	4	65	536
Bacău	254	4	6	1	8	41
Botoșani	278	-	-	-	8	63
Iași	365	3	6	-	7	32
Neamț	222	-	3	-	2	25
Suceava	710	-	3	3	35	314
Vaslui	206	-	1	-	5	61

Sursa: INS

de căi de acces, locuri de parcare, spații verzi, cale ferată).

Infrastructura de sprijin a afacerilor

În localitățile urbane ale Regiunii Nord-Est există mai multe structuri de sprijin a afacerilor de tipul incubatoarelor de afaceri, centrelor de afaceri, parcurilor sau zonelor industriale.

Parcul Industrial Botoșani. Parcul Industrial Botoșani este situat în municipiul Botoșani, având acces direct din DN 29B Dorohoi. Parcul se află la o distanță de 30 km de Aeroportul Internațional Suceava și la 127 km de Aeroportul Internațional Iași.

Suprafața totală a Parcului Industrial Botoșani este 129.500 mp, incluzând:

- Parc Industrial clădiri existente (84.265 mp suprafață construită desfășurată);
- Parc Industrial clădiri noi (20.000 mp teren compact);
- Centrul Comercial în partea de vest a ansamblului.

Parcul Industrial Ceahlău. Parcul este amplasat în municipiul Piatra Neamț, în zona industrială Dumbrava, la o distanță de 60 km de Aeroportul Internațional "George Enescu" Bacău. Accesul în cadrul Parcului Industrial Ceahlău este direct din DN15. De asemenea, stația CFR se află la o distanță de aproximativ 1 km.

Suprafața totală a Parcului Industrial Ceahlău este de 10,44 hectare, din care suprafața dezvoltată reprezintă 3,15 ha, iar suprafața nedevelopată 7,29 hectare (din care 4,43 ha suprafață constructibilă, restul fiind ocupată

Zona Industrială Buhuși. Zona Industrială Buhuși este situată în orașul Buhuși, județul Bacău, la o distanță de 26 km de Aeroportul Internațional "George Enescu" Bacău. Suprafața totală a zonei industriale este de 24 ha, din care 15 hectare reprezintă suprafață dezvoltată și 9 hectare suprafață nedevelopată.

Zona Industrială Siret. Zona Industrială Siret este amplasată lângă Biroul Vamal Siret (punctul de trecere al frontierei în Ucraina), situat la 100 m de drumul european E85, fiind prevăzut cu o cale de acces. Terenul disponibil pentru investiții are o latură de aproximativ 600 m în adâncime și 400-450 m ca front dinspre șosea. Suprafața totală a zonei industriale este de 21,15 hectare, din care 15,85 hectare reprezintă suprafață dezvoltată și 5,3 hectare reprezintă suprafață nedevelopată.

Parcul Științific și Tehnologic Tehnopolis. Parcul științific și tehnologic "Tehnopolis" Iași s-a constituit în scopul utilizării rezultatelor activității de cercetare, aplicării tehnologiilor avansate din economie și creșterea participării instituțiilor de învățământ superior la procesul de dezvoltare economico-socială prin știință și tehnologie.

Parcul este situat în partea sud-vestică a municipiului Iași, între platforma industrială a Combinatului Fortus Iași și Șoseaua Nicolina.

Actualul stadiu de dezvoltare a Parcului oferă spre utilizare, 2 clădiri, "Duplex" cu un spațiu total construit de 1200 mp și "Nucleus" cu un spațiu total construit de peste 9000 mp.

De asemenea, Parcul mai oferă 6 loturi de teren cu dimensiunile de 3900-4800 mp, cu toate utilitățile aduse până la parcelă.

Incubatorul de Afaceri pentru IMM-uri Botoșani. Incubatorul, care a fost înființat în anul 2006, se află la o distanță de 30 km de Aeroportul Internațional Suceava și la 127 km de Aeroportul Internațional Iași.

Incubatorul de Afaceri pentru IMM-uri Botoșani cuprinde două locații:

- Centru administrativ cu o suprafață a construcției de 871,39 mp (spații incubator);
- Centru de microproducție cu o suprafață de 9885 mp, care include hale modulare de producție (20 de spații) și magazine, parcare și alte anexe aferente.

Centrul Economic Bucovina. Întins pe o suprafață de 49.300 mp, Centrul Economic se afla în vecinătatea Aeroportului Suceava, beneficiind de una din porțile de intrare a orașului. Acesta dispune de o clădire centrală care include sala de expoziție, magazin, restaurant, sala de conferințe, birouri, 8 pavilioane pentru birouri, un centru de afaceri pentru centru de informare, birouri, săli de conferințe, o platformă pentru expoziții și alte evenimente, rețea de canalizare, rețea de apă potabilă, precum și facilități privind accesul la acestea.

Centrul de Resurse pentru Afaceri Vaslui (CRAV). CRAV este amplasat la intrarea în municipiul Vaslui dinspre București (Focșani, Tecuci, Bârlad), la o distanță de 17 km față de drumul European 581 (București - Albița) și la 0,8 Km față de stația CFR. Cele mai apropiate aeroporturi sunt la Iași (75 km) și Bacău (85 km).

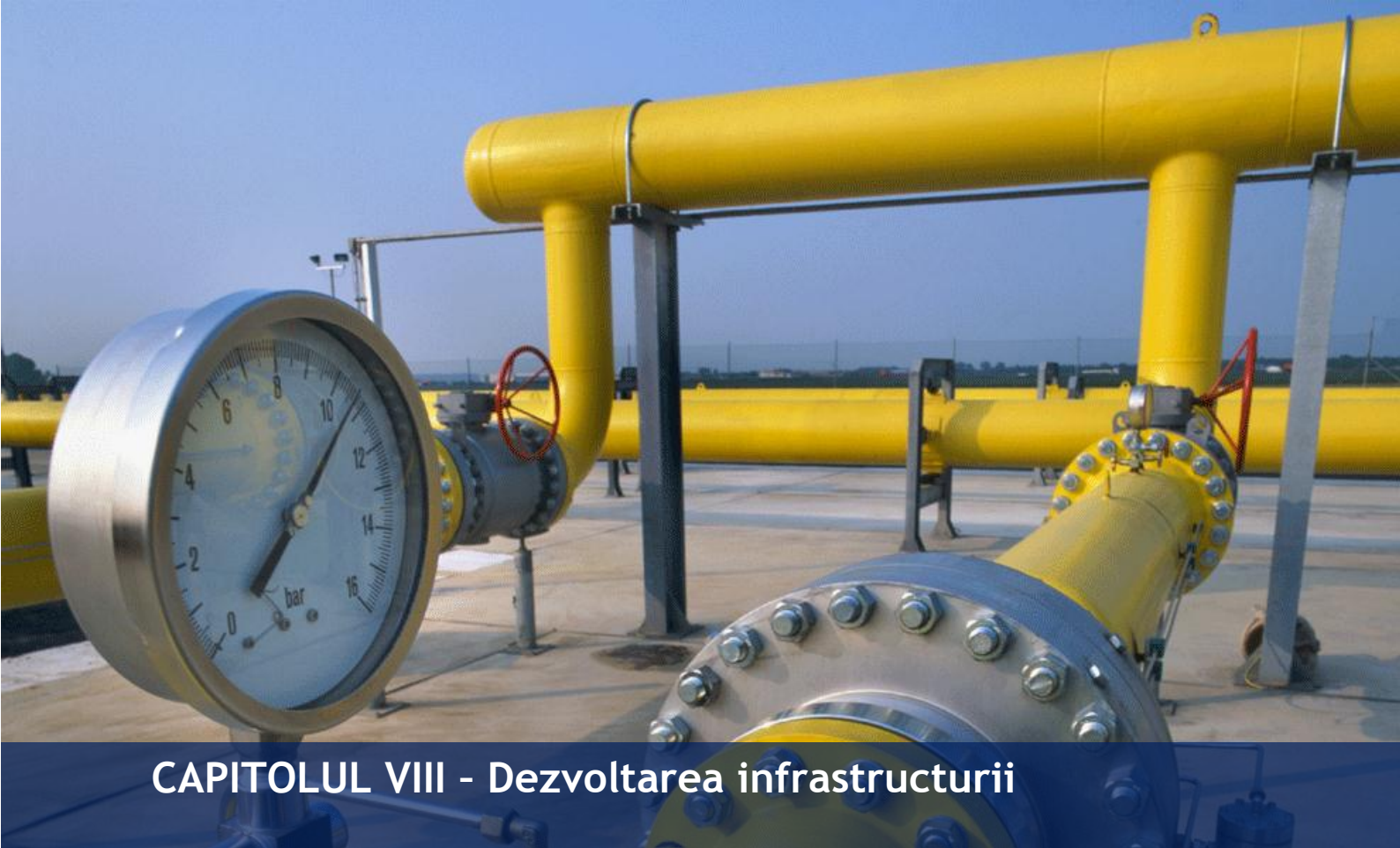
Centrul de Resurse pentru Afaceri Vaslui include un incubator de afaceri (57 birouri cu o suprafață totală de 1.262 mp), spații pentru târguri și expoziții (500 mp), săli de conferințe, spații pentru colocvii și cursuri, spații de producție, servicii de consultanță.

Centrul de Sprijinire și Dezvoltare a Afacerilor IDEO. Centrul de sprijinire și dezvoltare a afacerilor Ideo, din municipiul Iași, este dezvoltat pe o suprafață de aproximativ 11.000 de metri pătrați. Centrul oferă birouri de clasa A cu suprafețe între 42 și 140 de metri pătrați, precum și spații deschise, modulare, care pot fi amenajate după necesitate. În plus, noul centru oferă și posibilitatea închirierii de birouri pentru o singură zi.

Ideo dispune și de trei săli de conferință cu o capacitate cuprinsă între 50 și 300 de persoane, precum și trei săli de meeting, ce pot găzdui de la 8 la 30 de persoane.

Centrul de Afaceri Tutova Bârlad. Centrul de Afaceri Tutova Bârlad este amplasat la o distanță de 130 km de Aeroportul Internațional Iași, 150 km de Aeroportul Internațional "George Enescu" Bacău și 280 km de Aeroportul Otopeni București. Centrul cuprinde un pavilion central cu o suprafață utilă totală de 2358 mp pentru spații expoziționale, birouri și săli de conferințe și 6 pavilioane pentru activități productive cu suprafață utilă totală de 2.520 mp.

Incubatorul de afaceri Dorohoi reprezintă o structură de sprijinire a afacerilor inaugurată în anul 2012, realizată în cadrul Programului național de înființare și dezvoltare de incubatoare tehnologice și de afaceri. Proiectul a fost implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare și Primăria Dorohoi. Incubatorul a fost amenajat într-o unitate militară dezafectată, creându-se astfel spații pentru incubarea a 16-24 de firme. Incubatorul este utilizat, mobilat și dotat cu echipamente IT&C.

CAPITOLUL VIII - Dezvoltarea infrastructurii

- Lungimea totală a străzilor orășenești din Regiunea Nord-Est este de 3811 km, din care 56,3% reprezintă străzi orășenești modernizate. Gradul cel mai ridicat de modernizare a străzilor orășenești este întâlnit în județul Neamț, urmat de județul Bacău și județul Iași.
- Densitatea străzilor orășenești din Regiunea Nord-Est este de 107 km la 100 kmp de teritoriu urban. județul care înregistrează cea mai ridicată valoare este județul Iași, urmat de județul Neamț și județul Vaslui.
- Rețeaua de distribuție a apei potabile din mediul urban, de 3.681,4 km, reprezintă 52,6% din rețeaua totală din regiunea Nord Est.
- Densitatea rețelei de distribuție a apei potabile în mediul urban este de 6,7 km rețea per kmp de teren intravilan, în scădere față de anii precedenți, datorită extinderii continue a spațiului urban.
- Ponderea consumului casnic de apă potabilă este în continuă creștere
- În anul 2010, s-a livrat către populația și agenții economici din centrele urbane, prin sistem centralizat, doar 22,1% apă potabilă din capacitatea totală de producție a instalațiilor.
- 44 de localități urbane dispun de rețea de apă potabilă și de canalizare.
- 74,0% din rețeaua totală de furnizare a gazului de la nivelul regiunii Nord Est se află în mediul urban, 30 de centre urbane dispunând de o astfel de rețea.
- În anul 2010, doar 14 localități urbane dispuneau de o rețea centralizată de furnizare a energiei termice la nivel local.
- Volumul energiei termice distribuite în regim centralizat este în continuă scădere, atât la nivel urban în regiune, cât și la nivel național.

Infrastructura rutieră orășenească

Lungimea totală a străzilor orășenești (lungimea drumurilor amenajate în cuprinsul localității care asigură circulația între diverse părți ale acesteia, inclusiv drumurile naționale și locale din orașul respectiv, indiferent dacă au sau nu îmbrăcămînți) din Regiunea Nord-Est este de 3.811 km, în anul 2010. Astfel, această regiune este penultima de la nivel național în funcție de lungimea străzilor orășenești, singura regiune care dispune de o lungime mai redusă a străzilor orășenești fiind Regiunea București-Ilfov (2.682 km).

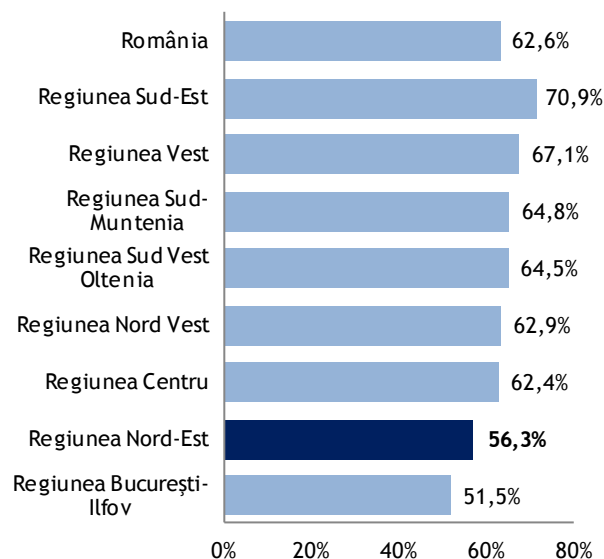
Din cei 3.811 km de străzi orășenești din Regiunea Nord-Est, doar 56,3% reprezintă străzi orășenești modernizate. Astfel, Regiunea Nord-Est este una dintre regiunile de la nivel național cu un grad scăzut de modernizare a străzilor orășenești. Singura regiune din România care prezintă un nivel mai scăzut de modernizare a străzilor orășenești fiind Regiunea București - Ilfov (51,5%).

Valoarea **densității străzilor orășenești** din Regiunea Nord-Est din anul 2010 indică o situație destul de favorabilă, în special în comparație cu situația din alte regiuni. Astfel, la 1 kmp de teritoriu urban intravilan revin 6,9 km de străzi orășenești, cu 0,5 p.p. mai mult decât la nivel național (6,4 km străzi orășenești la 1 kmp). Din regiunile de dezvoltare din România regiunea care prezintă cea mai mare densitate a străzilor orășenești raportat la teritoriul intravilan este Sud-Est, în anul 2010 înregistrând o valoare de 7,1 km străzi orășenești la 1 kmp. Aceasta este urmată de

Regiunea Vest (7 km străzi orășenești/1 kmp) și Regiunile Sud și Nord-Est (6,9 km străzi orășenești/1 kmp intravilan).

În ceea ce privește **densitatea străzilor orășenești modernizate**, în Regiunea Nord Est la 1 kmp teritoriu urban intravilan revin 3,9 km străzi orășenești, valoare ușor sub cea de la nivel național.

Ponderea străzilor orășenești modernizate din România, în anul 2010

Sursa: INS

Situația străzilor orășenești din România, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2010

Județ	Străzi orășenești - total	Străzi orășenești modernizate	% grad de modernizare	Densitate străzi orășenești (km stradă/ kmp intravilan)	Densitate străzi orășenești modernizate (km stradă / kmp intravilan)
România	27.005	16.911	62,6%	6,4	4,0
Regiunea București - Ilfov	2.681	1.381	51,5%	6,3	3,2
Regiunea Centru	4.027	2.512	62,4%	5,8	3,6
Regiunea Nord-Est	3.811	2.147	56,3%	6,9	3,9
Regiunea Nord-Vest	3.705	2.332	62,9%	5,2	3,3
Regiunea Sud-Est	3.097	2.196	70,9%	7,1	5,0
Regiunea Sud-Muntenia	3.820	2.477	64,8%	6,9	4,5
Regiunea Sud-Vest	2.719	1.755	64,5%	6,5	4,2
Regiunea Vest	3.145	2.111	67,1%	7,0	4,7

Sursa: INS

Situația străzilor orășenești din Regiunea Nord-Est, în anul 2010

Județ	Străzi orășenești - total	Străzi orășenești modernizate	% grad de modernizare	Densitate străzi orășenești (km stradă / kmp intravilan)	Densitate străzi orășenești modernizate (km stradă / kmp intravilan)
Regiunea Nord-Est	3.811	2.147	56,3%	6,9	3,9
Bacău	741	457	61,7%	7,0	4,3
Botoșani	537	263	49,0%	7,9	3,9
Iași	771	472	61,2%	7,7	4,7
Neamț	397	278	70,0%	6,6	4,6
Suceava	968	474	49,0%	6,1	3,0
Vaslui	397	203	51,1%	6,9	3,6

Sursa: INS

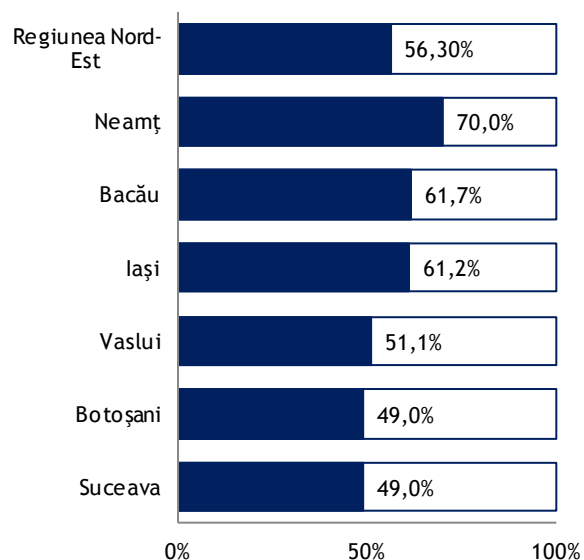
Media în România este de 4 km străzi orășenești modernizate la 1 kmp urban intravilan, regiunile care prezintă densități superioare acestei valori fiind: Regiunea Sud-Est (5 km/kmp), Regiunea Vest (4,7 km/kmp) și Regiunea Sud Muntenia (4,5 km/kmp).

Situația străzilor orășenești din Regiunea Nord-Est diferă în funcție de județ. Astfel, județul care înregistrează cea mai mare lungime a străzilor orășenești din regiune este Suceava (968 km, din care 474 modernizați), acesta fiind urmat de județul Iași (771 km, din care 472 modernizați) și județul Bacău (741 km, din care 457 modernizați).

Analizând evoluția lungimii străzilor orășenești din Regiunea Nord-Est observăm că o creștere semnificativă s-a înregistrat în perioada 2003-2005. Însă, această creștere este creată artificial de trecerea la statutul de oraș a unui număr de 12 comune.

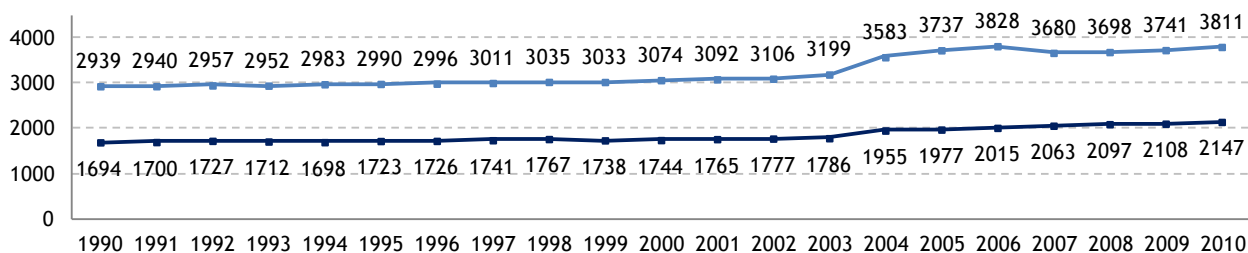
Gradul cel mai ridicat de modernizare a străzilor orășenești este întâlnit în județul Neamț, 70% din străzilor orășenești fiind modernizate. La polul opus se află județul Suceava (49%) și județul Botoșani (49%).

Ponderea străzilor orășenești modernizate din Regiunea Nord-Est, în anul 2010

Sursa: INS

Evoluția numărului de municipii și orașe din Regiunea Nord-Est, în perioada 1990 - 2010

Sursa: INS

— Străzi orășenești - total

— Străzi orășenești modernizate

În ceea ce privește densitatea străzilor orășenești din județele componente ale Regiunii Nord-Est, județul care înregistrează cea mai ridicată valoare este județul Iași (7,7 km străzi orășenești/ kmp intravilan). Poziția secundă este deținută de județul Neamț (4,6 km străzi orășenești/ kmp intravilan), iar poziția terță de județul Bacău (7 km străzi orășenești/kmp intravilan). Pe de altă parte, în județul Suceava densitatea străzilor orășenești este doar de 6,1 km străzi orășenești/100 kmp intravilan.

Situația densității străzilor orășenești modernizate este destul de asemănătoare celei referitoare la densitatea totală a drumurilor. Județul Iași prezintă cea mai favorabilă situație, densitatea străzilor orășenești modernizate din localitățile urbane ale județului fiind de 4,7 km străzi orășenești modernizate/1 kmp intravilan. Județul Suceava ocupă ultima poziție de la nivel județean, densitatea străzilor orășenești modernizate fiind doar de 3 km/kmp urban intravilan.

Localitățile urbane din Regiunea Nord-Est care au înregistrat, în anul 2010, cel mai ridicat grad de modernizare sunt: municipiul Roman (județul Neamț) - 89,1%, orașul Slănic Moldova (județul Bacău) - 87%, municipiul Onești (județul Bacău) - 86,9%, municipiul Dorohoi (județul Botoșani) - 83,8% și municipiul Piatra Neamț (județul Neamț) - 81,5%.

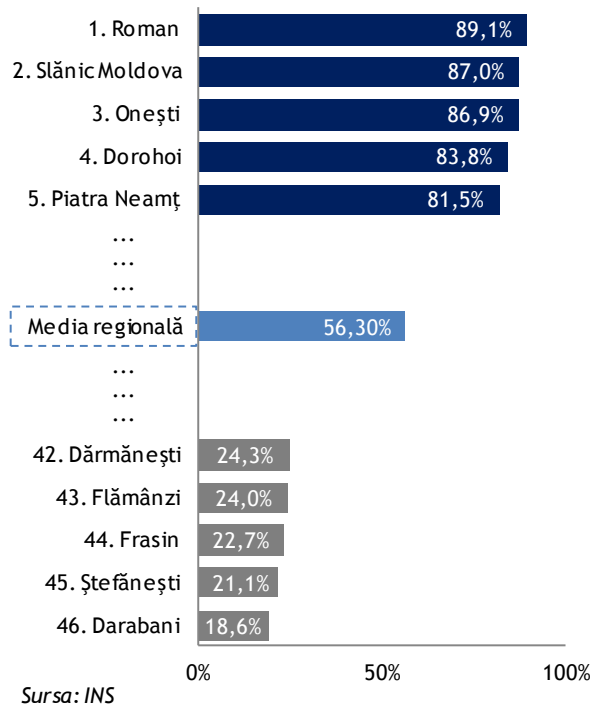
La polul opus se află localități în cadrul cărora gradul de modernizare al străzilor orășenești este foarte scăzut. În această categorie intră: orașul Darabani (județul Botoșani) - 18,6%, orașul Ștefănești (județul Botoșani) - 21,1%, orașul Frasin (județul Suceava) - 22,7%, orașul Flămânzi (județul Botoșani) - 24% și orașul Dărmănești (județul Bacău) - 24,3%.

Conform Legii nr.351/2001, în lista principalilor indicatori cantitativi și calitativi minimali de definire a

localităților urbane intră și gradul de modernizare al străzilor. Pentru municipii se impune un grad minim de modernizare de 60% din totalitatea străzilor, iar pentru orașe un nivel minim de 50%.

La nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord-Est, 58,7% din localitățile urbane (municipii și orașe) nu îndeplinesc acest criteriu, conform statisticilor oficiale din anul 2010. Astfel, 8 municipii prezintă o pondere a străzilor orășenești modernizate sub 60% (Moinești, Botoșani, Pașcani, Câmpulung Moldovenesc, Rădăuți, Bârlad, Huși, Vaslui), iar 19 orașe prezintă o pondere mai

Clasamentul primelor 5 și ultimelor 5 localități urbane din Regiunea Nord-Est, în funcție de gradul de modernizare al străzilor orășenești

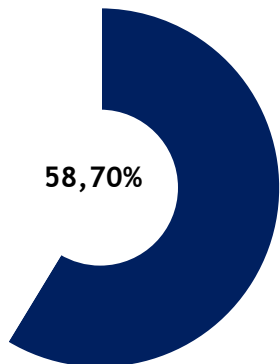
Evoluția gradului de modernizare a străzilor orășenești din regiunea Nord Est, pe județe

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
România	58,6%	58,2%	58,8%	60,2%	61,4%	62,2%	62,6%
Regiunea NORD-EST	54,6%	52,9%	52,6%	56,1%	56,7%	56,3%	56,3%
Bacău	56,7%	57,8%	58,4%	60,3%	61,5%	61,7%	61,7%
Botoșani	43,9%	36,6%	37,2%	47,5%	48,1%	49,0%	49,0%
Iași	60,4%	61,0%	59,8%	59,8%	59,9%	61,3%	61,2%
Neamț	71,9%	71,9%	67,9%	69,5%	69,8%	70,0%	70,0%
Suceava	51,7%	51,0%	51,4%	51,9%	52,1%	48,6%	49,0%
Vaslui	43,5%	41,2%	41,4%	47,8%	50,3%	50,9%	51,1%

Sursa: INS, calcule proprii

scăzută de 50% (Comănești, Dărmănești, Darabani, Flămânzi, Săveni, Ștefănești, Hârlău, Podu Iloaiei, Târgu Frumos, Târgu Neamț, Broșteni, Dolhasca, Frasin, Liteni, Salcea, Siret, Solca, Vicovu De Sus, Murgeni).

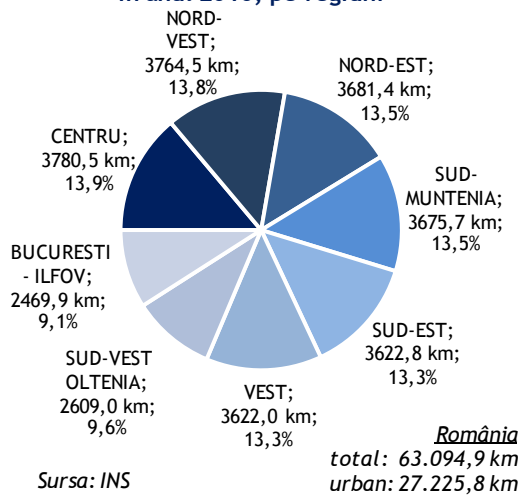
Ponderea municipiilor și orașelor din Regiunea Nord-Est care prezintă un grad de modernizare a străzilor orășenești sub 60%, respectiv 50%, în anul 2010*

*Indicatori minimali de definire a localităților urbane, conform Legii 351/2001

Sursa: INS

Distribuția rețelei simple de distribuție a apei potabile în mediul urban, în anul 2010, pe regiuni

Sursa: INS

Apă potabilă

Lungimea totală a rețelei de distribuție a apei potabile din regiunea Nord Est măsoară 7.005,2 km în anul 2010, ceea ce însemna 11,1% din lungimea totală de la nivel național.

În centrele urbane din regiune, lungimea rețelei simple de distribuție a apei potabile totaliza 3.681,4 km, adică 52,6% din rețeaua de distribuție a apei potabile din regiunea Nord Est în anul 2010. Din punct de vedere al lungimii rețelei de distribuție a apei potabile la nivel urban, regiunea Nord Est ocupă locul al doilea, la nivel național.

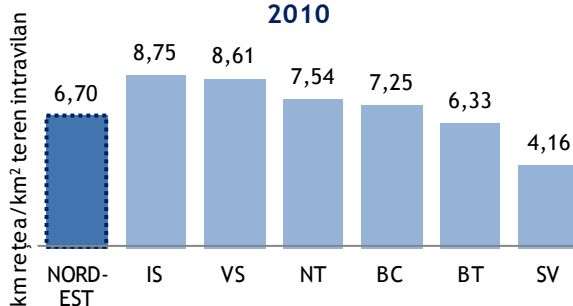
În perioada 1990-2010, lungimea rețelei simple de distribuție a apei potabile din centrele urbane din regiunea Nord Est s-a extins cu 46,2%, iar în perioada 2004-2010 aceasta s-a majorat cu 7,6%.

Deși la nivelul întregii regiuni în perioada 1990-2010 rețeaua simplă de distribuție a apei potabile s-a extins cu 127,7%, această majorare se datorează în principal înființărilor/extinderilor de rețea din mediul rural, mai ales în anii 2004-2009, când rețeaua s-a majorat cu 6,3% în medie pe an, în comunele din regiune.

La nivel urban evoluția a fost mai lentă, creșteri semnificative înregistrându-se în perioada 1991-1993, când rata medie anuală de creștere a fost de 4,1%.

În urma acestor extinderi de rețea de la nivelul mediului rural, ponderea rețelei de distribuție a apei potabile în mediul urban din regiunea Nord Est a scăzut de la 81,9% în anul 1990 până la 52,6% în anul 2010.

Densitatea rețelei simple de distribuție a apei potabile, în mediul urban, în regiunea Nord Est, în anul 2010

Sursa: INS

44 de centre urbane din cele 46 de municipii și orașe din regiunea Nord Est aveau o rețea de distribuție a apei potabile, în anul 2010. Singurele orașe din regiune care nu au o asemenea rețea sunt orașul Cajvana și orașul Milișăuți, din județul Suceava. De la 32 de localități urbane conectate la rețeaua de distribuție a apei potabile în anul 1990, numărul acestora s-a ridicat la 34 în anul 2003, la 42 în anul 2004 și 44 în anul 2005. Densitatea rețelelor de apă potabilă din mediul urban din regiunea Nord Est este de 6,70 km rețea per km² de teren intravilan, ușor peste nivelul înregistrat la nivel național de 6,41 km rețea per km² de teren intravilan, în anul 2010, fiind a treia regiune din cele 8 după valorile acestui indicator.

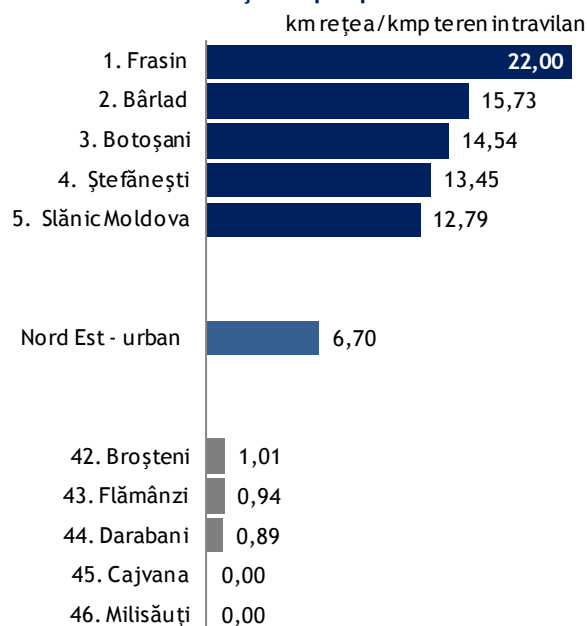
La nivelul regiunii, se disting centrele urbane din județul Iași, Vaslui, Neamț și Bacău cu o densitate peste media regională și națională. În schimb, centrele urbane din județul Suceava au cea mai scăzută densitate a rețelei de apă potabilă din regiune (4,16 km rețea per km² de teren intravilan).

Centrele urbane care se remarcă printr-o densitate a rețelei de apă potabilă ridicată sunt: orașul Frasin (22,00), municipiul Bârlad (15,73), municipiul Botoșani (14,54), orașul Ștefănești (13,45), orașul Slănic Moldova (12,79), orașul Salcea (12,74), municipiul Roman (11,94), municipiul Huși (11,38), municipiul Iași (9,96) și municipiul Bacău (9,30).

În sens contrar, orașele Bucecea (2,09), Siret (2,06), Vicovu de Sus (1,03), Broșteni (1,01), Flămânzi (0,94), Darabani (0,89), se fac remarcate printr-o densitate a rețelei simple de distribuție a apei potabile foarte scăzută.

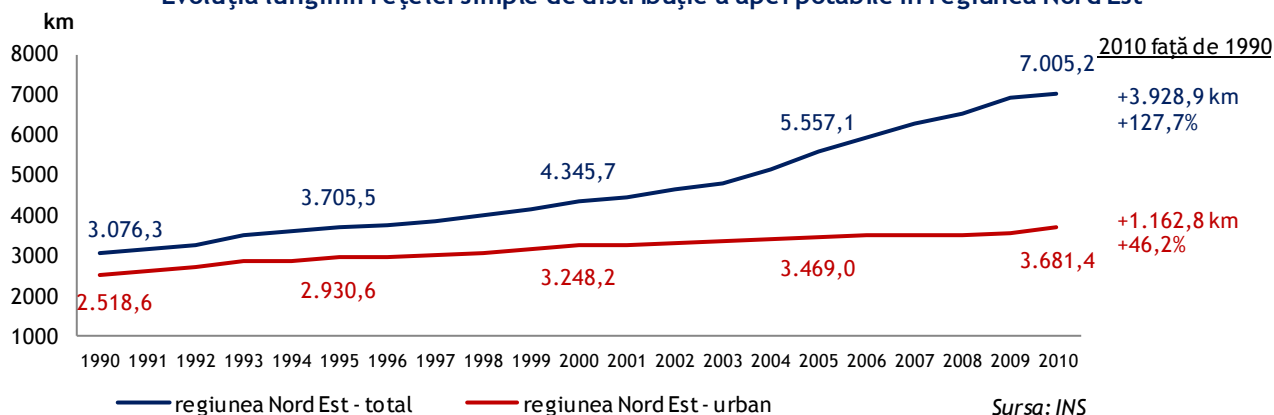
Municipiile din regiunea Nord Est care au o densitate redusă a rețelei de apă potabilă sunt: mun. Vaslui (5,91), mun. Suceava (5,47), mun. Dorohoi (5,34), mun. Onești (5,30), mun. Rădăuți (5,13), mun. Moinești (4,65), mun. Vatra Dornei (3,70) și mun. Câmpulung Moldovenesc (2,81).

Clasamentul primelor 5 și ultimelor 5 localități urbane din regiunea Nord Est, în funcție de densitatea rețelei de distribuție a apei potabile

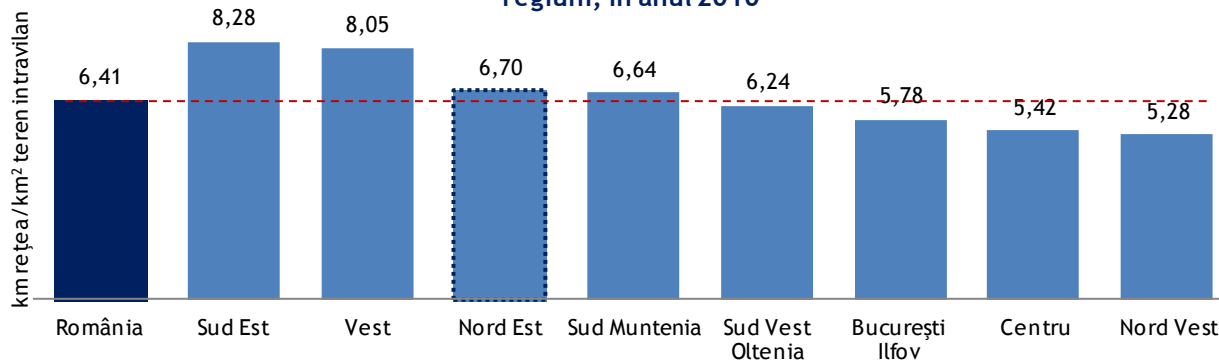

Sursa: INS, calcule proprii

Evoluția lungimii rețelei simple de distribuție a apei potabile în regiunea Nord Est

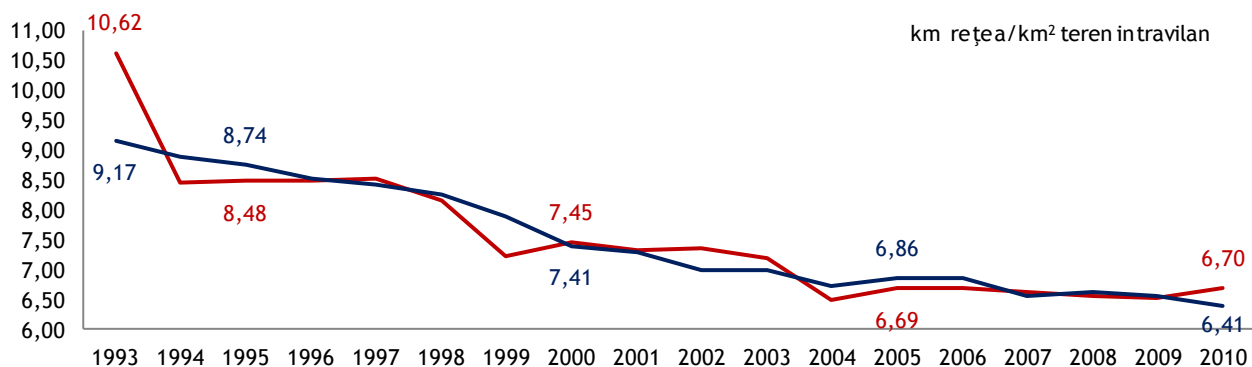

Densitatea rețelei simple de distribuție a apei potabile, în mediul urban, pe regiuni, în anul 2010

Sursa: INS

Evoluția densității rețelei simple de distribuție a apei potabile în mediul urban, în regiunea Nord Est

Sursa: INS

— Regiunea NORD-EST — România

Orașele Cajvana și Milișăuți din județul Suceava nu beneficiază de rețea de distribuție a apei potabile.

Densitatea rețelei simple de distribuție a apei potabile per km² de teren intravilan, în mediul urban din regiunea Nord Est este în continuă scădere din anul 1993 până în anul 2010, aceeași tendință descrescătoare înregistrându-se și la nivel național. Acest lucru se datorează faptului că s-au înființat unele orașe și s-au extins altele, dar nu s-au făcut modificări semnificative în ceea ce privește racordarea ori extinderea rețelelor de distribuție a apei potabile.

Dacă în anii 1999 și 2004 suprafața terenului intravilan din orașe și municipii s-a majorat cu 17,2% și 17,3%, în aceeași perioadă lungimea rețelelor simple de distribuție a apei potabile s-a extins doar cu 3,8%,

respectiv 5,9%, ceea ce denotă necesitatea extinderii acestor rețele în centrele urbane din regiunea Nord Est. Sistemele de furnizare a apei potabile utilizează ca surse de alimentare principalele cursuri de apă, râuri și lacuri, din proximitatea centrelor urbane, dar și izvoare de apă subterană.

O caracteristică generală a sistemelor de producere a apei potabile o constituie gradul avansat de uzură, multe dintre instalațiile existente având o vechime de peste 30 de ani.

O altă problemă cu care se confruntă sistemele care utilizează ca sursă apele de suprafață, este colmatarea acestor ape, influențând calitatea apei potabile furnizate.

Cea de-a treia problemă majoră a sistemului de furnizare a apei potabile din orașele regiunii este insuficiența rețelei de distribuție, în orașele nou înființate. Transformarea rapidă, forțată a unor localități rurale în orașe, a surprins bună parte din acestea fără o rețea de alimentare cu apă potabilă suficient extinsă.

Rețeaua existentă din orașele și municipiile regiunii Nord Est are o lungime de 3.681,4 km și produce 408.185,7 mii metri cubi de apă potabilă pe an. În anul 2010, s-a livrat către populația urbană, prin sistem centralizat, doar 22,1% din capacitatea totală de producție, adică 90.294 mii metri cubi.

Conform Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice - A.N.R.S.C., **operatorii regionali de apă potabilă** din Regiunea Nord Est sunt:

- Compania Regională de Apă Bacău S.A. oferă servicii de alimentare cu apă potabilă în mun. Bacău, în celelalte localități urbane fiind operatori locali;
- Nova Apa Serv S.A. Botoșani oferă servicii de alimentare cu apă potabilă în mun. Botoșani, mun. Dorohoi, oraș Darabani, oraș Săveni, oraș Bucecea, oraș Flămânzi, oraș Ștefănești.
- Apa Vital S.A. Iași oferă servicii în mun. Iași, oraș Târgu Frumos, oraș Podu Iloaiei, oraș Hârlău. În mun. Pașcani serviciile de alimentare cu apă potabilă sunt oferite de un operator local.
- CJ Apa Serv S.A. Piatra Neamț oferă servicii de alimentare cu apă potabilă în mun. Piatra Neamț,

mun. Roman, oraș Bicaz, oraș Roznov, oraș Târgu Neamț.

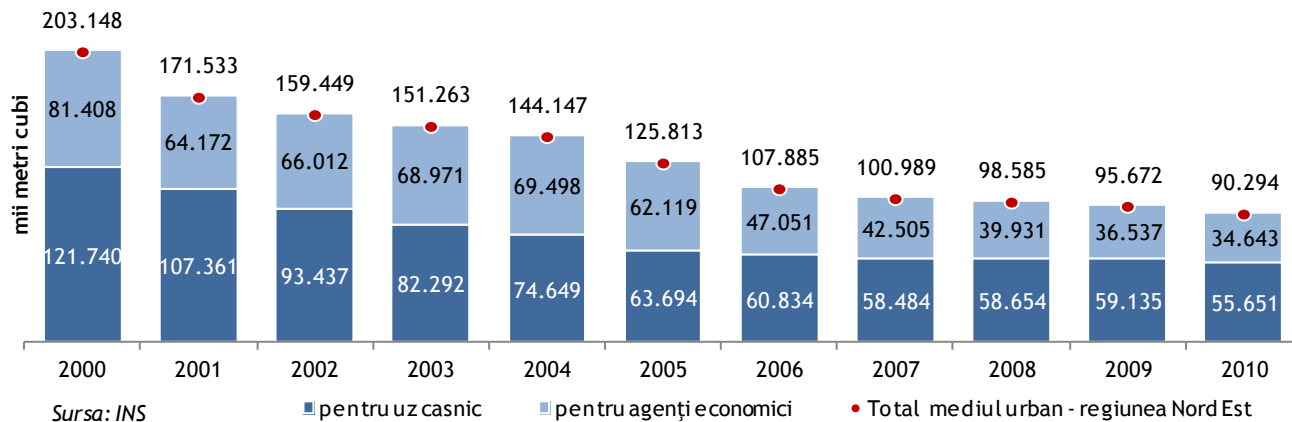
- S.C. ACet S.A. Suceava oferă servicii de alimentare cu apă potabilă în mun. Suceava, mun. Fălticeni, mun. Câmpulung Moldovenesc, mun. Vatra Dornei, oraș Solca, oraș Gura Humorului și oraș Siret. În localitățile: mun. Rădăuți, oraș Broșteni, oraș Dolhasca, oraș Frasin, oraș Salcea, oraș Vicovu de Sus și oraș Liteni, serviciile sunt oferite de un operator local. În orașul Milișăuți și orașul Cajvana nu este nici un operator ce oferă servicii de alimentare cu apă potabilă.
- AquaVas S.A. Vaslui oferă servicii de alimentare cu apă potabilă în municipiul Vaslui, municipiul Huși, municipiul Bârlad, oraș Negrești. În orașul Murgeni serviciile sunt oferite de un operator local.

În orașele și municipiile din regiunea Nord Est **volumul de apă potabilă distribuită** s-a cifrat la 90.294 mii metri cubi în anul 2010, din care 38,4% a fost consumat de către agenții economici și 61,6% de către populație.

Raportat la consumul total de apă potabilă din regiunea Nord Est, în mediul urban s-a consumat 87,0%, din cantitatea raportată în anul 2010.

Din anul 2000 până în 2010, consumul total de apă din mediul urban s-a diminuat cu 55,6%, scădere la care a contribuit diminuarea consumului de apă potabilă de către agenții economici cu 57,4% și reducerea consumului de apă potabilă de către locuitori cu 54,3%.

Evoluția consumului de apă potabilă în mediul urban din regiunea Nord Est

În același timp s-a diminuat ușor și ponderea consumului de apă potabilă de către agenții economici în volumul total, de la 40,1% în anul 2000, până la 38,4% în anul 2010.

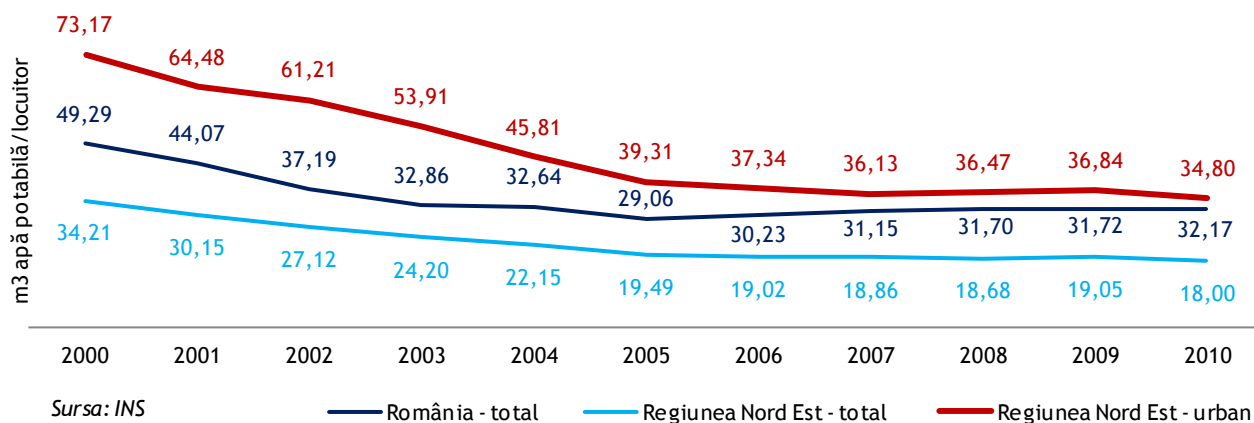
Luând în considerare consumul casnic de apă potabilă, se observă că în mediul urban din regiunea Nord Est se consumă în medie 35,80 m³/locuitor, peste media de la nivel regional, de 32,17 m³ apă potabilă consumată/locuitor,

Consumul mediu de apă potabilă per locuitor se înscrie pe un trend descrescător, atât la nivelul mediului urban cât și la nivelul întregii regiuni, în perioada 2000-2010.

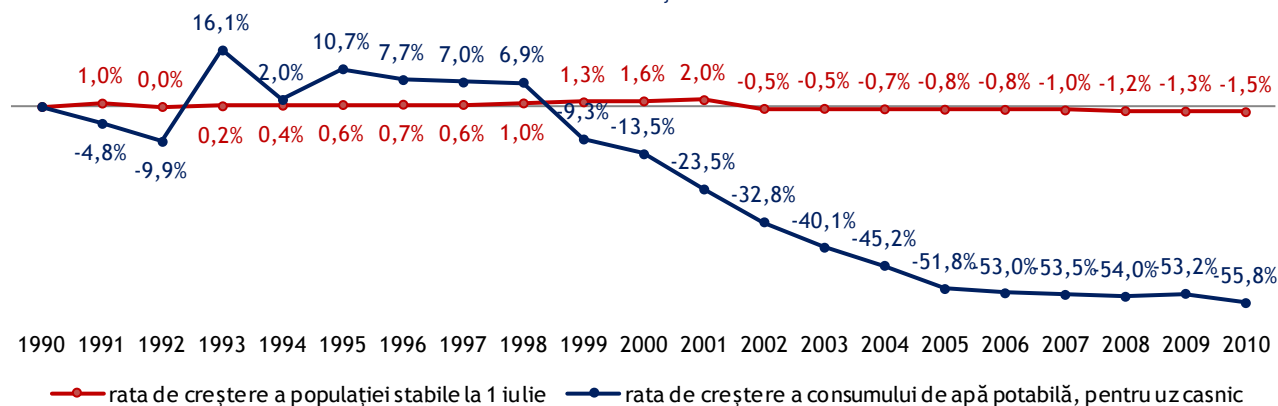
Contrar tendințelor mondiale de creștere a consumului de apă potabilă odată cu creșterea numerică a populației, în regiunea Nord Est situația este diferită. În această regiune, în anul 2010, față de anul 1990, efectivul populației s-a diminuat cu 1,5%, iar consumul de apă potabilă pentru uz casnic s-a redus cu 55,8%.

Acest lucru indică, pe de o parte faptul că populația se alimentează cu apă potabilă din alte surse, altele decât operatorul economic existent la nivelul orașului, și pe de altă parte asumarea unui comportament responsabil de către populație și operatorul economic față de resursele naturale ori a unui comportament economic al locuitorilor. Așadar, scăderea drastică a volumului de apă potabilă distribuit populației de după anul 1999 se

Consumul mediu de apă potabilă distribuită pentru uz casnic per locuitor

Evoluția consumului de apă potabilă, pentru uz casnic, în raport cu evoluția populației stabile, în regiunea Nord Est
an de referință = 1990

datorează în primul rând, diminuării pierderilor din instalația de furnizare și în al doilea rând, instalării de apometre la consumatori.

Raportând **consumul casnic de apă potabilă furnizată per locuitor**, în anul 2010, cele două orașe de rang I înregistrează cel mai ridicat consum de apă potabilă per locuitor, însă dintre acestea municipiul Iași se distanțează de celelalte orașe din regiune în ceea ce privește consumul ridicat de apă potabilă per locuitor, 68,34 m³/locuitor.

În Municipiul Bacău locuitorii consumă cu aproximativ 30 m³ de apă mai puțin, adică 38,50 m³ apă potabilă pentru uz casnic per locuitor.

În orașele Ștefănești, Dolhasca, Frasin, Liteni, Darabani Salcea și Flămânzi, din județele Botoșani și Suceava consumul de apă potabilă pentru uz casnic per locuitor este foarte scăzut, lucru determinat de rețeaua de furnizare a apei reduse ori de neracordarea populației la aceste rețele.

Canalizare

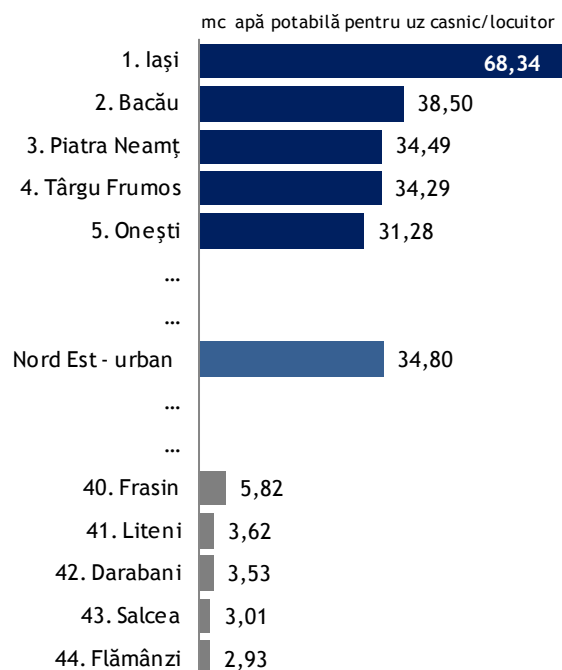
În anul 2010, 44 de orașe și municipii din regiunea Nord Est dețineau rețea de canalizare, administrată de aceiași operatori de distribuție a apei potabile, cu o lungime totală de 2.617,6 km, adică 88,9% din rețeaua totală de canalizare de la nivelul întregii regiuni.

Din anul 1990, rețeaua de canalizare din orașe s-a extins cu doar 37,8%, într-un ritm mai scăzut față de extinderea rețelei de apă potabilă (+46,2% în perioada 1990-2010).

Orașele Milișăuți și Vicovu de Sus din județul Suceava nu beneficiază de rețea de canalizare.

În regiunea Nord Est, **densitatea rețelei de canalizare** este de 5,35 km rețea per km² de teren intravilan, conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică în anul 2010. În mediul urban din regiune densitatea rețelei de canalizare este ușor mai scăzută, de 4,76 km rețea per km² teren intravilan, valoare determinată de densitatea scăzută din orașele și municipiile din județul Botoșani (3,19 km rețea/km² teren intravilan) și județul Suceava (3,76 km rețea/km² teren intravilan).

Clasamentul primelor 5 și ultimelor 5 localități urbane din regiunea Nord Est, în funcție de volumul de apă potabilă distribuit per locuitor

Sursa: INS, calcule proprii

Municipiile au cea mai extinsă rețea de canalizare raportat la suprafața terenului intravilan, excepție făcând unele municipii din județele Suceava, care au o densitate mai degrabă scăzută: municipiul Fălticeni (4,10), municipiul Rădăuți (3,68), municipiul Vatra Dornei (2,48), municipiul Câmpulung Moldovenesc (1,70). Alături de acestea municipiul Moinești (3,11) din județul Bacău, municipiul Dorohoi (3,77) din județul Botoșani și municipiul Pașcani (3,83) din județul Iași au o densitate a rețelei de canalizare destul de scăzută.

Așadar, valori ridicate ale densității rețelei de canalizare se disting în localitățile: mun. Bârlad (22,82), mun. Suceava (10,47), mun. Roman (9,09), mun. Botoșani (7,43), mun. Huși (7,10), mun. Onești (6,74), mun. Vaslui (6,66), mun. Piatra Neamț (6,16), mun. Bacău (6,10) și mun. Iași (6,01).

Pe de cealaltă parte, orașe de gradul III precum: Salcea (0,97), Bucecea (0,87), Murgeni (0,86), Broșteni (0,70), Darabani (0,40), Dolhasca (0,20), Flămânzi (0,16),

Cajvana (0,15) și Dărmănești (0,14), dispun de o rețea de canalizare redusă, densitatea acestora fiind de sub 1 km rețea pe 1 km² teren intravilan.

Asemenea rețelelor de alimentare cu apă potabilă, multe rețele de canalizare din orașele și municipiile din regiunea Nord Est se confruntă cu un grad ridicat de uzură.

Rețeaua de canalizare transportă apele menajere către stația de epurare. Din cele 46 de orașe și municipii din regiunea Nord Est, doar 34 de localități urbane dețineau stații de epurare în funcțiune, în anul 2004.

Cele mai solicitate stații de epurare, cu cel mai ridicat debit al apei reziduale pe zi, se înregistrează în marile orașe din regiune, municipii reședință de județ: municipiul Iași, municipiul Suceava, municipiul Botoșani, municipiul Bacău, municipiul Piatra Neamț și municipiul Vaslui.

Sistemul de canalizare existent se confruntă în unele orașe cu faptul că instalația, dar și stațiile de epurare au un grad de uzură ridicat, având o vechime considerabilă.

Pe de altă parte, orașele care nu dispun de o stație de epurare, ori dețin o stație de epurare depășită tehnic, contituie o sursă de poluare semnificativă pentru mediul înconjurător.

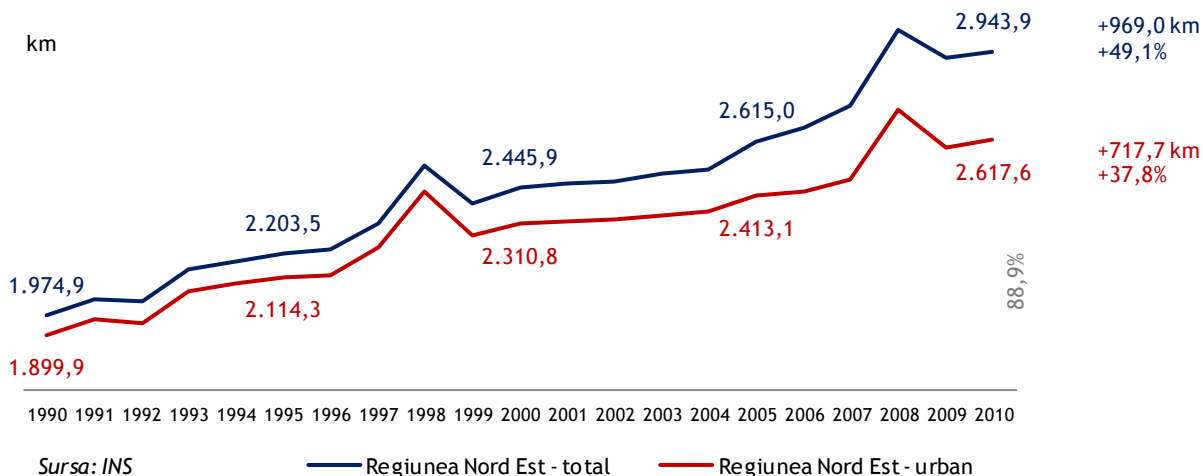
Gaz

Conductele de distribuție a gazelor naturale din orașele și municipiile regiunii Nord Est au o lungime totală de 2.282,8 km în anul 2010, reprezentând 74,0% din rețeaua de distribuție totală de la nivelul regiunii.

În regiune rețeaua de distribuție a gazelor s-a extins continuu, în perioada 1990-2010, ajungând de la 741,9

Evoluția lungimii rețelei de canalizare în regiunea Nord Est

2010 față de 1990

Densitatea rețelei de canalizare din mediul urban din regiunea Nord Est

km rețea canalizare/km² teren intravilan

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Regiunea Nord Est - total	4,79	5,05	5,09	5,17	5,67	5,35	5,35
Regiunea Nord Est - urban	4,50	4,66	4,65	4,66	5,11	4,75	4,76
Bacău	4,28	4,28	4,38	4,36	5,75	4,46	4,43
Botoșani	2,78	3,22	3,22	3,22	3,21	3,20	3,19
Iași	5,89	5,98	5,69	5,67	5,85	5,35	5,29
Neamț	5,14	5,13	5,12	5,07	5,06	5,14	5,52
Suceava	3,65	3,88	3,91	3,87	3,90	3,79	3,76
Vaslui	6,92	6,71	6,74	7,19	8,27	8,31	8,28

Sursa: INS, calcule proprii

km în anul 1990, la 3.086,1 km în anul 2010, ceea ce înseamnă o creștere de 316,0%. În același timp s-a extins rețeaua existentă din mediul urban și s-a introdus rețea în mediul rural. Așadar, ponderea rețelei de gaz de la nivelul mediului urban din regiune s-a diminuat de la 89,9% în anul 1990 până la 74,0% în anul 2010.

În această perioadă, cea mai însemnată creștere a rețelei existente se remarcă la nivelul municipiului Bârlad, unde rețeaua s-a extins de la 5,6 km în anul 1990 până la 117,1 km în anul 2010, și la nivelul orașului Dărmănești, unde rețeaua s-a extins de la 2,2 km în anul 1990 până la 34,9 km în anul 2010.

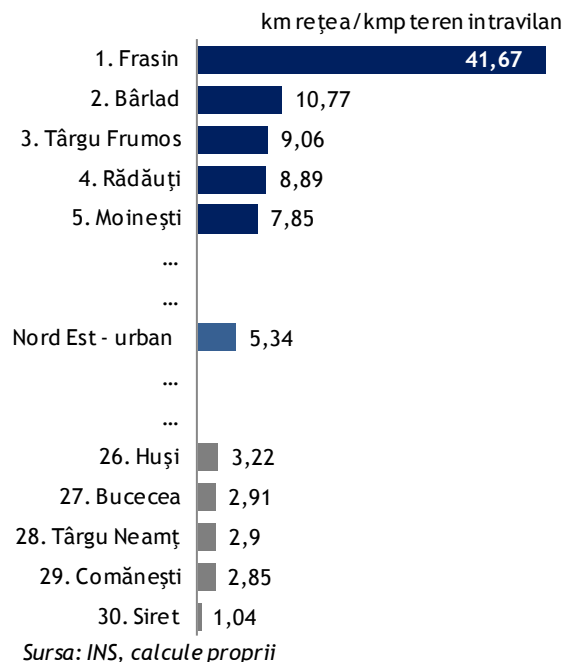
Din cele 46 de orașe și municipii din regiunea Nord Est, doar 30 dispun de o rețea de distribuție a gazelor.

Raportat la suprafața intravilană a orașelor, se obține o **densitate medie** de 5,34 km de rețea gaz per km² de teren intravilan, în mediul urban din regiunea Nord Est, în anul 2010.

Orașul cu cea mai ridicată densitate a rețelei de distribuție a gazelor este orașul Frasin (41,67 km rețea per km² de teren intravilan). Valoarea ridicată este explicabilă în condițiile în care 25 km de rețea de gaz se distribuie la 60 hectare (0,6 km²) de teren intravilan, dintr-o suprafață totală de 8.731 hectare (873,1 km²).

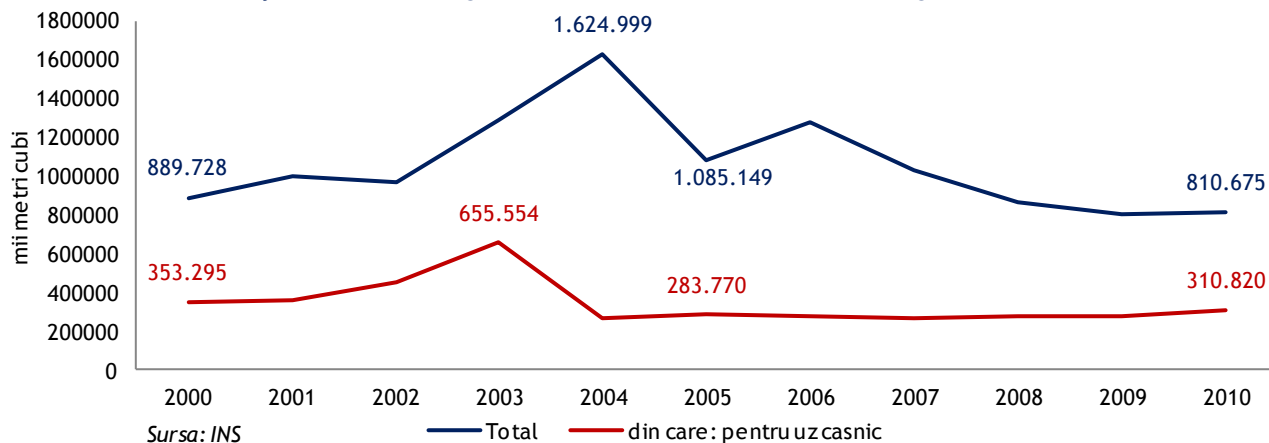
Cu o densitate a rețelei de gaz peste media regională se disting: municipiul Bârlad (10,77), orașul Târgu Frumos (9,06), municipiul Rădăuți (8,89), municipiul

Clasamentul primelor 5 și ultimelor 5 localități urbane din regiunea Nord Est, în funcție de densitatea rețelei de distribuție a gazelor

Moinești (7,85), orașul Slănic Moldova (7,57), municipiul Bacău (7,24), municipiul Botoșani (7,03), municipiul Piatra Neamț (6,96), orașul Salcea (6,82), municipiul Roman (5,60), municipiul Pașcani (5,54) și orașul Podu Iloaiei (5,46).

Evoluția volumului de gaze distribuit în mediul urban din regiunea Nord Est

Municipiul Iași, localitate urbană de grad I, are o densitate a rețelei de gaz sub media regională și inferioară celei de la nivelul municipiului Bacău cu 2,11 km rețea per km² teren intravilan.

Extinderea rețelei de gaz este datorată în primul rând de solicitările de branșare la sistem și extinderea zonelor funcționale din localitate.

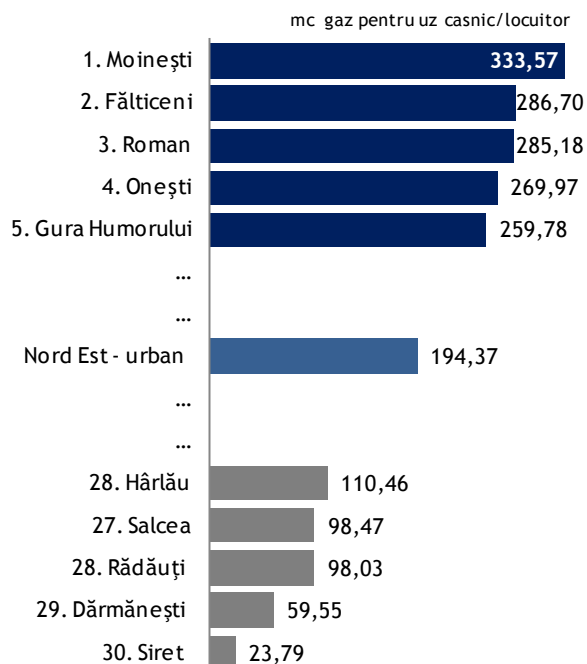
Din cele 16 localități urbane din regiune care, conform datelor furnizate pe anul 2010 de către Institutul Național de Statistică, nu dispuneau de rețea de furnizare a gazelor, 2 localități sunt de rang II: municipiul Câmpulung Moldovenesc și municipiul Vatra Dornei din județul Suceava, iar 14 localități de rang III: oraș Darabani (județul Botoșani), orașul Flămânzi (județul Botoșani), orașul Săveni (județul Botoșani), orașul Ștefănești (județul Botoșani), orașul Roznov (județul Neamț), orașul Broșteni (județul Suceava), orașul Cajvana (județul Suceava), orașul Dolhasca (județul Suceava), orașul Liteni (județul Suceava), orașul Milișăuți (județul Suceava), orașul Vicovu de Sus (județul Suceava), orașul Murgeni (județul Vaslui) și orașul Negrești (județul Vaslui).

Prin intermediul rețelei de gaz s-au distribuit 810.675 mii metri cubi de gaz, din care 38,3% au fost destinați uzului casnic.

În ultimii ani, 2000-2010, consumul de gaze a fluctuat cel mai mult între anii 2002-2007, însă nivelul din 2010

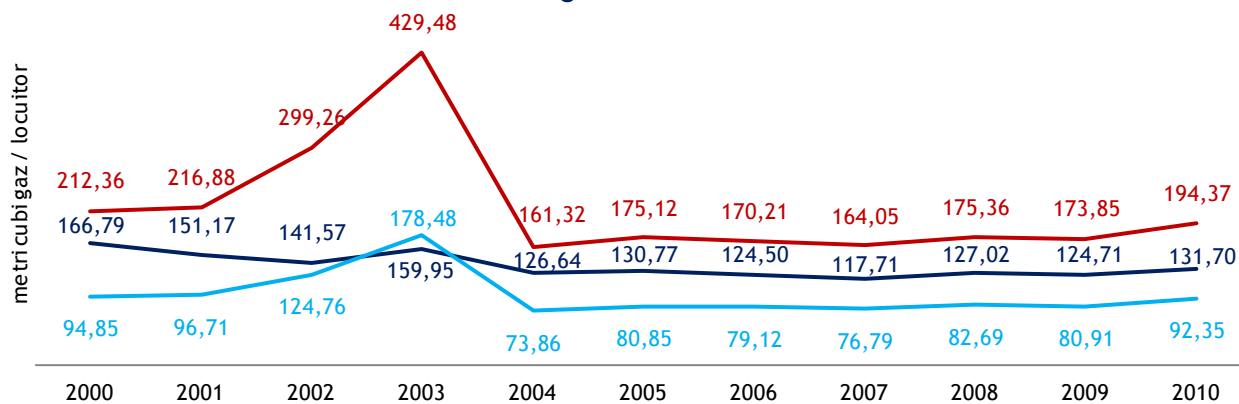
era inferior celui din anul 2000 cu 8,9% în ceea ce privește consumul total și cu 12,0% în ceea ce privește consumul pentru uz casnic.

Clasamentul primelor 5 și ultimelor 5 localități urbane din regiunea Nord Est, în funcție de volumul de gaz distribuit per locuitor

Sursa: INS, calcule proprii

Consumul mediu de gaz pentru uz casnic per locuitor, în mediul urban din regiunea Nord Est

Sursa: INS

— România - total — Regiunea Nord Est - total — Regiunea Nord Est - urban

În anii 2003 și 2004 s-au înregistrat valori maxime în ceea ce privește consumul de gaze din mediul urban al regiunii Nord Est, de 1.311.452 m³ în 2003 și de 1.652.388 m³ în 2004.

Raportat la efectivul populației de la 1 iulie 2010, consumul mediu de gaz pentru uz casnic, s-a cifrat la 194,37 m³/locuitor în orașele din regiunea Nord Est, peste nivelul întregii regiuni Nord Est de 92,35 m³/locuitor și peste nivelul național de 131,70 m³/locuitor.

În perioada 2004-2010, consumul mediu de gaz pentru uz casnic din mediul urban al regiunii Nord Est s-a majorat continuu, de la 161,32 m³/pers. în anul 2004 până la 194,37 m³/pers. în anul 2010. Cu toate acestea, nivelul din anul 2010 s-a situat sub cel din anul 2000 de 212,36 m³/pers.

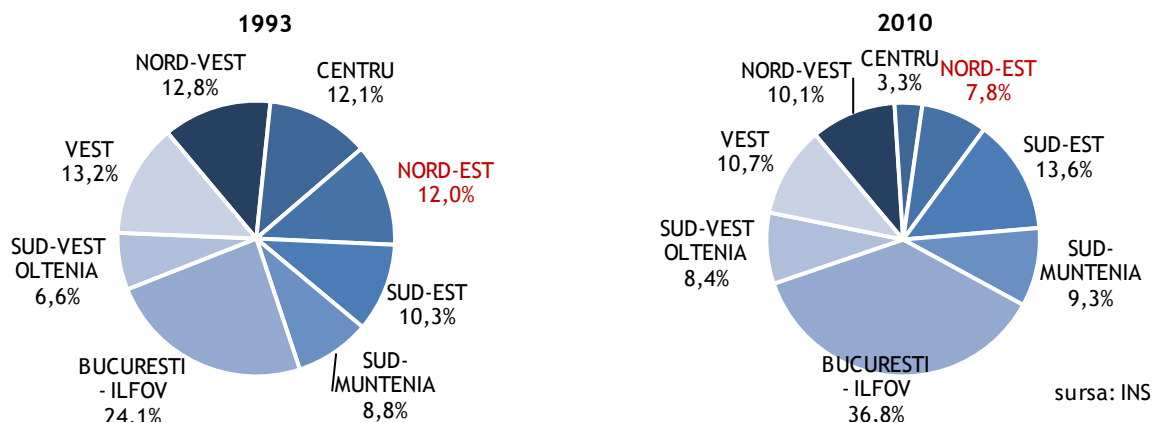
Cele mai ridicate valori ale consumului mediu de gaz pentru uz casnic per persoană se înregistrează în majoritatea municipiilor din regiune. Cel mai ridicat consum s-a înregistrat în municipiul Moinești (333,57 m³/pers.), acesta fiind urmat de municipiul Fălticeni (286,70 m³/pers.), municipiul Roman (285,18 m³/pers.) și municipiul Onești (269,97 m³/pers.).

Cel mai scăzut consum de gaz pentru uz casnic per persoană s-a înregistrat în orașul Dărmănești (59,55 m³/pers.) și orașul Siret (23,79 m³/pers.).

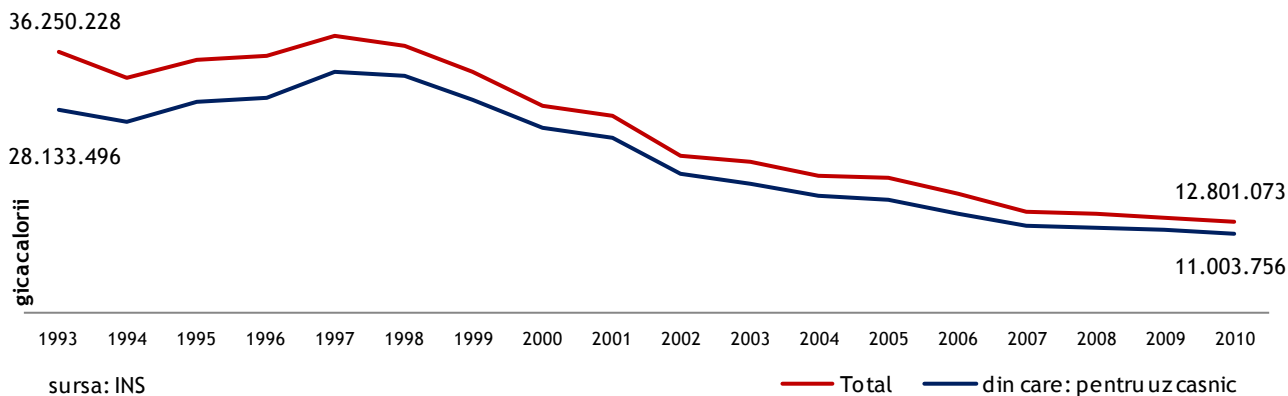
Energie termică

În anul 1993, la nivelul regiunii Nord Est era distribuită energie termică în 38 dintre orașele și municipiile existente în prezent, exceptând noile orașe din

Distribuția energiei termice furnizate, pe regiuni de dezvoltare

Evoluția volumului de energie termică distribuită la nivel național

Suceava: Broșteni, Cajvana, Dolhasca, Frasin, Liteni, Milișăuți, Salcea și Vicovu de Sus, ajungând ca în anul 2010 doar 14 orașe să beneficieze de acest serviciu.

Un ansamblu de factori au determinat în perioada 1990-2010 debransarea unui număr important de apartamente. La nivel național, din punct de vedere al sistemului de încălzire, la nivelul anului 2009, numai 24,04% din locuințe au mai dispus de încălzire centrală, iar din acestea 98,13% sunt racordate la sistemul național de termoficare, restul de 1,87% fiind racordate la rețele de bloc.

La nivel național, consumul de energie termică s-a diminuat cu 64,7% în perioada 1993-2010. Acest lucru a fost cauzat de numărul ridicat de debransări de la sistemul centralizat. Fenomenul înregistrat, la nivel național, în domeniul debransărilor are ca principale cauze:

- prețul ridicat al energiei termice vândută populației, în comparație cu veniturile;
- raționalizarea consumului de energie de către populație prin instalarea de centrale proprii.
- înregistrarea de creanțe mari la debitorii beneficiari casnici, industriali și instituții publice, care, la rândul lor, au determinat intrarea în incapacitate de plată a producătorilor, furnizorilor și a distribuitorilor locali de energie termică;
- criza economică din perioada 2008-2011.

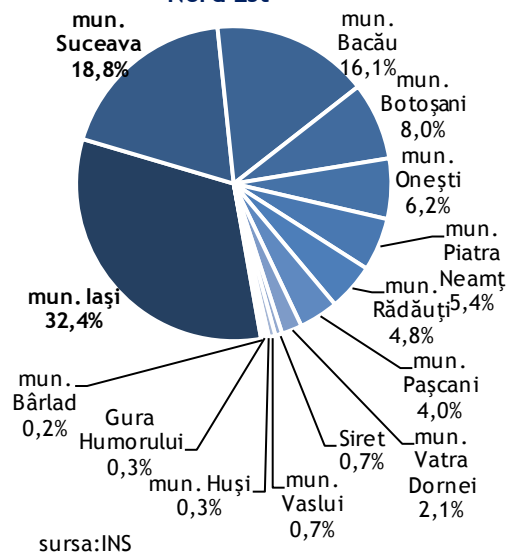
În această perioadă s-a modificat și structura pe regiuni a energiei termice furnizate. Dacă în anul 1993 în regiunea Nord Est se furniza 12,0% (4.382,9 mii Gcal) din energia totală la nivel național, ponderea s-a

diminuat, ajungând la 7,8% (420,4 mii Gcal) din energia termică furnizată la nivel național în anul 2010.

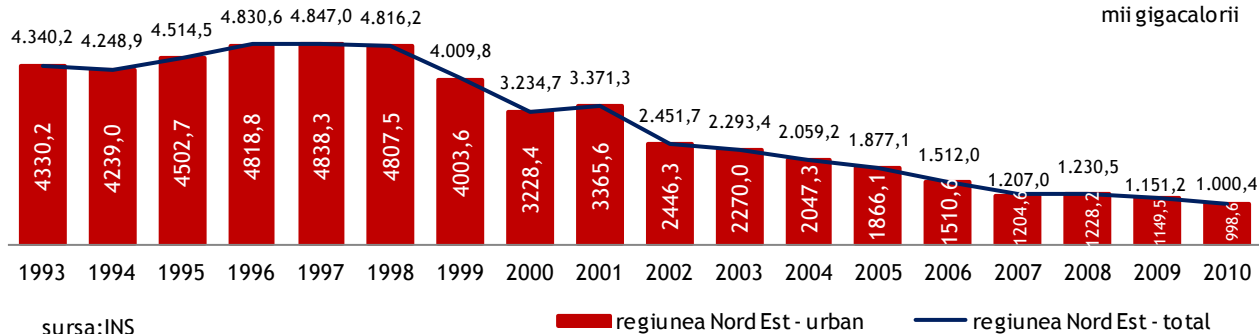
Conform ANRSC, în perioada ianuarie - noiembrie 2011 prețul gigacaloriei din regiunea Nord Est a fost de 188,17 lei/Gcal, a patra regiune după regiunea Centru (289,25 lei/Gcal), regiunea București (251,08 lei/Gcal) și regiunea Sud Est (232,83 lei/Gcal).

Energia termică furnizată în anul 2010 se cifrează la 1.000,4 mii Gcal, din care 99,8% s-a furnizat în centrele urbane din regiunea Nord Est. Permanent ponderea mediului urban în total energie termică furnizată la nivel regional s-a aflat în intervalul 99,4% - 99,9%.

Distribuția energiei termice furnizate în anul 2010, pe orașe din regiunea Nord Est

Evoluția volumului de energie termică distribuită în regiunea Nord Est

Așadar, în centrele urbane din regiunea Nord Est s-au înregistrat aceleași efecte asupra sistemului centralizat de furnizare a energiei termice. În orașele și municipiile regiunii, volumul energiei termice furnizate în anul 2010 s-a restrâns la doar 23,1% din volumul înregistrat în anul 1993.

La nivelul anului 2010, cel mai mare volum de energie termică furnizat s-a înregistrat în municipiul Iași (32,4%) și municipiul Suceava (18,8%).

La polul opus, în municipiul Bârlad, orașul Gura Humorului și municipiul Huși s-a livrat cea mai redusă cantitate de energie termică.

În mediul urban din regiunea Nord Est, numărul de apartamente racordate la sistemul public de furnizare a energiei termice era de 135.799 unități la finalul anului 2011, cu 29.825 de apartamente mai puțin față de decembrie 2008 (-18,0%).

La finalul anului 2011, cele mai multe apartamente conectate la rețeaua centralizată de furnizare a energiei termice erau înregistrate în municipiul Iași (51.062 apartamente), municipiul Suceava (22.800 apartamente), municipiul Bacău (18.590 apartamente) și municipiul Botoșani (13.450 apartamente).

La polul opus, în centrele urbane Bârlad (204 apartamente), Huși (545 apartamente), Siret (612 apartamente) și Vaslui (649 apartamente) sunt cele mai puține apartamente branșate la acest sistem centralizat.

Prețul cel ridicat la energia termică se înregistrează în Onești (206,17 lei/Gcal), urmat de Siret (186,85 lei/Gcal), Suceava (185,48 lei/Gcal) și Iași (185,00 lei/Gcal), conform datelor la 31 decembrie 2011.

În schimb, cea mai ieftină energie termică se furnizează în Vatra Dornei (108,85 lei/Gcal), dar și în Huși (135,10 lei/Gcal).

Sistemul centralizat de furnizare a energiei termice din orașele și municipiile regiunii Nord Est se confruntă în prezent cu probleme majore, pe de o parte scăderea drastică a numărului de consumatori, și pe de altă parte pierderi financiare însemnate ale furnizorilor de energie termică. Din acestea propagându-se o altă serie de probleme ale sistemului: nemodernizarea

instalațiilor de distribuție, creșterea pierderilor înregistrate, ridicarea prețului energiei termice, etc.

Situația conectării la sistemul centralizat de furnizare a energiei termice, în mediul urban din regiunea Nord Est la 31 dec. 2011

Județ	Număr apartamente conectate	Preț de facturare la populație lei/Gcal
Bacău	18.590	154,84
Bacău	4.522	206,17
Botoșani	13.450	180,00
Iași	104	185,00
Iași	51.062	185,00
Iași	6.336	169,64
Neamț	9.000	177,17
Suceava	1.118	-
Suceava	5.157	153,78
Suceava	612	186,85
Suceava	1.650	108,93
Suceava	22.800	185,48
Vaslui	204	174,29
Vaslui	545	135,10
Vaslui	649	180,00

Sursa: ANRSC

CAPITOLUL IX - Servicii publice

- Din cele 46 de localități urbane din regiunea Nord Est 44 beneficiază de iluminat public. Orașele Podu Iloaiei și Câmpulung Moldovenesc nu dispuneau de acest serviciu furnizat de un operator licențiat, la finalul anului 2011, deși rețeaua de iluminat exista.
- În regiunea Nord Est localitățile urbane sunt acoperite în proporție de 100% de către serviciile de salubritate (46 localități urbane din 46).
- În anul 2010, doar în 8 localități urbane din regiune se realiza transport public local, conform datelor INS. În perioada 1990-2010, transportul public local a suferit modificări radicale la nivelul multor centre urbane, în multe orașe renunțându-se la furnizarea acestui serviciu public.
- În fiecare localitate urbană din regiunea Nord Est sunt furnizate serviciile polițiilor municipale și orașenești.
- La nivel urban, rețeaua unităților sanitare din regiune este extinsă, remarcându-se în principal municipiul Iași ca pol regional al serviciilor medicale.
- Localitățile urbane din județul Botoșani și Vaslui au cea mai redusă rețea de unități sanitare, comparativ cu celelalte centre urbane din restul regiunii Nord Est.
- Din anul 1995, numărul de medici raportat la efectivul populației, a crescut în mediul urban al regiunii Nord Est, de la 26,64 medici/10.000 locuitori la 36,23/10.000 locuitori, în anul 2010.
- La nivelul regiunii Nord Est sunt acreditate 7 universități publice și 4 universități private, din care 8 în municipiul Iași, 2 în municipiul Bacău și 1 în municipiul Suceava.
- Efectivul populației școlare din mediul urban al regiunii s-a diminuat continuu, din anul 1995 până în anul 2010
- Orașele nou înființate din județul Suceava se confruntă cu probleme în ceea ce privește efectivul cadrelor didactice, dotările și infrastructura școlară, comparativ cu celelalte orașe din regiune.
- În majoritatea centrelor urbane din regiune funcționează centre ce furnizează servicii sociale pentru copii și pentru adulți.

Servicii de iluminat public

Din cele 46 de localități urbane din regiunea Nord Est, 44 beneficiază de iluminat public, conform situației raportate de Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice - A.N.R.S.C., pe anul 2011.

Orașul Podu Iloaiei din județul Iași și orașul Câmpulung Moldovenesc din județul Suceava nu dispuneau de acest serviciu furnizat de un operator licențiat, la data raportării, deși rețeaua de iluminat exista.

În ceea ce privește furnizarea serviciilor de iluminat public, există o problemă generală ce ține de extinderea rețelei existente, în concordanță cu dezvoltarea teritorială a orașelor.

O altă necesitate identificată în privința acestui serviciu public vizează totodată protecția mediului cât și diminuarea costurilor, prin modernizarea instalațiilor de iluminat public. În acest sens se remarcă orașul Târgu Neamț, unde la începutul anului 2012 s-au finalizat lucrările de modernizare ale rețelei de iluminat public, străzile din oraș fiind iluminate cu lămpi cu LED-uri, diminuându-se astfel consumul de energie și implicit costurile cu aceste servicii.

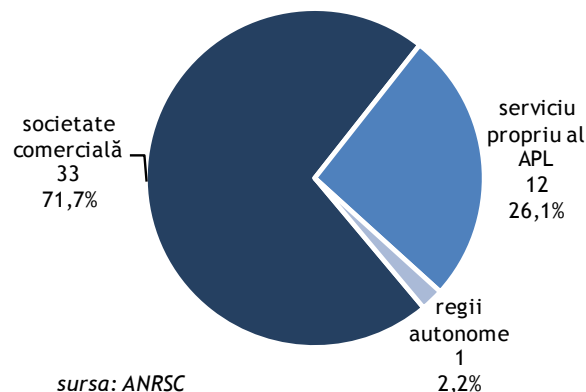
Servicii de salubritate

În regiunea Nord Est localitățile urbane sunt acoperite în proporție de 100% de către serviciile de salubritate (46 localități urbane din 46).

Aceste servicii sunt prestate în majoritatea localităților (33 de localități) de către societăți comerciale specializate. În alte 12 localități serviciul de salubritate este realizat de direcții, servicii, departamente special create în structura primăriilor. Doar într-o localitate, municipiul Pașcani, serviciul de salubritate este oferit de o regie autonomă.

În urma salubrității orașului/municipiului, depozitarea deșeurilor municipale și a celor asimilabile acestora este permisă numai în locuri speciale, amenajate conform legislației și normelor tehnice în vigoare aplicabile depozitelor de deșeurii și numai după

Structura prestatorilor de servicii de salubritate din mediul urban din regiunea Nord Est, în anul 2011

obținerea acordurilor și avizelor prevăzute de legislația privind protecția și conservarea mediului, igiena și sănătatea populației. Depozitele pentru deșeurile municipale se amplasează conform *Strategiei naționale de gestionare a deșeurilor* și *Planului național de gestionare a deșeurilor*, aprobate potrivit legii.

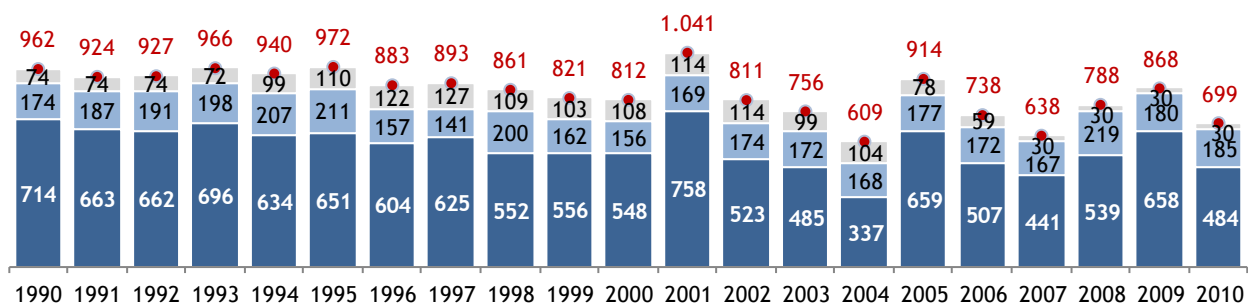
Conform situației serviciilor publice de salubritate din anul 2011, raportate de ANRSC, în regiunea Nord Est sunt doar trei depozite municipale conforme: Piatra Neamț, Țuțora și Bacău.

Transport urban

În Regiunea Nord Est, serviciul public de transport în comun funcționează doar în mediul urban, în 14 dintre cele 46 de orașe, conform datelor publicate de către ANRSC, în octombrie 2011. Serviciul este asigurat de 31 operatori de transport autorizați.

Tipurile de vehicule utilizate în transportul local sunt: autobuzele, microbuzele, troleibuzele și tramvaiele.

Evoluția numărului de vehicule în inventar pentru transportul public local de pasageri, în mediul urban din regiunea Nord Est

Sursa: INS

■ Autobuze și microbuze ■ Tramvaie ■ Troleibuze ● Total vehicule

Conform datelor oficiale publicate de către Institutul Național de Statistică, în anul 2010, parcul auto din orașele și municipiile din regiunea Nord Est cuprinde în total 699 vehicule de inventar pentru transport public de pasageri, din care 484 autobuze și microbuze, 185 tramvaie și 30 troleibuze.

În perioada 1990-2010, transportul public local s-a modificat considerabil, în ceea ce privește parcul auto. Așadar, numărul de autobuze și microbuze s-a redus de la 714 unități în anul 1990 până la 484 unități în anul 2010 (-32,2%), numărul de tramvaie s-a majorat ușor de la 174 unități în anul 1990 până la 185 unități în anul 2010 (+6,3%), iar numărul de troleibuze s-a diminuat de la 74 de unități în anul 1990 până la 30 de unități în anul 2010 (-59,4%).

Cele mai notabile schimbări în această perioadă, în parcul auto din centrele urbane din regiune, s-au remarcat în localitățile:

- mun. Moinești (BC): s-au scos din uz autobuzele și microbuzele, din anul 2000;
- mun. Onești (BC): s-a renunțat la transportul în comun, cu autobuze și microbuze, din anul 2008;
- or. Buhuși (BC): s-a renunțat la transportul în comun, cu autobuze și microbuze, din anul 1993;
- or. Comănești (BC): s-a renunțat la transportul în comun, cu autobuze și microbuze, din anul 2009;
- or. Târgu Ocna (BC): s-a renunțat la transportul în comun, cu autobuze și microbuze, din anul 1998;
- mun. Dorohoi (BT): s-a renunțat la transportul în comun, cu autobuze și microbuze, din anul 2003;
- or. Săveni (BT): s-a renunțat la transportul în comun, cu autobuze și microbuze, din anul 2002;

Situația comparativă a parcului auto al transportului public local din centrele urbane din Nord Est

Județ	Localitate	Autobuze și microbuze		Tramvaie		Troleibuze		Total	
		2004	2010	2004	2010	2004	2010	2004	2010
BC	municipiul Bacău	100	72	-	-	-	-	100	72
BC	municipiul Onești	35	-	-	-	-	-	35	-
BC	oraș Comănești	26	-	-	-	-	-	26	-
BT	municipiul Botoșani	4	52	27	24	-	-	31	76
IS	municipiul Iași	30	231	141	161	46	0	217	392
IS	municipiul Pașcani	29	-	-	-	-	-	29	-
NT	municipiul Piatra Neamț	35	18	-	-	42	27	77	45
NT	municipiul Roman	27	-	-	-	-	-	27	-
SV	municipiul Suceava	16	75	-	-	11	0	27	75
SV	municipiul Câmpulung Moldovenesc	2	-	-	-	-	-	2	-
Vs	municipiul Vaslui	21	21	-	-	5	3	26	24
Vs	municipiul Bârlad	12	12	-	-	-	-	12	12
VS	municipiul Huși	-	3	-	-	-	-	-	3
Regiunea Nord Est		337	484	168	185	104	30	609	699

Sursa: INS

- mun. Iași (IS): s-a renunțat la transportul în comun, cu troleibuze, din anul 2007;
- mun. Pașcani (IS): s-a renunțat la transportul în comun, cu autobuze și microbuze, din anul 2008;
- mun. Suceava (SV): s-a renunțat la transportul în comun, cu troleibuze, din anul 2006;
- mun. Câmpulung Moldovenesc (SV): s-a renunțat la transportul în comun, cu autobuze și microbuze, din anul 2005;
- mun. Rădăuți (SV): s-a renunțat la transportul în comun, cu autobuze și microbuze, din anul 1999;
- mun. Vatra Dornei (SV): s-a renunțat la transportul în comun, cu autobuze și microbuze, din anul 1999;
- mun. Huși (VS): s-a renunțat la transportul în comun, cu autobuze și microbuze, din anul 1998;

În cele 699 vehicule de transport public local au călătorit 169.662,6 mii persoane, din care 63,6% au ales autobuzul/microbuzul, 31,9% au ales tramvaiul și 1,5% pasageri au mers cu troleibuzul, în anul 2010.

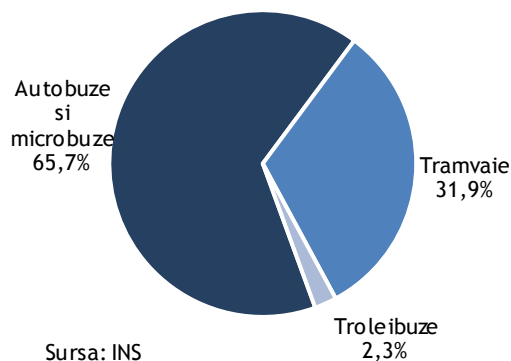
În perioada 1990-2010, numărul total de pasageri din mijloacele de transport în comun din centrele urbane din regiune s-a diminuat cu 33,5%, fluctuând în intervalul 95.912,5 mii persoane (2002) și 411.701,0 mii persoane (1992).

Perioada 1992-2002 s-a caracterizat printr-o scădere continuă a numărului de pasageri (-13% medie anuală), iar perioada 2003-2010 s-a caracterizat printr-o tendință de creștere (în medie +8% anual).

Raportat la tipul de vehicul de transport în comun, numărul de pasageri s-a diminuat ușor în perioada 1990-2010, de la 265,2 mii pasageri per vehicul în anul 1990 până la 242,7 mii pasageri per vehicul în anul 2010.

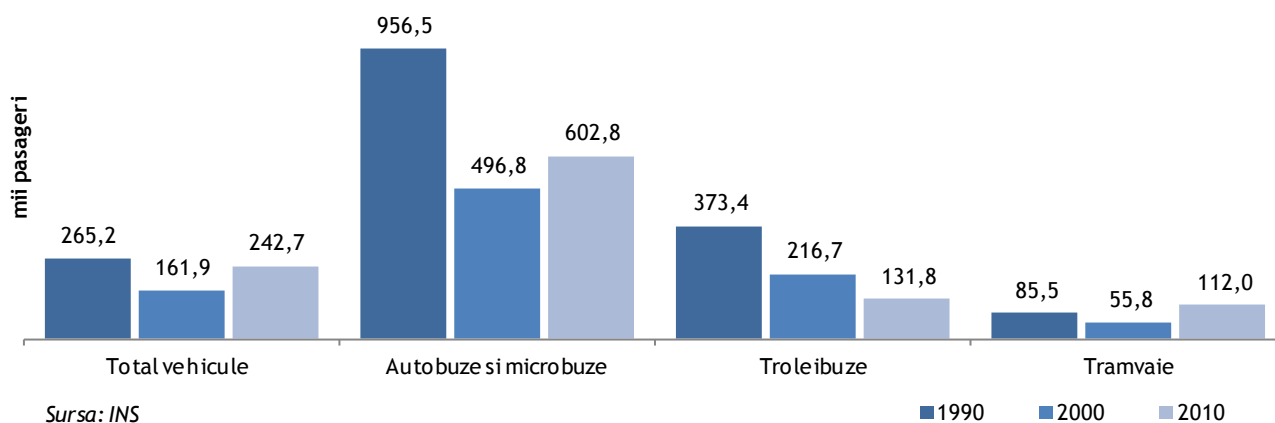
Cel mai dezvoltat oraș din punct de vedere al utilizării și dotării transportului public este municipiul Iași, unde, în anul 2010, erau funcționale 392 de vehicule de transport în comun (231 autobuze și microbuze, 161 tramvaie), revenind 331,6 mii pasageri per autobuz și

Distribuția pasagerilor transportați în transportul public local, pe tipuri de vehicule, în anul 2011

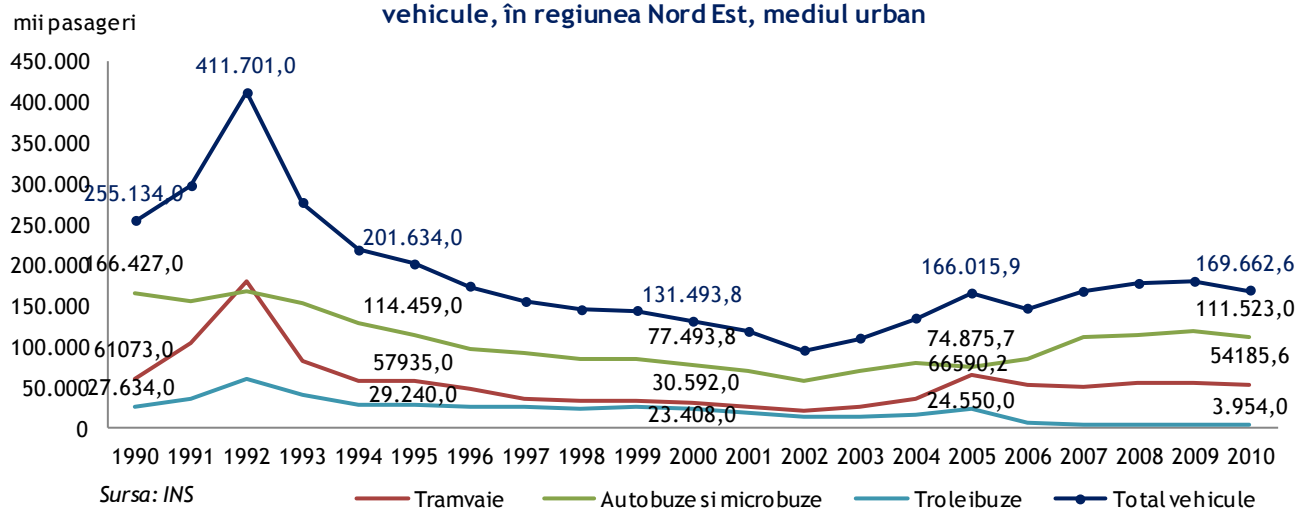

microbuz și 351,7 mii pasageri per tramvai.

Numărul de pasageri ce revin pe un vehicul de transport public local, pe tipuri de vehicule, în mediul urban, regiunea Nord Est

Evoluția numărului de pasageri transportați în transportul public local, pe tipuri de vehicule, în regiunea Nord Est, mediul urban

Serviciul de transport public în comun nu există în localitățile urbane: oraș Dărmănești, oraș Slănic Moldova, oraș Comănești, oraș Bucecea, oraș Darabani, oraș Flămânzi, oraș Ștefănești, oraș Săveni, oraș Podu Iloaiei, oraș Târgu Frumos, oraș Hârlău, oraș Roznov, oraș Târgu Neamț, oraș Bicaz, municipiul Vatra Dornei, municipiul Rădăuți, municipiul Fălticeni, oraș Broșteni, oraș Cajvana, oraș Dolhasca, oraș Frasin, oraș Liteni, oraș Milișăuți, oraș Salcea, oraș Solca, oraș Vicovu de Sus, oraș Gura Humorului, oraș Siret, oraș Murgeni, oraș Negrești.

Siguranță publică

În fiecare localitate urbană din regiunea Nord Est sunt furnizate serviciile polițiilor municipale și orașenești.

Polițiile municipale și orașenești asigură pe raza de competență respectarea legilor a ordinii și liniștii publice, apărarea avutului public și privat, drepturile și interesele legitime ale cetățenilor, grupurilor sociale și ale statului.

Poliția municipiului respectiv a orașului este condusă de Șeful poliției, iar activitatea sa este coordonată de un locțiitor al Șefului inspectoratului de poliție, desemnat de către acesta.

La nivelul orașelor, activitatea poliției este organizată similar cu organigrama municipiilor dar cu efective mai reduse în funcție de numărul locuitorilor și situația operativă.

Sănătate

Rețeaua de unități sanitare de la nivelul centrelor urbane din regiunea Nord Est cuprinde 5.598 de unități în anul 2010, din acestea sunt 66 spitale, 1.360 cabinete stomatologice, 1.218 cabinete medicale de specialitate, 876 cabinete de familie, 735 farmacii, 453 laboratoare medicale, 392 laboratoare de tehnică dentară și alte unități medicale.

Structura rețelei de unități sanitare s-a modificat semnificativ în perioada 1995-2010, atât la nivel național, cât și la nivelul regiunii Nord Est. În centrele urbane din regiune, cele mai notabile schimbări din perioada menționată sunt:

- numărul de farmacii s-a majorat de 6,4 ori (de la 115 farmacii în anul 1995 până la 735 în anul 2010);
- numărul de puncte farmaceutice s-a mărit de 5,2 ori (de la 9 puncte farmaceutice în anul 1995 până la 47 în anul 2010);
- numărul de spitale s-a mărit de 1,3 ori (de la 51 spitale în anul 1995 până la 66 în anul 2010);

De asemenea, reformele din sistemul medical din România au adus pe piața medicală o pondere însemnată a unităților private. Așadar, din cele 66 de spitale existente în anul 2010 la nivelul centrelor urbane din regiunea Nord Est 8 spitale sunt în proprietate privată (12,1%), din cele 735 de farmacii 673 unități sunt în proprietate privată (91,6%), din cele 1.360 cabinete stomatologice înregistrate 1.192 unități sunt în proprietate privată (87,6%), din 876 cabinete medicale de familie 578 cabinete sunt private (66,1%), din 1.218 cabinete medicale de specialitate 1.134 unități sunt în proprietate privată (93,1%), din cele 392 de laboratoare de tehnică dentară 272 laboratoare sunt în proprietate publică (69,4%), iar din cele 453 laboratoare medicale 212 unități sunt private (46,8%).

Rețeaua de farmacii s-a extins în perioada 1995-2010, această perioadă, atât în mediul rural, cât și în cel urban, excepție făcând orașul Ștefănești din județul Botoșani, care în anul 2010 nu dispunea de o farmacie ci doar de un punct farmaceutic.

Din anul 1997 numărul de farmacii s-a majorat semnificativ, în regiunea Nord Est creșterea fiind de 3,2 ori față de anul precedent.

În perioada 1995-2010 s-a majorat și numărul de farmacii ce revin la 10.000 de locuitori, de la 0,42 la 3,12 farmacii/10.000 locuitori la nivel național și de la 0,37 la 2,77 farmacii/10.000 locuitori la nivel regional. Mediul urban din regiunea Nord Est depășește aceste praguri, saltul fiind de la 0,69 farmacii/10.000 locuitori

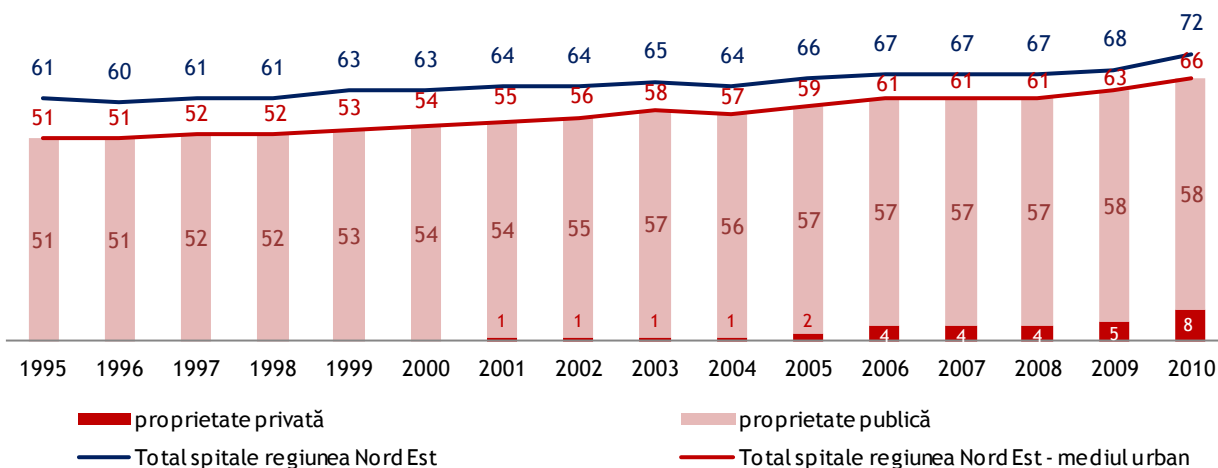
în anul 1995 la 4,60 farmacii/10.000 locuitori în anul 2010.

La nivelul localităților urbane din regiunea Nord Est de remarcă, după numărul de farmacii ce revin la 10.000 de locuitori, în anul 2010, orașul Solca din județul Suceava, cu cea mai ridicată valoare: 11,30 farmacii/10.000 de locuitori, nivel peste orașe precum Iași (7,04) și Suceava (6,15). Aceștia le urmează orașul Târgu Neamț (5,80), orașul Gura Humorului (5,72), municipiul Câmpulung Moldovenesc (5,63), municipiul Roman (5,39), municipiul Rădăuți (5,09) și orașul Săveni (5,00).

Deși numărul spitalelor a crescut în perioada 1995-2010 cu 15 unități în mediul urban din regiunea Nord Est, în anul 2010 nu beneficiau de serviciile unui spital locuitorii din 14 orașe, de rang III: Dărmănești, Slănic Moldova, Bucecea, Flămânzi, Ștefănești, Podu Iloaiei, Broșteni, Cajvana, Dolhasca, Frasin, Liteni, Milișăuți, Salcea și Vicovu de Sus.

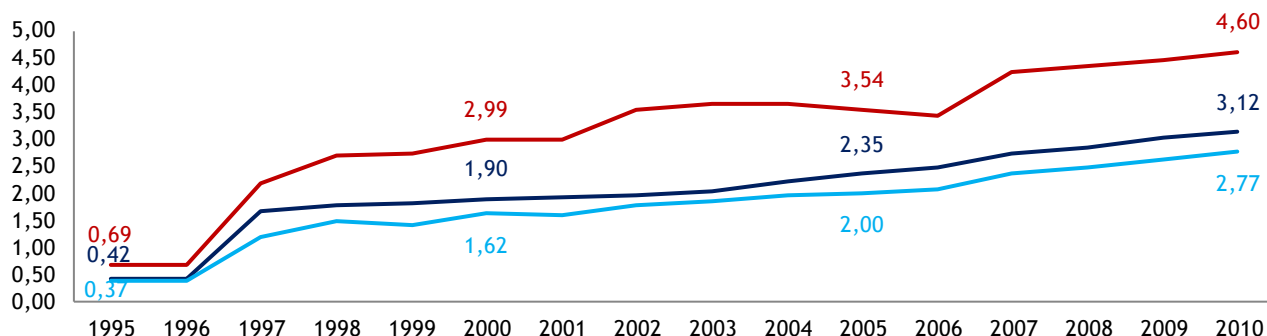
În cadrul spitalelor, numărul paturilor ce revin la 10.000 de locuitori este de 61,59 la nivel național, de 54,53 la nivel regional și de 118,86 la nivelul centrelor urbane din regiune. Această valoare ridicată nu este realistă, întrucât spitalele din centrele urbane au ca pacienți și locuitorii din localitățile din proximitate, dar și din alte zone ale regiunii.

Evoluția numărului de spitale în regiunea Nord Est

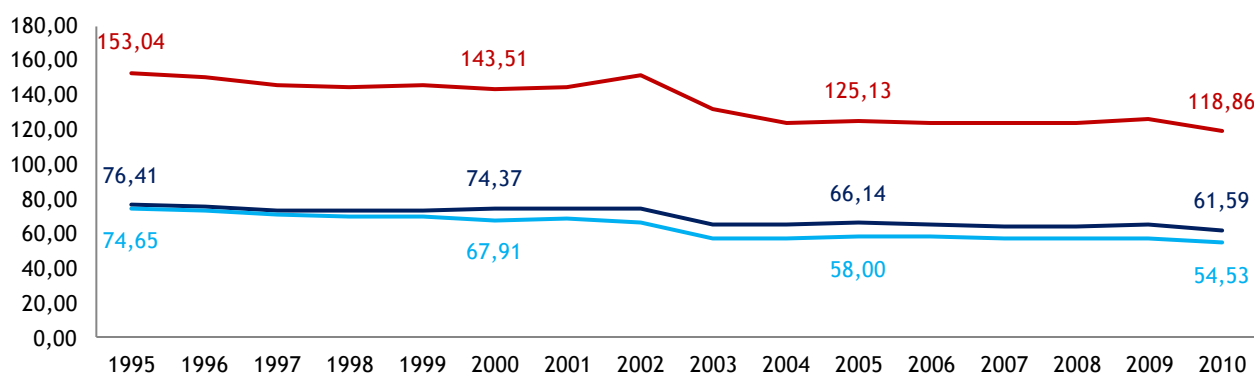

Sursa: INS

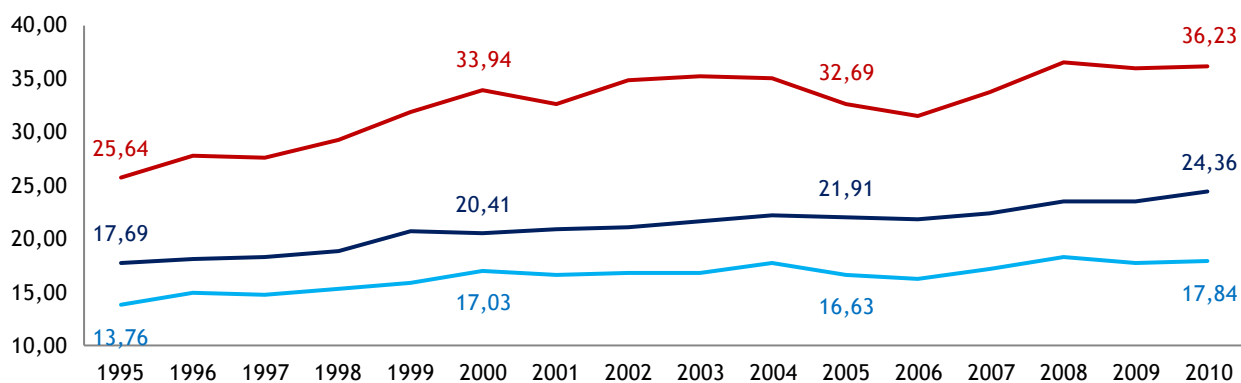
Evoluția numărului de farmacii ce revin la 10.000 de locuitori

Evoluția numărului de paturi de spital ce revin la 10.000 de locuitori

Evoluția numărului de medici ce revin la 10.000 de locuitori

Sursa: INS

— România — Regiunea Nord Est - total — Regiunea Nord Est - mediul urban

La nivel național și regional se înregistrează o tendință descendentă a numărului de paturi per 10.000 de locuitori.

În prezent, situația de la nivelul sistemului de sănătate din România cât și din regiune este în continuă schimbare, ca urmare a demarării unui amplu proces de restructurare.

În mediul urban din regiune se află 735 de farmacii, dintr-un total de 1.027 de farmacii de la nivel regional, ceea ce reprezintă 71,6%.

Centrele urbane în care numărul farmaciilor este ridicat raportat la numărul de locuitori sunt: orașul Solca (11,3 farmacii la 10.000 locuitori), municipiul Iași (7,0), municipiul Suceava (6,2), orașul Târgu Neamț (5,8) și orașul Gura Humorului (5,7).

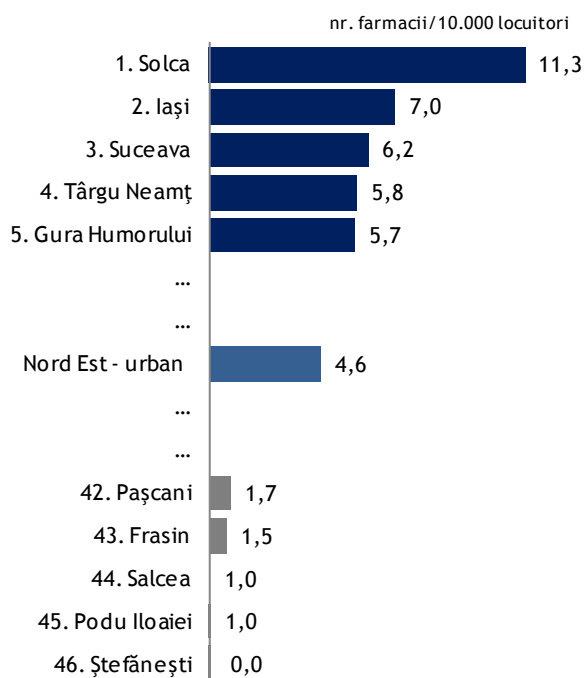
La polul opus, orașul Ștefănești nu dispune de nicio farmacie, iar orașele Podu Iloaiei (1,0), Salcea (1,0), Frasin (1,5) și Pașcani (1,7) au cea mai redusă valoare a raportului dintre numărul de farmacii și efectivul populației.

Odată cu expansiunea numărului de unități sanitare în regiune, numărul de cadre medico-sanitare s-a majorat cu 44,0% în perioada 1990-2010, în centrele urbane din regiunea Nord Est. Cea mai semnificativă creștere a personalului medico-sanitar, de +97,1%, din această

perioadă, se semnalează în mediul urban din județul Iași. Totodată, s-a majorat numărul de cadre medico-sanitare din centrele urbane din județul Vaslui cu 34,5%, județul Bacău cu 21,5%, județul Suceava cu 16,6%, județul Neamț cu 15,3% și județul Bacău cu 6,8%.

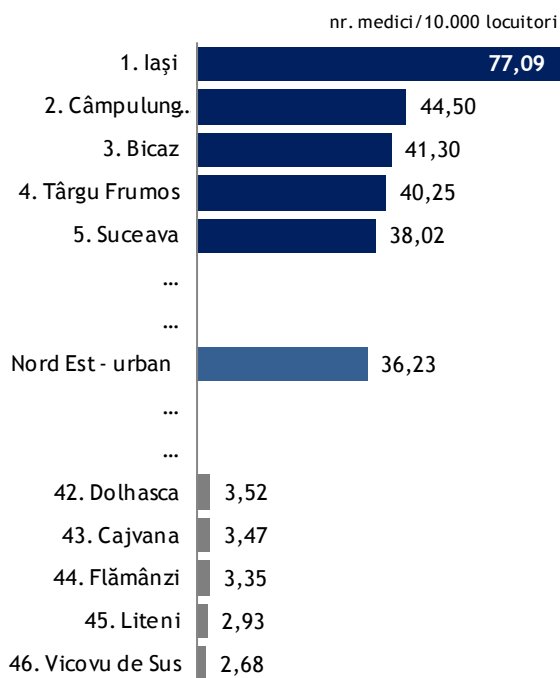
Municipiul Iași de distinge ca un centru medical regional, remarcându-se de asemenea prin numărul cadrelor medico sanitare raportate la 10.000 locuitori: 77,09 medici, 15,11 medici de familie, 169,88 personal sanitar mediu, 11,85 stomatologi și 16,63 farmaciști.

Clasamentul primelor 5 și ultimelor 5 localități urbane din regiunea Nord Est, în funcție de numărul de farmacii la 10.000 locuitori

Sursa: INS, calcule proprii

Clasamentul primelor 5 și ultimelor 5 localități urbane din regiunea Nord Est, în funcție de numărul de medici la 10.000 locuitori

Sursa: INS, calcule proprii

Educație

Infrastructura sistemului de educație

În anul 2010, în regiunea Nord Est funcționau 1.243 de **unități școlare** cu personalitate juridică din care 602 unități cu personalitate juridică aflate în mediul urban, ceea ce înseamnă 48,4% din totalul unităților cu personalitate juridică de la nivelul regiunii, din perioada menționată.

Rețeaua de învățământ din mediul urban al regiunii Nord Est, din anul 2010, cuprinde: 172 grădinițe, 208 școli primare și gimnaziale, 192 licee, 15 școli postliceale și 15 unități de învățământ superior.

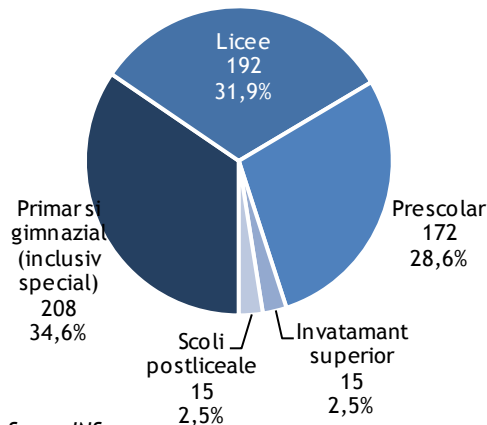
Raportat la numărul de unități școlare cu personalitate juridică pe tipuri de învățământ de la nivelul regiunii Nord Est funcționale în anul 2010, în mediul urban se regăsesc 92,5% dintre unitățile de învățământ preșcolar, 27,6% dintre unitățile de învățământ primar și gimnazial (inclusiv special), 70,1% dintre licee, 100,0% dintre școlile postliceale și 100,0% din unitățile de învățământ superior.

Modificările legislative și-au pus amprenta asupra modului de organizare a unităților școlare de la nivel național.

Așadar, din anul 1995 până în anul 2010, în mediul urban al regiunii Nord Est s-a redus cu aproape jumătate, de la 1.332 unități în anul 1995 până la 602 unități în anul 2010. Pe categorii de unități școlare dinamica acestora poate fi sumarizată astfel: numărul de grădinițe cu personalitate juridică s-a diminuat cu 69,5%, numărul de școli primare și gimnaziale s-a redus cu 52,5%, numărul licee a crescut cu 29,7%, numărul de școli postliceale s-a diminuat cu 74,1% și numărul de instituții de învățământ superior s-a majorat de la 12 unități în anul 1995 până la 15 unități în anul 2010. În același timp, o altă modificare notabilă a sistemului de învățământ din România este reprezentată de faptul că s-au închis școlile de arte și meserii și școlile de măștri.

Aceste schimbări majore asupra numărului de unități școlare de la nivelul mediului urban din regiunea Nord Est sunt cauzate de schimbarea personalității juridice.

Structura unităților de învățământ din mediul urban din regiunea Nord Est, în anul 2010

Sursa: INS

Mai multe unități școlare piezându-și personalitatea juridică, fiind incluse în structura altor unități școlare.

În regiunea Nord Est sunt acreditate 7 universități publice și 4 universități private. Lista de instituții de învățământ superior de stat, publicată de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului cuprinde:

- Universitatea "Vasile Alecsandri" din Bacău;
- Universitatea tehnică „Gh. Asachi” din Iași;
- Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la Brad” din Iași;
- Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași;
- Universitatea de Medicină și Farmacie „Gr. T. Popa” din Iași;
- Universitatea de Arte „George Enescu” din Iași;
- Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava.

Instituțiile de învățământ superior particular acreditate, din regiunea Nord Est, sunt:

- Universitatea „George Bacovia” din Bacău;
- Universitatea „Mihail Kogălniceanu” din Iași;
- Universitatea "Petre Andrei" din Iași;
- Universitatea "Apollonia" din Iași.

Infrastructura școlară cuprinde, la nivelul mediului urban din regiunea Nord Est, în anul 2010: 10.870 săli de clasă și cabinete (49,6% din sălile de clasă și cabinetele de la nivel regional), 3.033 de laboratoare școlare (74,7% din laboratoarele de la nivel regional),

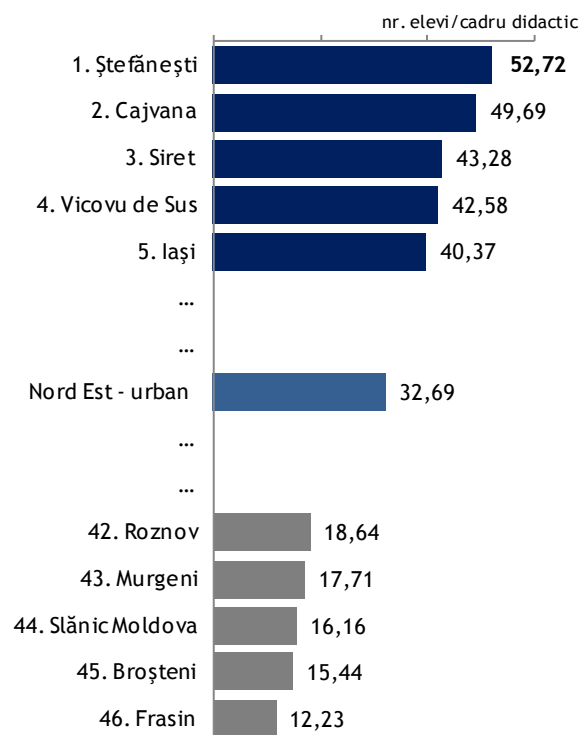
809 ateliere școlare (77,8% din atelierele școlare existente la nivel regional), 362 săli de gimnastică (56,6% din totalul sălilor de gimnastică de la nivel regional), 421 terenuri de sport (54,3% din totalul terenurilor de sport de la nivel regional), 2 bazine de înot (100% din totalul bazinelor de înot de la nivel regional).

La nivelul mediului urban din regiunea Nord Est revin în medie 32,69 **elevi per sală de clasă**, în anul 2010. În orașele Ștefănești (52,72 elevi/sală de clasă) și Cajvana (49,69 elevi/sală de clasă), din județele Botoșani, respectiv Suceava, se înregistrează cele mai ridicate valori ale raportului dintre numărul total de elevi și numărul de săli de clasă existent din mediul urban al regiunii Nord Est. În topul clasamentului urmează alte două localități din județul Suceava: Siret (43,28 elevi/sală de clasă) și Vicovu de Sus (42,58 elevi/sală de clasă).

La finele clasamentului, ceea ce marchează o situație pozitivă cu privire la gradul de solicitare a infrastructurii de învățământ se află orașele Roznov (18,64 elevi/sală de clasă), Murgeni (17,71 elevi/sală de clasă), Slănic Moldova (16,16 elevi/sală de clasă), Broșteni (15,44 elevi/sală de clasă) și Frasin (12,23 elevi/sală de clasă)-

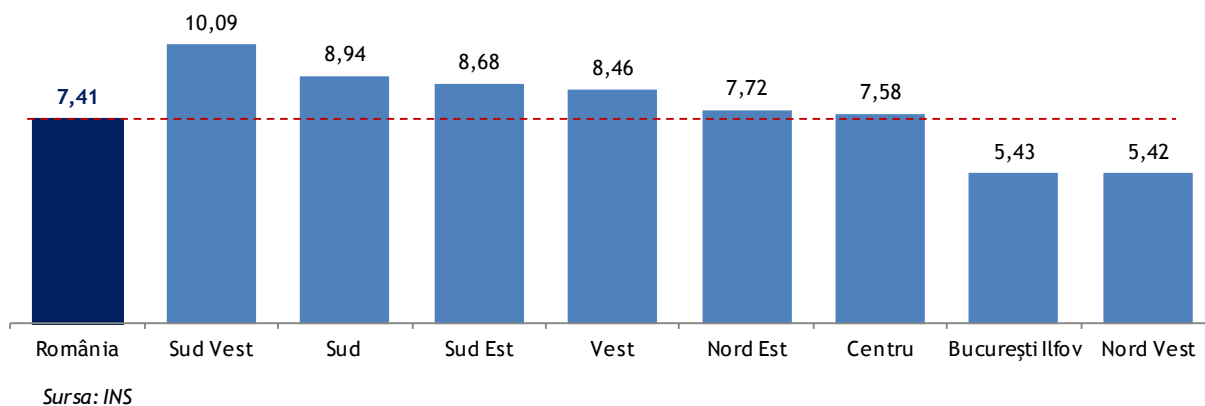
Un aspect important al dezvoltării și modernizării sistemului de educație este reprezentat de numărul de PC-uri dintr-o unitate școlară și mai ales numărul de elevi* ce revin la un PC aflat în dotarea instituțiilor de învățământ.

Clasamentul primelor 5 și ultimelor 5 localități urbane din regiunea Nord Est, în funcție de numărul de elevi per sală de clasă

Sursa: INS, calcule proprii

Numărul de elevi* ce revin la un PC, pe regiuni, în anul 2010

*numărul total de elevi din învățământul preuniversitar și studenți

Regiunea Nord Est (7,72 elevi*/PC) depășește ușor nivelul național de 7,41 elevi*/PC, având o situație mai bună față de regiunile Sud Vest, Sud și Sud Est, în ceea ce privește valoarea indicatorului numărul de elevi din învățământul preuniversitar și universitar ce revin la un PC aflat în administrarea unităților școlare / universitare.

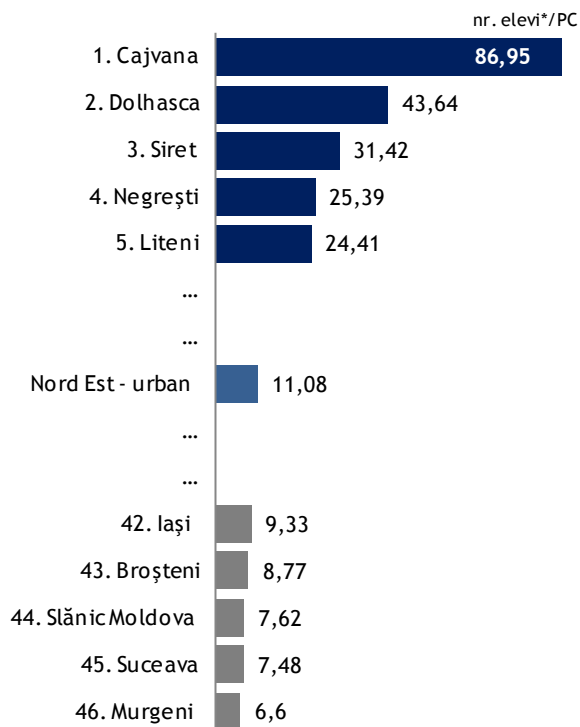
Unitățile școlare din orașele din județele Vaslui și Botoșani se confruntă cu cel mai scăzut număr de PC-uri din regiunea Nord Est, ceea ce conduce la valori ridicate ale raportului dintre numărul de elevi* și numărul de PC-uri existente. Așadar, în mediul urban din județul Botoșani revin 13,56 elevi* la un PC, iar în județul Vaslui revin 14,46 elevi* la un PC.

În clasamentul localităților urbane din regiunea Nord Est, orașul Cajvana din județul Suceava se remarcă printr-un număr ridicat de elevi* de revin la un PC, 86,95 elevi*/PC, semnalând o problemă la nivelul dotărilor unităților școlare. Acesta este urmat de orașele Dolhasca (43,64 elevi*/PC), Siret (31,42 elevi*/PC), Negrești (25,39 elevi*/PC) și Liteni (24,41 elevi*/PC).

La polul opus, orașele unde se înregistrează cele mai scăzute valori ale raportului elevi*/PC sunt: Iași (9,33 elevi*/PC), Broșteni (8,77 elevi*/PC), Slănic Moldova (7,62 elevi*/PC), Suceava (7,48 elevi*/PC) și Murgeni (6,60 elevi*/PC).

Notă: Numărul de elevi* raportați la un PC cuprinde numărul de elevi din învățământul preuniversitar și universitar (studenți), excluzând copiii din învățământul preșcolar.

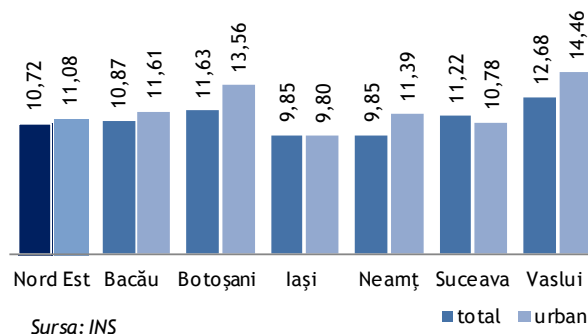
Clasamentul primelor 5 și ultimelor 5 localități urbane din regiunea Nord Est, în funcție de numărul de elevi* ce revin la un PC

Sursa: INS, calcule proprii

*numărul total de elevi din învățământul preuniversitar și universitar (studenți)

Numărul de elevi* ce revin la un PC, pe județe, în regiunea Nord Est, în anul 2010

Sursa: INS

*numărul total de elevi din învățământul preuniversitar și studenți

Resursele umane existente în sistemul de educație

Efectivul personalului din sistemul de educație

În perioada 1995-2010, **efectivul de cadre didactice** din regiunea Nord Est s-a redus cu 18,9%, în mediul urban scăderea fiind mai pronunțată în această perioadă, de 24,1%.

În anul 2010, efectivul total al cadrelor didactice a fost de 43.646 persoane la nivelul regiunii Nord Est, din care 24.564 persoane (56,3% din efectivul total de cadre didactice al regiunii) înregistrate în centrele urbane ale regiunii.

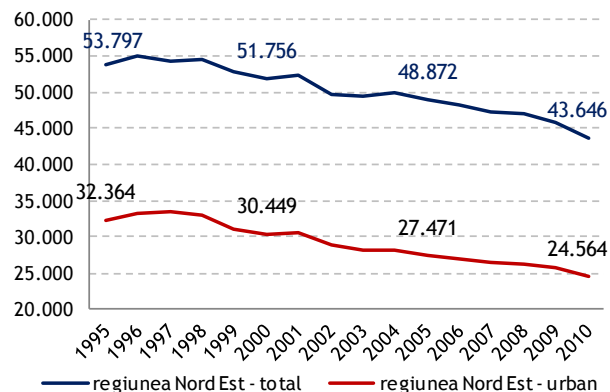
Din efectivul total al cadrelor didactice din mediul urban al regiunii Nord Est 12,6% cadre didactice sunt în învățământul preșcolar, 34,0% cadre în învățământul primar și gimnazial (inclusiv cel special), 37,2% persoane sunt înregistrate în învățământul liceal, 0,5% cadre didactice în învățământul postliceal, și 15,7% cadre didactice în învățământul superior.

Numărul elevilor ce revin la un cadru didactic

În regiunea Nord Est raportul dintre numărul elevilor și efectivul cadrelor didactice este de 16,21 elevi per cadru didactic, la nivelul anului 2010.

Comparativ cu restul țării, regiunea Nord Est este a treia regiune după valoarea raportului elev per cadru didactic, depășind regiunea București Ilfov (18,12

Evoluția efectivului de cadre didactice din regiunea Nord Est

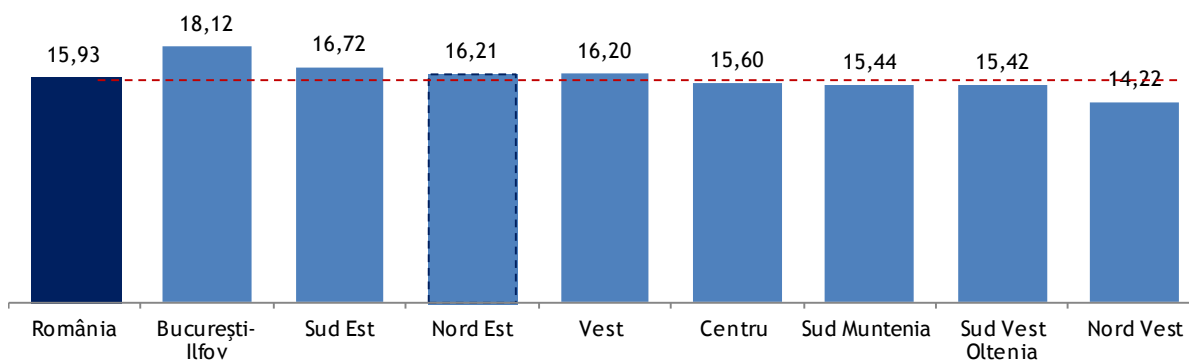

elevi/cadru didactic) și Sud Est (16,72 elevi/cadru didactic).

Reducerea numărului de cadre didactice a condus la creșterea raportului **elevi per cadru didactic**, ajungându-se la 16,21 elevi/cadru didactic în regiunea Nord Est și 16,65 elevi/cadru didactic în mediul urban din regiune.

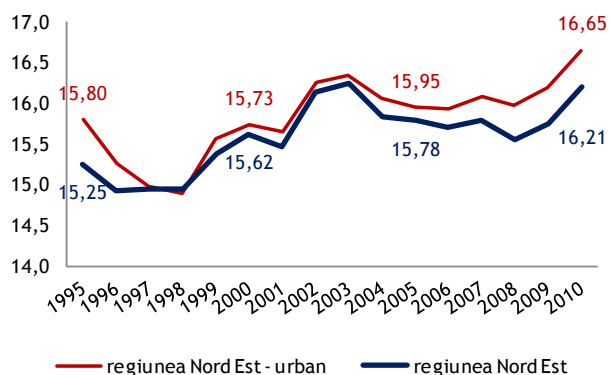
În cadrul regiunii Nord Est, în județele Suceava și Bacău se înregistrează cele mai ridicate valori ale raportului dintre numărul elevilor și numărul de cadre didactice. În județul Suceava la un cadru didactic reveneau 17,17 elevi, iar în județul Bacău la un cadru didactic reveneau 16,26 elevi. În mediul urban al acestor județe, valorile acestui raport sunt superioare: în Suceava revin 18,00 elevi la un cadru didactic și în Bacău revin 16,80 elevi la un cadru didactic.

Numărul de elevi ce revin la un cadru didactic, pe regiuni, în anul 2010

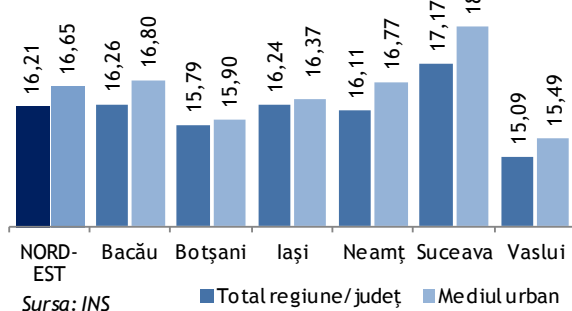
Sursa: INS

Evoluția numărului de elevi ce revin la un cadru didactic în regiunea Nord Est

Sursa: INS

Numărul de elevi ce revin la un cadru didactic, pe județe, în regiunea Nord Est, în anul 2010

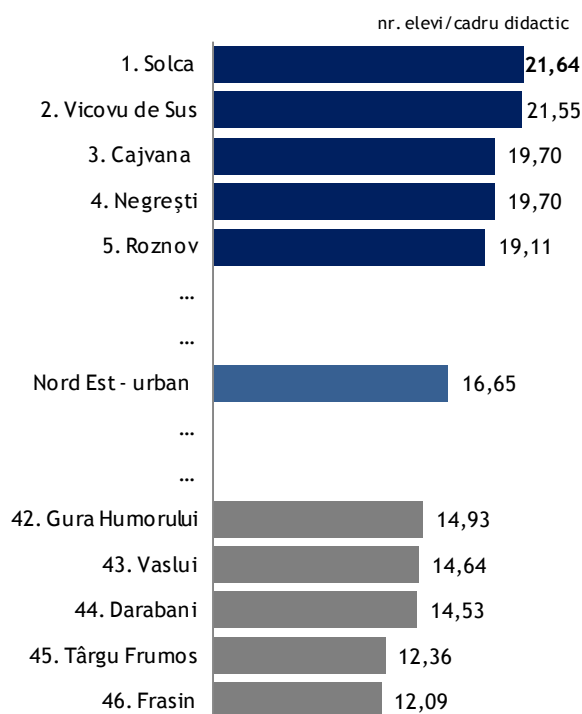

Sursa: INS

Spre deosebire de acestea, în județul Vaslui se înregistrează cea mai scăzută valoare a raportului dintre numărul de elevi și efectivul cadrelor didactice. Așadar, în județul Vaslui valoarea raportului era de 15,09 elevi la un cadru didactic, în mediul urban acesta având o valoare ușor superioară, de 15,49 elevi la un cadru didactic.

În clasamentul localităților urbane din regiunea Nord Est, în funcție de valoarea indicatorului numărul de elevi ce revin la un cadru didactic, cele mai ridicate valori se înregistrează în orașe din Suceava, Vaslui, Neamț și Botoșani: Solca (21,64 elevi / cadru didactic), Vicovu de Sus (21,55 elevi / cadru didactic), Cajvana (19,70 elevi / cadru didactic), Negrești (19,70 elevi / cadru didactic), Roznov (19,11 elevi / cadru didactic), Săveni (18,77 elevi / cadru didactic), indicând deficiențele sistemului de educație din aceste localități.

Clasamentul primelor 5 și ultimelor 5 localități urbane din regiunea Nord Est, în funcție de numărul de elevi ce revin la un cadru didactic

Sursa: INS, calcule proprii

Pe de altă parte, orașe precum Murgeni (14,98 elevi / cadru didactic), Gura Humorului (14,93 elevi / cadru didactic), Vaslui (14,64 elevi / cadru didactic), Darabani (14,53 elevi / cadru didactic), Târgu Frumos (12,36 elevi / cadru didactic), Frasin (12,09 elevi / cadru didactic) înregistrează valorile cele mai scăzute din mediul urban al regiunii, inclusiv sub nivelul național (15,93 elevi / cadru didactic) și regional (16,21 elevi / cadru didactic) în ceea ce privește raportul elevi per cadru didactic.

Participarea la educație

În anul 2010, **efectivul populației școlare** din regiunea Nord Est numără 707.377 copii, elevi și studenți, din care 57,82% persoane sunt înregistrate în unitățile de învățământ din mediul urban.

Per ansamblu, efectivul populației școlare s-a diminuat în perioada 1995 - 2010, cu 13,80% la nivelul întregii

regiuni Nord Est și cu 15,94% la nivelul mediului urban din regiune.

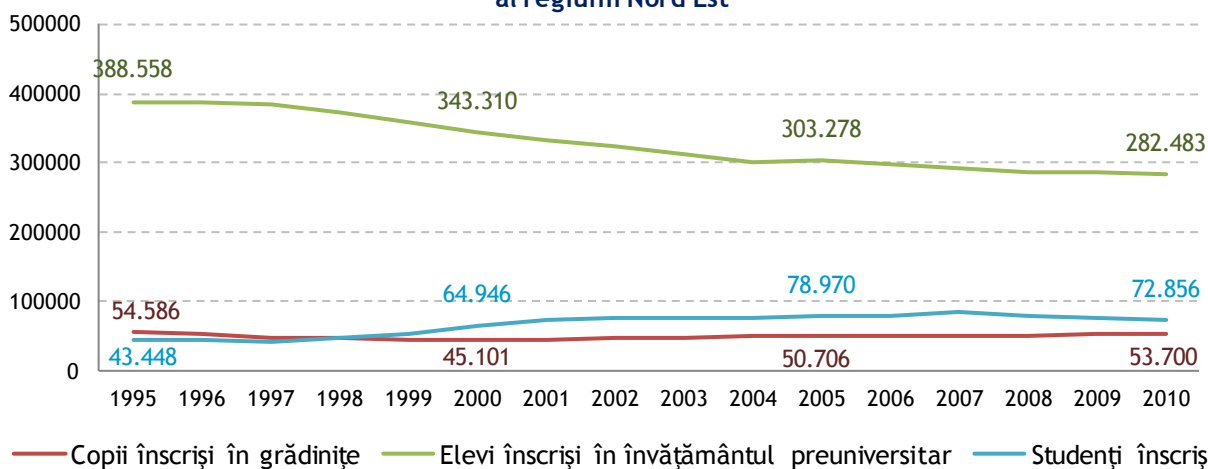
Din populația școlară totală de la nivelul centrelor urbane din regiunea Nord Est în învățământul preșcolar erau înscrise 13,13% persoane, în învățământul primar și gimnazial 31,07%, în învățământul liceal 33,37% elevi, în învățământul postliceal 2,49% și în învățământul superior 17,81% persoane.

În perioada 1995 - 2010, se remarcă faptul că numărul studenților înscriși la universitățile din regiunea Nord

înscriși în învățământul preuniversitar din mediul urban se diminuează constant în această perioadă (-27,30%).

Numărul copiilor înscriși în grădinițe s-a diminuat în perioada 1995-2000 (-17,38%), însă acesta a înregistrat ușoare creșteri în perioada 2000-2010, ajungând la un efectiv de 53.700 de copii, ceea ce înseamnă o scădere de 1,63%.

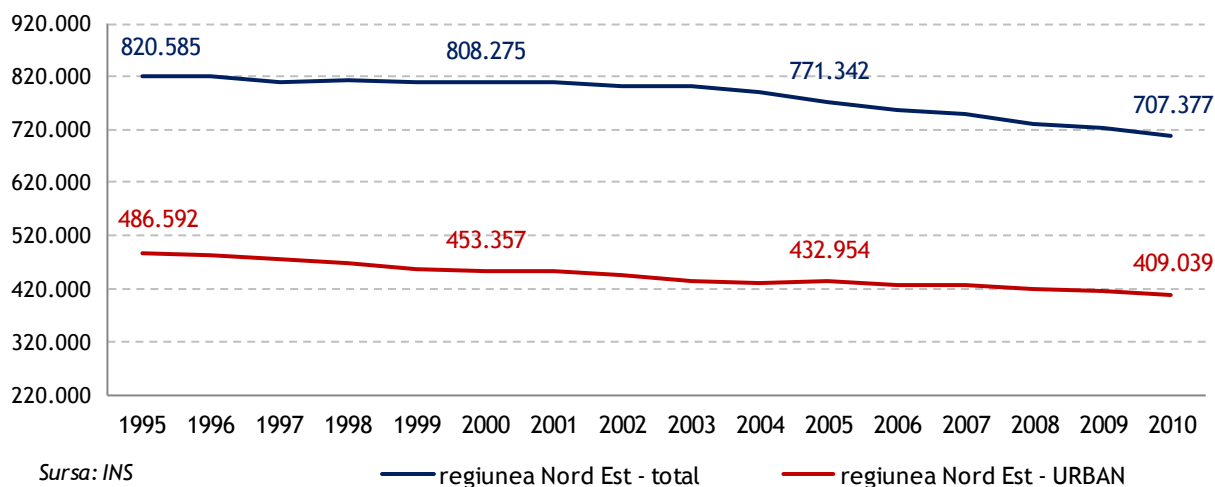
Evoluția efectivului populației școlare, pe niveluri de educație, în mediul urban al regiunii Nord Est

Sursa: INS

Est s-a majorat cu 67,68%, în timp ce numărul elevilor

Evoluția efectivului populației școlare în regiunea Nord Est

Sursa: INS

Asistență socială

Serviciile sociale pentru copii au ca scop prevenirea abandonului și instituționalizării copiilor, prin asigurarea unor activități de îngrijire, educare, abilitare-reabilitare, recreere-socializare, consiliere, dezvoltare a deprinderilor de viață independentă, orientare școlară și profesională pentru copii, cât și a unor activități de sprijin, consiliere, educare pentru părinți, reprezentanți legali sau alte persoane care au în îngrijire copii cu dizabilități. Majoritatea centrelor sociale pentru copii sunt localizate în mediul urban.

Serviciile sociale pentru adulți includ servicii de asistență socială a persoanelor vârstnice la domiciliu, în instituții rezidențiale, centre de zi, cluburi pentru vârstnici, apartamente și locuințe sociale, servicii pentru recuperarea și reabilitarea persoanelor cu handicap, recuperare și reabilitare neuropsihiatrică și neuromotorie, servicii de prevenire a separării, abandonului, instituționalizării și menținerii familiei, servicii pentru prevenirea marginalizării sociale și sprijinire pentru reintegrare socială, consiliere juridică și administrativă.

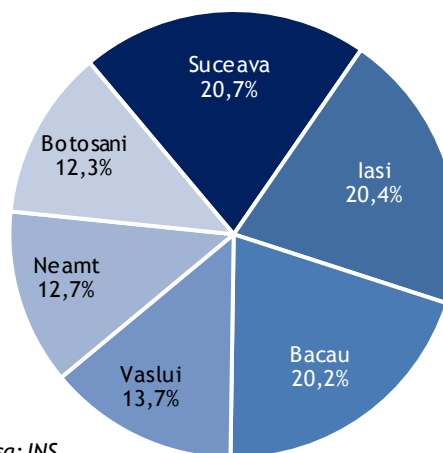
Spații verzi

În ceea ce privește situația **spațiilor verzi amenajate** (parcuri, grădini publice sau scuaruri publice, terenurile bazelor și amenajărilor sportive în cadrul perimetrelor construibile ale localităților) din mediul urban al Regiunii Nord-Est, în anul 2011 acestea însumau 2.504 **ha** și reprezentau 11,15% din suprafața totală de la nivel național a spațiilor verzi amenajate în municipii și orașe.

Regiunea cu cea mai mare suprafață a spațiilor verzi amenajate din mediul urban este București-Ilfov (4.921 **ha**), aici fiind amplasate 22% din totalul spațiilor verzi de la nivel național.

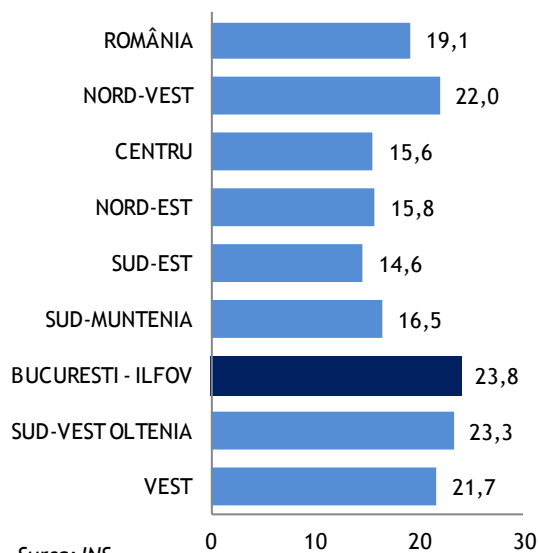
Media de spații verzi amenajate pe cap de locuitor din mediul urban din Regiunea Nord-Est este de 15,78 mp, valoare cu 17,6% mai scăzută decât media de la nivel național (19,14 mp/loc). Alte regiuni în care se înregistrează valori inferioare mediei naționale sunt Sud-Est (14,6 mp/loc), Centru (15,59 mp/locuitor) și Sud-Muntenia (16,48 mp/locuitor).

Distribuția spațiilor verzi amenajate din mediul urban al Regiunii Nord-Est, pe județe, în anul 2011

Sursa: INS

Suprafața medie de spații verzi amenajate pe cap de locuitor, pe regiuni, în anul 2011

Sursa: INS

Din suprafața totală a spațiilor verzi amenajate din mediul urban din Regiunea Nord-Est, 20,7% sunt amplasate în localitățile din județul Suceava (519 hectare), 20,4% în județul Iași (510 hectare), 20,2% în județul Bacău (507 hectare), 13,7% în județul Vaslui (344 hectare), 12,7% în județul Neamț (317 hectare) și 12,3% în județul Botoșani (307 hectare).

Începând cu anul 1990, trendul suprafeței spațiilor verzi amenajate din mediul urban al Regiunii Nord-Est a fost ușor descendent. Astfel, în anul 2010 suprafața spațiilor verzi amenajate a fost cu 12,1% mai redusă decât în anul 1990. În anul 2011, suprafața totală a spațiilor verzi din mediul urban al regiunii a scăzut cu 22 ha. La nivel județean, suprafața spațiilor verzi a scăzut cu 32 ha în județul Bacău, cu 5 ha în județul Iași și 2 ha în județul Neamț. În județul Suceava, suprafața spațiilor verzi amenajate în urban a crescut cu 17 ha, iar în județele Vaslui și Botoșani valorile au rămas neschimbate.

Pentru a atinge ținta de 26 mp pe cap de locuitor până în anul 2013, suprafața spațiilor verzi amenajate din localitățile urbane ale Regiunii Nord-Est ar trebui să crească cu aproximativ 65%, până la un minim de 4.127 hectare (în condițiile demografice actuale).

În anul 2011, doar 4 orașe din Regiunea Nord-Est respectă ținta de 26 mp/cap de locuitor: orașul Solca (68,54 mp/cap de locuitor), orașul Târgu Ocna (32,89 mp/cap de locuitor), municipiul Onești (30,9 mp/cap de locuitor) și municipiul Suceava (30,18 mp/cap de locuitor). Restul de 42 de municipii și orașe din cele 46 existente la nivel regional trebuie să crească, în perioada următoare, suprafața spațiilor verzi amenajate.

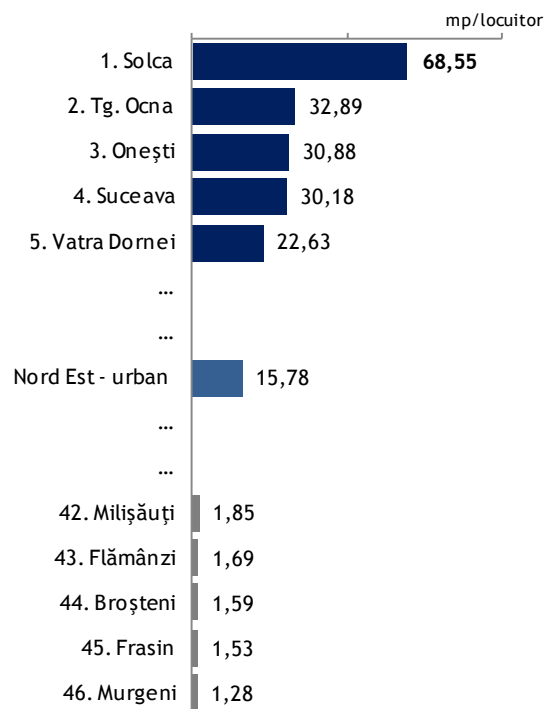
Eforturi mai mari trebuie făcute în localități precum Murgeni (1,27 mp spații verzi amenajate/cap locuitor), Frasin (1,53 mp spații verzi amenajate/cap locuitor) sau Broșteni (1,59 mp spații verzi amenajate/cap locuitor) care sunt departe de a atinge acest obiectiv. Municipii importante din regiune înregistrează, de asemenea, valori foarte scăzute pentru acest indicator: Bacău (8,73 mp/loc), Iași (14,85 mp/loc), Botoșani (19,8 mp/loc), Piatra Neamț (16,14 mp/loc).

Situația spațiilor verzi amenajate din mediul urban, pe regiuni în anul 2011

	Spații verzi (ha)	Suprafața medie /locuitor (mp)
România	22.451	19,14
Regiunea Nord-Vest	3.164	21,97
Regiunea Centru	2.325	15,59
Regiunea Nord-Est	2.504	15,78
Bacău	507	15,80
Botoșani	307	16,47
Iași	510	13,39
Neamț	317	15,05
Suceava	519	17,14
Vaslui	344	18,53
Regiunea Sud-Est	2.243	14,60
Regiunea Sud-Muntenia	2.212	16,48
Regiunea București-Illfov	4.921	23,84
Regiunea Sud-Vest Oltenia	2.488	23,29
Regiunea Vest	2.594	21,66

Sursa: INS

Clasamentul primelor 5 și ultimelor 5 localități urbane din regiunea Nord Est, în funcție de suprafața spațiilor verzi amenajate pe cap de locuitor

Sursa: INS, calcule proprii

CAPITOLUL X - Cultură și timp liber

- În regiunea Nord Est sunt deschise publicului un număr impresionant de muzee (154 muzee și colecții publice) din care 59,7% (92 muzee și colecții publice) sunt localizate în municipii și orașe, conform datelor furnizate de către Institutul Național de Statistică, pentru anul 2010;
- Municipiile reședință de județ (excepție făcând municipiul Vaslui) concentrează activități culturale de amploare organizate în /de către principalele instituții culturale. Celelalte centre urbane din regiune se confruntă cu o activitate culturală slabă, comparativ cu aceste municipii reședință de județ.
- Numărul cinematografeilor a scăzut dramatic în ultimii ani, în prezent fiind funcționale 13 cinematografe în centrele urbane din regiune. Cele mai frecventate sunt cinematografele amplasate în mari centre comerciale, oferind o varietate de filme de vizionat.
- Iașul se remarcă printr-o activitate culturală bogată, în rândul centrelor urbane din regiune. Fiind și un centru universitar important, municipiul Iași este gazda unui număr ridicat de evenimente culturale, sportive, etc. pe tot parcursul anului.
- Regiunea Nord Est se remarcă printr-un număr impresionant de lăcașuri de cult, cele mai multe de rit ortodox. În centrele urbane din regiune se regăsesc lăcașe de cult de o mare valoare spirituală, dar și istorică.
- În ceea ce privește dotările sportive de la nivelul centrelor urbane din regiune, puține orașe dețin astfel de facilități și mai ales într-o stare de funcționalitate bună. Municipiul Bacău se remarcă la acest nivel prin bazinul olimpic, municipiul Piatra Neamț prin stadionul la standardele UEFA și FIFA, municipiul Iași prin faptul că a primit titlul oficial de "Oraș european al sportului 2012".
- Fiecare oraș din regiune dispune de facilități pentru petrecerea timpului liber al locuitorilor, însă multe dintre acestea necesită modernizări, reabilitări, etc.

Cultură

În regiunea Nord Est, erau deschise publicului 154 de **muzee și colecții publice**, din care 92 erau localizate în municipiile și orașele regiunii, în anul 2010.

Cele mai multe muzee și colecții publice se află în municipiile reședință de județ (cu excepția municipiului Vaslui), adică 55 de muzee și colecții publice, ceea ce înseamnă 59,8% din muzeele și colecțiile de la nivel urban și 35,7% din muzeele și colecțiile publice de la nivelul întregii regiuni Nord Est.

Așadar, principalele orașe în care se regăsesc cele mai multe muzee și colecții deschise publicului sunt în municipiul Iași (21), municipiul Suceava (13), municipiul Piatra Neamț (9), municipiul Bacău (8), municipiul Botoșani (4), municipiul Roman (4), orașul Târgu Neamț (4) și municipiul Fălticeni (4).

La polul opus, câte un muzeu ori colecție publică sunt înregistrate în localitățile: municipiul Vaslui, municipiul Câmpulung Moldovenesc, orașul Buhuși, orașul Comănești, orașul Târgu Ocna, orașul Săveni, orașul Hârlău, orașul Bicăz, orașul Gura Humorului, oraș Siret. Se remarcă lipsa unor muzee/colecții publice în 22 de localități urbane din regiunea Nord Est, conform datelor furnizate de către Institutul Național de Statistică, pentru anul 2010.

Conform Institutului Național al Patrimoniului, în regiunea Nord Est sunt deschise publicului 158 de muzee și colecții, din care 98 sunt localizate în mediul urban. Cele mai numeroase muzee și colecții din mediul urban al regiunii Nord Est sunt de profil: memorial (23), etnografic (13), artă (12), științele naturii (12) și istoric (11).

Printre cele mai cunoscute și vizitate muzee și colecții din municipiile și orașele regiunii Nord Est se remarcă:

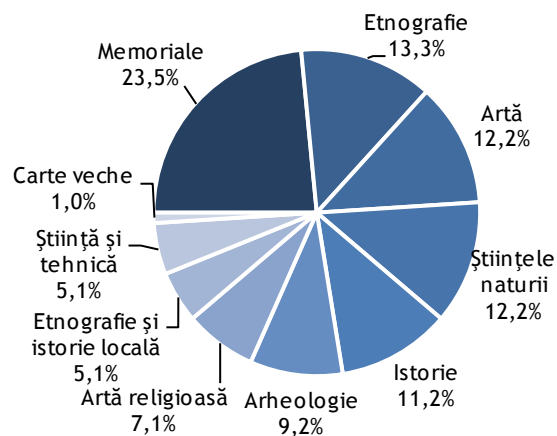
- Palatul Culturii din Iași;
- Cetatea Neamțului;
- Cetatea de Scaun a Sucevei;
- Muzeul Vasile Pârvan din Bârlad;
- Hanul Domnesc din Suceava;
- Muzeul Județean „Ștefan cel Mare” din Vaslui;
- Muzeul memorial „George Enescu” din Dorohoi;
- Etc.

Muzee și colecții publice, din regiunea Nord Est

		Cf. INS 2010	Cf. CIMEC
Total	Regiunea Nord Est	124	158
	Bacău	20	33
	Botoșani	11	12
	Iași	26	32
	Neamț	28	38
	Suceava	30	32
	Vaslui	9	11
	Urban	Regiunea Nord Est	92
	Bacău	14	17
	Botoșani	8	9
	Iași	22	27
	Neamț	18	17
	Suceava	24	22
	Vaslui	6	6

Sursa: INS, CIMEC

Muzee și colecții publice din mediul urban al Regiunii Nord Est, după profil

sursa: CIMEC

Muzeele și colecțiile publice din municipiile și orașele regiunii Nord Est au atras în anul 2010 un număr de 1.055.240 **vizitatori**, ceea ce semnifică 67,1% din totalitatea vizitatorilor ce au fost înregistrați în muzeele și colecțiile din regiune.

În anul 2010, numărul vizitatorilor din muzeele și colecțiile din mediul urban al regiunii s-a majorat cu 13,5% față de anul 2005. Anul de vârf, din perioada 2005-2010, este reprezentat de anul 2006, când s-au

înregistrat 1.264.770 vizitatori în muzeele și colecțiile din municipiile și orașele din regiune.

Din punct de vedere al numărului mediu de vizitatori per muzeu/colecție publică, în anul 2010, conform INS, se remarcă orașele:

- Oraș Târgu Neamț 47.929,0 vizitatori/muzeu;
- Municipiul Bârlad 31.500,0 vizitatori/muzeu;
- Municipiul Piatra Neamț 19.247,6 vizitatori/muzeu;
- Municipiul Botoșani 15.554,3 vizitatori/muzeu;
- Municipiul Iași 12.562,5 vizitatori/muzeu;
- Municipiul Vatra Dornei 11.499,5 vizitatori/muzeu;
- Municipiul Suceava 11.413,4 vizitatori/muzeu;
- Municipiul Rădăuți 10.166,5 vizitatori/muzeu.

Spre deosebire de acestea, cu numărul cel mai redus de vizitatori per muzeu/colecție publică, se remarcă:

- Municipiul Fălticeni 741,0 vizitatori/muzeu;
- Oraș Buhuși 330,0 vizitatori/muzeu;
- Oraș Săveni 267,0 vizitatori/muzeu;
- Oraș Siret 224,0 vizitatori/muzeu.

În regiunea Nord Est sunt înregistrate 15 **instituții de spectacole și concerte**, toate localizate în centrele urbane ale regiunii și mai ales în municipiile reședință de județ. Singurul municipiu reședință de județ în care nu sunt prezente instituții de spectacole este Vaslui, în schimb, în municipiul Bârlad funcționează 2 instituții de acest gen.

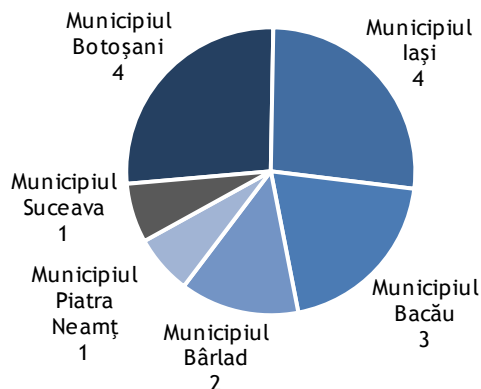
Cele mai avantajate centre urbane, din punct de vedere al numărului de instituții de spectacole și concerte, câte 4 astfel de instituții, sunt municipiul Iași și municipiul Botoșani.

Principalele orașe ce atrag vizitatori de muze/colecții, în regiune Nord Est

Oraș	Muzee și colecții	Număr vizitatori
Municipiul Iași	21	263.813
Oraș Târgu Neamț	4	191.716
Municipiul Piatra Neamț	9	173.228
Municipiul Suceava	13	148.374
Municipiul Bârlad	2	63.000
Municipiul Botoșani	4	62.217
Municipiul Bacău	8	28.281
Municipiul Vatra Dornei	2	22.999
Municipiul Rădăuți	2	20.333
Municipiul Roman	4	19.672

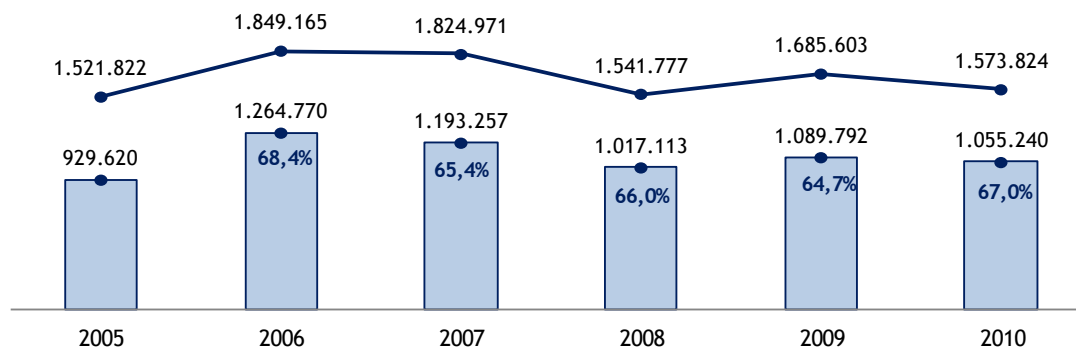
Sursa: INS

Distribuția instituțiilor de spectacole și concerte, pe municipii din regiunea Nord Est, în anul 2010

sursa: INS

Evoluția numărului de vizitatori în muze și colecții publice din regiunea Nord Est

Sursa: INS

— municipii și orașe — Total Regiune Nord Est

În municipiul Suceava și municipiul Piatra Neamț, funcționa câte o instituție de spectacol și concerte, în anul 2010. În funcție de categoriile acestor instituții, cele mai numeroase sunt cele dramatice și cele de păpuși și marionete (inclusiv secțiile de teatru).

Cele 5 instituții de spectacole dramatice (inclusiv secțiile de teatru) se regăsesc în: municipiul Bacău, municipiul Botoșani, municipiul Iași, municipiul Piatra Neamț și municipiul Vaslui.

Cele 3 instituții de spectacole cu păpuși și marionete (inclusiv cele de teatru) sunt localizate în municipiul Bacău, municipiul Botoșani și municipiul Iași.

Instituții de tipul filarmonicilor se regăsesc în municipiile: Bacău, Botoșani și Iași. Ansambluri artistice sunt înregistrate în municipiul Suceava și municipiul Bârlad. Singura operă din regiunea se află în municipiul Iași, iar orchestră populară în municipiul Botoșani.

În rândul acestor tipuri de instituții poate fi adăugat și Ateneul Tătărași din municipiul Iași unde se desfășoară variate activități culturale în sala de spectacol dar și în galeria de artă.

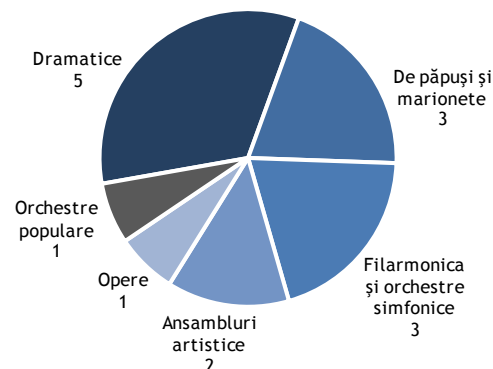
La spectacolele și concertele desfășurate de instituțiile menționate mai sus au participat 373.226 spectatori și auditori, ceea ce înseamnă 5,9% din totalitatea persoanelor care au participat la astfel de evenimente la nivel național în anul 2010.

Evenimentele culturale organizate de aceste instituții, în anul 2010, care au atras cel mai numeros public de **spectatori și auditori** au fost cele din municipiul Suceava (132.400 persoane), urmate de cele din municipiul Iași (82.397 persoane) și municipiul Botoșani (74.541 persoane).

La polul opus, instituțiile culturale din Piatra Neamț și Bârlad au atras cel mai mic număr de spectatori și auditori, 13.514 persoane, respectiv 18.544 persoane, în anul 2010.

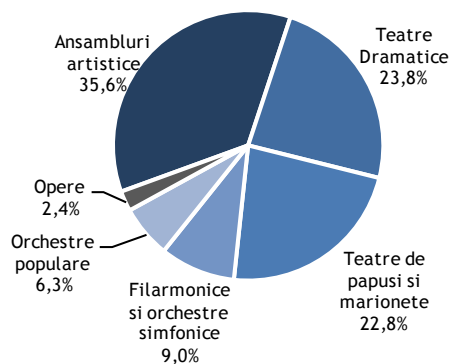
Pe categorii de instituții de spectacol de la nivelul regiunii Nord Est, cel mai ridicat număr de spectatori a fost la ansamblurile artistice, instituțiile dramatice (inclusiv teatru) și instituțiile de spectacole cu păpuși și marionete (inclusiv teatru). Numărul de spectatori și

Distribuția instituțiilor de spectacole și concerte din regiunea Nord Est, pe categorii, anul 2010

sursa: INS

Distribuția spectatorilor și auditorilor pe categorii de instituții din regiunea Nord Est, anul 2010

sursa: INS

auditori în instituțiile culturale din regiunea Nord Est a înregistrat valori maxime în anii 2000 (435.228 spectatori) și 2004 (449.738 spectatori), în special datorită creșterilor de la nivelul județului Suceava. După maximumul înregistrat în 2004, în anul 2005, numărul de spectatori s-a diminuat cu 40,8%, însă a urmat o creștere continuă până în anul 2010, la nivelul regiunii.

Situația **cinematografelor** s-a modificat simțitor în ultimii 20 de ani. Dacă în anul 1990, în regiunea Nord Est funcționau 957 de cinematografe (20,6% din totalitatea cinematografelor de la nivel național), în anul 2010 erau înregistrate doar 8 cinematografe în regiune (11,9% din totalitatea cinematografelor de la nivel național). Din anul 2004 până în anul 2010, numărul de cinematografe din regiune s-a diminuat cu 10 unități.

În ultimii ani, prin intermediul investițiilor private și/sau publice în fostele cinematografe, s-au deschis săli de cinema modernizate în orașele: Rădăuți, Onești, Pașcani, Bârlad.

Spre deosebire de acestea, clădirile unde în trecut funcționau cinematografe se regăsesc într-o stare foarte degradată, insalubre și închise publicului în orașele: Dorohoi, Roman, Câmpulung Moldovenesc, Fălticeni, Vatra Dornei, Huși.

În anul 2012, în regiunea Nord Est funcționează 13 cinematografe, în orașele Iași, Bacău, Botoșani, Vaslui, Bârlad, Piatra Neamț, Rădăuți, Pașcani, Onești.

În municipiile și orașele din regiunea Nord-Est, funcționau 613 biblioteci în anul 2010, ceea ce înseamnă 28,7% din totalitatea bibliotecilor existente la nivel regional.

În anul 2010, fiecare oraș din regiunea Nord Est deținea o bibliotecă publică, excepție făcând orașul Dărmănești, din județul Bacău.

În ceea ce privește numărul de biblioteci private, municipiul Iași deține în total 103 biblioteci private, peste numărul din municipiul Bacău, de 60 biblioteci private, funcționale în anul 2010.

În orașele de interes interjudețean, reședință de județ, (rang II - reședință de județ) revin în medie 34 de biblioteci private pe oraș. În celelalte orașe de interes

interregional (rang II) numărul mediu de biblioteci private este de 14 biblioteci private/oraș.

La un nivel mult mai scăzut se află orașele de rang III, unde revin în medie câte 4 biblioteci private/oraș.

Perioada 2004-2010 se caracterizează printr-o restrângere a numărului de biblioteci cu 7,3% la nivelul întregii regiuni și cu 11,4% la nivelul mediului urban din regiunea Nord Est.

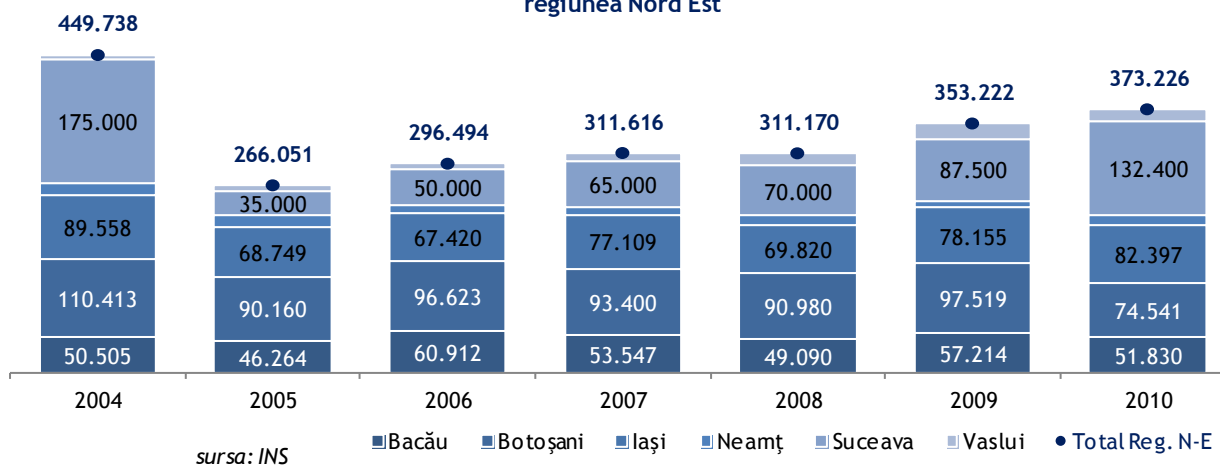
Evenimente culturale

În centrele urbane din regiunea Nord Est se desfășoară numeroase evenimente culturale, multe dintre ele intrând în calendarul anual al activităților culturale din Regiunea Nord Est. Multe dintre aceste evenimente sunt dedicate folclorului, tradițiilor și obiceiurilor românești, sunt prilejuate de sărbători religioase sau alte sărbători locale (ex: zilele orașelor) etc.

Municipiul Iași se distinge prin varietatea și frecvența evenimentelor culturale organizate, în bună parte datorită faptului că municipiul Iași reprezintă un centru universitar important în regiune și la nivel național.

Totodată, se poate observa că, spre deosebire de municipiile reședință de județ, puține orașe din regiune organizează evenimente culturale, iar acestea sunt asimilate, de obicei, de sărbătorile orașelor sau de sărbătorile de iarnă.

Evoluția numărului de spectatori și auditori în instituțiile de spectacole și concerte din regiunea Nord Est

Culte

La recensământul din anul 2002, populația din municipiile și orașele din regiunea Nord Est era de 708.751 persoane, din care majoritatea (89,53%) era de religie ortodoxă. Religiile romano-catolică, penticostală, creștină după evanghelie, adventistă de ziua a șaptea, creștină de rit vechi au atras 9,4% din populația urbană din regiune.

Existența și manifestarea acestor religii se face remarcată prin numărul ridicat de lăcașe de cult care contribuie pe de o parte la liniștea sufletească și la spiritualitatea locuitorilor și pe de altă parte la dezvoltarea turismului religios, oferind posibilitatea organizării de pelerinaje de către credincioși.

Din punct de vedere al lăcașelor de cult, regiunea Nord Est dispune de un patrimoniu important, atât prin valoare, număr cât și diversitate, acoperind nevoile spirituale ale populației de diferite religii.

Sport și agrement

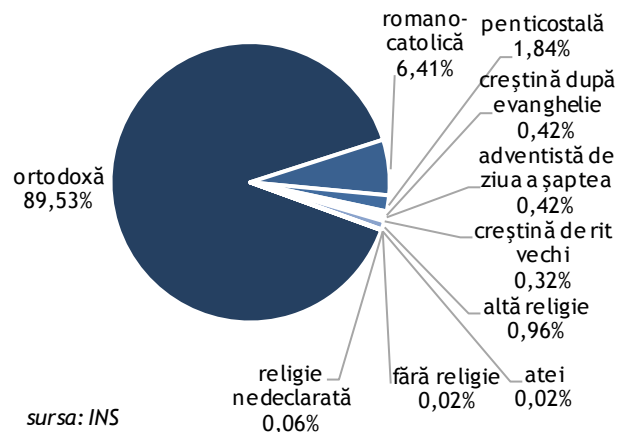
Sport

Legea nr. 351 din 6 iulie 2001 privind Planul de amenajare a teritoriului național stabilește indicatorii minimali de definire a localităților urbane. Conform acestor indicatori, în municipii ar trebui să funcționeze stadioane și săli de sport, iar în orașe ar trebui să existe stadioane funcționale.

Cele două orașe de rang I (municipiul Iași și municipiul Bacău) dispun de facilități sportive precum: stadion, sală a sporturilor, bazin olimpic (doar municipiul Bacău) și terenuri de tenis de câmp.

În regiunea Nord Est, majoritatea arenelor de sport reprezintă stadioane utilizate în special pentru practicarea fotbalului. În ultimii ani s-au adus modernizări asupra stadioanelor din municipiul Iași, municipiul Vaslui și municipiul Piatra Neamț. Dintre aceste trei arene, stadionul „Ceahlăul” îndeplinește cele mai multe dintre standardele naționale și internaționale ale Uniunii Europene a Asociațiilor de Fotbal (UEFA) cu privire la licențierea stadioanelor,

Distribuția populației din municipiile și orașele din regiunea Nord Est după religie, la recensământ 2002

fiind și singurul utilizat pentru competiții internaționale de fotbal.

Dotările sportive ale celorlalte municipii (orașe de rang II) includ stadioane având capacități între 4000 și 25.000 locuitori. Se remarcă Stadionul "Ceahlăul" din Piatra Neamț, cu o capacitate a arenei de 18.000 de locuri care, datorită dotărilor, este frecvent gazda unor evenimente sportive naționale.

În cele 29 de orașe de rang III se regăsesc doar 12 stadioane.

Aproape în fiecare oraș din regiunea Nord Est este cel puțin o sală de sport ori sală de gimnastică ce aparține unei unități școlare, cu excepția orașelor de rang III: Bucecea - jud. Botoșani, Cajvana, Dolhasca, Frasin, Milișăuți - jud. Suceava.

Pot fi adăugate și facilitățile private ce oferă posibilitatea practicării de sporturi precum: culturism, box, tenis, bowling, fotbal, arte marțiale etc.

Municipiul Iași a primit titlul oficial de "Oraș european al sportului 2012" din partea European Capitals of Sport Association (ACES), alături de alte nouă mari orașe din Uniunea Europeană, precum Bilbao (Spania), Castellon (Spania), Charleroi (Belgia), Firenze (Italia), Liberec (Cehia), Pescara (Italia), Preston (Regatul Marii Britanii), s-Hertogenbosch (Olanda), Viterbo (Italia). Iașul este singurul oraș din țară care a primit această distincție.

Agrement

În funcție de potențialul turistic existent în fiecare oraș sau de cererea locală, s-au dezvoltat diverse tipuri de facilități de agrement.

Municipiul Iași se remarcă printr-o varietate de tipuri de zone de agrement, comparativ cu cel de-al doilea oraș de rang I din regiune, municipiul Bacău.

De asemenea, orașe precum Vatra Dornei, Gura Humorului, Piatra Neamț, orașe turistice, oferă atât turiștilor cât și locuitorilor mai multe posibilități de petrecere a timpului liber.

Unele orașe din regiune au facilități de agrement slab dezvoltate și puțin variate, de multe ori acestea însemnând doar un parc: Moinești, Buhuși, Dorohoi, Darabani, Bucecea, Flămânzi, Săveni, Ștefănești, Pașcani, Podu Iloaiei, Târgu Frumos, Hârlău, Roman, Târgu Neamț, Bicaș, Broșteni, Cajvana, Dolhasca, Frasin, Liteni, Milișăuți, Salcea, Solca, Vicovu De Sus, Siret, Murgeni, Negrești, Huși.

Cu toate acestea, orașele din județele Suceava, Neamț și Bacău se află într-o zonă geografică ce oferă o gamă largă de activități pentru petrecerea timpului liber, precum: drumeții, plimbări cu bicicleta, pescuit etc.

Proiecte de reabilitare urbană finalizate

Pentru dezvoltarea activităților culturale, sportive și de agrement, s-au finalizat în centrele urbane proiecte de modernizare, reabilitare a unor obiective cheie. În acest sens se remarcă obiective din municipiul Iași, municipiul Piatra Neamț, Vatra Dornei, Gura Humorului și Bârlad, ce au fost modernizate sau construite facilități pentru petrecerea timpului liber.

În municipiul Iași s-au realizat mai multe lucrări de construcție, modernizare și/sau reabilitare a unor obiective urbane, cele mai notabile fiind:

- Muzeul Unirii;
- Mănăstirea Golia;
- Parcul Expoziției;
- Ștrandul municipal.

Printre cele mai importante investiții pot fi menționate cele care s-au realizat în Piatra Neamț, Gura Humorului, Vatra Dornei, Bârlad:

- Reabilitarea Cetății Neamțului;
- Modernizarea Stadionului Ceahlăul din Piatra Neamț;
- Construirea Complexului Ștrandului municipal din Piatra Neamț;
- Dezvoltarea pârtiei Cozla Piatra Neamț;
- Pârtia de schi Veverița - Vatra Dornei;
- Pârtia de schi "Șoimul" - Gura Humorului;
- Baza de agrement "Ariniș" din Gura Humorului;
- Reabilitarea centrului istoric al municipiului Bârlad;
- Reabilitarea centrului istoric al municipiului Botoșani;
- Planetariul din Bârlad;
- Etc.

CAPITOLUL XI - Concluzii și recomandări

Accesibilitate

Accesibilitatea orașelor Regiunii Nord Est, din prisma căilor de comunicație terestră, este în general bună. Proiectele de infrastructură finalizate în perioada exercițiului curent au contribuit semnificativ la îmbunătățirea accesibilității (ex: accesul spre partea de vest a țării prin Bistrița, accesul spre zona de sud-est pe relația Iași-Vaslui-Bârlad-Tecuci etc.).

Totuși, au fost semnalate sau identificate probleme de accesibilitate care afectează atractivitatea generală a unor orașe. Cauzele sunt fie starea tehnică a infrastructurii rutiere (ex: accesul în orașele din județul Botoșani) fie izolarea anumitor orașe din cauza amplasării nefavorabile, la distanțe considerabile față de orașele mari, pe rute secundare de transport (ex: Hârlău, Vaslui, Botoșani, Piatra Neamț) sau chiar la „capăt de linie” (este exemplul orașelor precum Murgeni, Darabani, Săveni, Slănic Moldova, Cajvana etc.). Favorizate sunt orașele amplasate pe rețelele de transport trans-european, mai exact cele cu acces direct la drumurile europene E85 și E581 (ex: Bacău, Suceava, Roman, Bârlad etc.).

Accesibilitatea municipiului Iași este favorizată de accesul facil, prin intermediul drumului expres E583, la drumul european E85, respectiv la direcția București - Bacău - Suceava. Totuși, se poate afirma că municipiul Iași prezintă un grad de izolare, mai ales având în vedere că nu este amplasat pe o rută importantă de transport: vama Sculeni este mai puțin accesată de transportatori, iar Iașul nu reprezintă un punct de tranzit ci mai mult un terminal pentru rutele de transport comercial.

Transportul aerian aduce un plus nivelului de accesibilitate al regiunii Nord Est, prin funcționarea celor 3 aeroporturi internaționale: Suceava, Iași și Bacău. Dezvoltarea acestor aeroporturi este foarte importantă pentru orașele-gazdă și pentru totalitatea orașelor din regiune, fiind capabilă să contribuie la dezvoltarea economică a regiunii prin creșterea atractivității generale a orașelor. Un deficit pe care îl prezintă orașele din Regiunea Nord Est din punctul de vedere al transportului aerian este reprezentat de lipsa infrastructurii pentru transportul de marfă.

Cu privire la transportul rutier de mărfuri, în perioada curentă sunt în desfășurare proiectele de construire a variantelor ocolitoare pentru o serie de orașe din Regiunea Nord Est: Iași, Suceava, Huși, Botoșani etc. Necesitatea construirii șoselelor ocolitoare / de centură se menține totuși pentru multe orașe din regiune: Bacău, Onești, Bârlad, Dorohoi, Pașcani, Târgu Frumos, Câmpulung Moldovenesc, etc. La nivel local, construcția șoselelor ocolitoare sunt privite și ca generatoare de oportunități de dezvoltare a afacerilor.

Deși prea puțin valorificată sau fără rezultate notabile în perioada actuală, amplasarea pe granița estică a Uniunii Europene este în continuare considerată drept o oportunitate, de către o parte din factorii locali consultați. Comparativ cu granița de vest a țării, unde au fost dezvoltate infrastructuri importante de depozitare, unități de producție etc., se poate afirma, cel puțin până în momentul de față, că amplasarea Regiunii Nord Est în raport cu țările vecine și în extremitatea estică a Uniunii Europene nu a avut un impact semnificativ asupra dezvoltării generale a regiunii.

Dezvoltare economică

Dezvoltarea economică a orașelor din Regiunea Nord Est nu este nici pe departe cea dorită de factorii locali de dezvoltare și de către locuitori. În mod similar se prezintă dezvoltarea economică a întregii regiuni, având în vedere că mediul urban concentrează cea mai mare parte a economiei regionale.

Dezvoltate accelerat în deceniile VI-IX ale secolului trecut prin ceea ce este denumit drept „industrializare forțată”, orașele din regiune au fost „dezindustrializate” aproape total în doar un deceniu. Deși valorificau în bună parte resurse locale și reprezentau producători din domenii în care alți actori naționali și internaționali și-au demonstrat în continuare profitabilitatea, multe dintre obiectivele industriale din orașele regiunii au fost desființate sau, în cel mai bun caz, restructurate prin reducerea masivă a activității (ex: Rafinăria Dărmănești, Fabrica de Zahăr de la Bucecea, Fabrica de sticlă de la Dorohoi etc.). Rezultatele constau în resurse importante de forță de muncă specializată și înalt specializată fără adresabilitate pe piața locală, zone industriale

dezafectate care necesită investiții mari pentru reconversie, declin economic general.

Așa cum s-a întâmplat în întreaga țară, mediul de afaceri din orașele Regiunii Nord-Est a început să dea semne ambițioase de dezvoltare după anul 2000, cu toate că modelul de dezvoltare era orientat clar spre consum. În plus, „marii investitori” au preferat cu precădere alte regiuni. Industria ușoară, bazată în special pe lohn, a oferit o doză de oxigen importantă economiei regionale. Importanța industriei textile este cu atât mai mare cu cât se adresează în special forței de muncă feminine, un segment altfel dificil de gestionat din prisma ocupării forței de muncă.

În ultimii ani, se observă o serie de exemple de succes în rândul mediului de afaceri din regiune. Este cazul, spre exemplu, al industriei agroalimentare, domeniu în care, la nivelul Regiunii Nord-Est, se pot identifica o serie de companii care s-au dezvoltat foarte bine. De asemenea, în sfera activităților IT&C sunt multe exemple de reușită pentru afaceri locale. În acest domeniu, municipiul Iași se remarcă în regiune coagulând afaceri importante, beneficiind din plin de existența facultăților de profil (informatică, automată și calculatoare, electronică etc.).

Criza economică din ultimii 4 ani a adus scăderi semnificative economiei regionale. Orașele mari au resimțit din plin criza, în special în sectoare de activitate precum construcțiile, tranzacțiile imobiliare și activitățile conexe, dar nu numai. Pentru multe dintre orașele mici, mediul de afaceri local este construit în special în jurul unităților active în comerț. În multe cazuri, cel mai important angajator local este statul (școli, primării, alte servicii și instituții publice).

Mediul de afaceri din Regiunea Nord Est ca, de altfel, din întreaga țară, se declară foarte afectat de instabilitatea macroeconomică a țării, de politicile naționale de dezvoltare economică care sunt considerate lipsite de coerență și ineficiente, de fiscalitatea excesivă și de corupție. Nivelul general de nemulțumire care a fost identificat în rândul mediului de afaceri este cu atât mai ridicat cu cât climatul local pentru afaceri nu este perceput ca unul favorizant, iar impactul crizei economice este resimțit puternic. Pentru perioada imediat următoare, reprezentanții

afacerilor locale prevăd un scenariu mai degrabă pesimist, pe fondul scăderii generale, în continuare, a cererii de produse și servicii. În acest context, o treime dintre companiile din Regiunea Nord Est își propun pentru următorii ani doar să se mențină în activitate, excluzând investițiile pentru dezvoltare, cu atât mai mult cu cât majoritatea se așteaptă ca perioada de criză să mai dureze încă cel puțin 3 ani.

Colaborarea cu sectorul public al mediului de afaceri este în general nesatisfăcătoare. Pe de o parte, mediul public desfășoară activități și susține investiții menite să sprijine dezvoltarea mediului de afaceri. Pe de altă parte, mediul de afaceri fie nu este informat cu privire la aceste acțiuni, fie le consideră mai puțin eficiente. Este cazul structurilor de sprijinire a afacerilor care au fost înființate în fiecare județ, cel puțin în orașele mari și care nu funcționează la capacitatea previzionată. Criza este, cu adevărat, o justificare pentru această situație, dar o mare parte a mediului de afaceri din regiune (aproximativ 60%) nu știe că există și ar putea beneficia de serviciile unor structuri ca incubatoarele de afaceri, centrele de afaceri, centrele expoziționale etc. Soluția recomandată este, în acest caz, îmbunătățirea promovării serviciilor oferite de structurile existente vizând ca grupuri țintă atât afacerile existente dar și potențialii antreprenori.

Opinia generală care a reieșit din consultările publice este că ar trebui susținute în continuare structuri de sprijin al afacerilor, în special cele de tip greenfield. Deși este nevoie de o fundamentare riguroasă pentru proiectele concrete de acest tip, justificarea unor investiții de acest gen are ca punct de plecare costul foarte mare pe care îl presupune achiziția terenului și utilitățile pentru demararea/dezvoltarea unor unități de producție. Structurile de genul parcurilor industriale pot fi cu atât mai bine venite cu cât, având în vedere că arealul în discuție este mediul urban din regiune, terenul disponibil pentru investiții este limitat. În plus, delimitarea unui areal pentru activități industriale este o metodă recomandată pentru punerea în practică a politicilor locale referitoare la zonarea funcțională a orașelor.

Cel mai mare neajuns al orașelor din regiune este, conform analizelor și conform consultărilor publice, lipsa locurilor de muncă. În cazul orașelor de talie mică

și mijlocie, această problemă este dublată și de slaba diversificare a locurilor de muncă existente, nemotivate în special pentru tineri și necorelate cu oferta educațională. În acest context se alimentează nemulțumirile locuitorilor față de locuirea în orașele din regiune și, în general, așteptările pesimiste vis-à-vis de dezvoltarea orașelor din Regiunea Nord Est. Lipsa locurilor de muncă influențează în mod direct migrația forței de muncă.

Ca perspectivă comună de dezvoltare pentru orașele mici și mijlocii enclavizând zone profund rurale, a fost identificată în cadrul consultărilor publice axarea pe industrii și servicii conexe agriculturii (înțelegând prin agricultură toate ramurile sale: zootehnică, avicolă, piscicolă, silvică etc). În virtutea acestui scenariu, se impune o abordare zonală chiar și pentru dezvoltarea locală în jurul orașelor de talie mică, în multe cazuri acestea având oricum puternice trăsături rurale. Orașele mici sunt, în cele mai multe cazuri, singurele unități locale capabile de polarizare în zona în care sunt amplasate. La momentul actual, orașele mici sunt puse în situația de a identifica o soluție salvatoare pentru propria dezvoltare economică. Prin axarea spre ceea ce la nivel global este denumit „industria alimentelor” (*eng., food industry*), orașele mici și mijlocii pot reprezenta amplasamentul pentru centrele de prelucrare, depozitare, valorificare, cercetare, dar mai ales de servicii pentru activitățile agricole din ruralul învecinat. Această abordare poate aduce plus valoare zonelor rurale, generând dezvoltare pentru întreaga regiune.

Dezvoltare teritorială

Parteneriatele cu mediul rural adiacent în dezvoltarea de proiecte zonale și integrate, au fost identificate ca soluție optimă de dezvoltare a orașelor mici. Proiectele zonale sunt susținute și în contextul în care sunt semnalate investiții realizate fără a ține cont de corelarea cu nevoile zonale și fără urmărirea unei succesiuni logice a investițiilor.

Un mare avantaj pe care îl au orașele de mici dimensiuni este acela că, în general, pot oferi terenuri pretabile pentru investiții, resursă pe care orașele mari nu o mai dețin (ex: Bârlad, Suceava etc.).

Expansiunea teritorială a orașelor este firească și este una dintre componentele de bază ale dezvoltării urbane ale unei regiuni. În Regiunea Nord-Est sunt semne clare ale acestui fenomen care se întâmplă în special în cazul orașelor medii și mari. Relevant este faptul că doar o treime din construcțiile noi din regiune se găsesc în orașe, în condițiile în care cea mai mare parte a economiei este concentrată în mediul urban. De altfel, analiza evoluției demografice a ultimilor ani arată că, în timp ce populația orașelor de talie mare și medie tinde spre scădere, populația comunelor învecinate crește, demonstrând tendința orientării locuitorilor orașelor spre locuirea în mediul rural adiacent.

Dezvoltarea zonelor rezidențiale de la periferie sau din imediata vecinătate a orașelor poate conduce și la anumite limitări a dezvoltării pe orizontală a orașelor, în special pentru funcțiuni precum zone industriale, zone de servicii etc. De asemenea, pot conduce la anomalii în ceea ce privește aspectul urbanistic general. Din aceste puncte de vedere este nevoie ca în perioada următoare să se insiste asupra stabilirii și respectării regulilor urbanistice la nivelul orașelor și, acolo unde este cazul, a zonelor lor de influență directă. Finanțarea nerambursabilă, din bugetele fondurilor europene disponibile pentru perioada următoare, a planurilor urbanistice pentru orașele / zonele urbane din Regiunea Nord Est este o recomandare care se bazează pe situația actuală referitoare la acest aspect (orașele, în cea mai mare parte a lor, nu au planuri urbanistice actualizate) și pe costurile considerabile presupuse de asemenea documente. În plus, orașele din Regiunea Nord Est întâmpină probleme importante din cauza lipsei informațiilor cadastrale.

Planificarea dezvoltării orașelor mari și mijlocii trebuie să cuprindă întreg arealul de influență al acestora, ceea ce este în general denumit ca zonă urbană funcțională. Proiectele majore care se vor limita la teritoriul actual al orașelor nu vor face decât să adâncească diferențele urban - rural și să frâneze dezvoltarea teritorială a orașelor. Dezvoltarea independentă a comunelor limitrofe orașelor în expansiune va consuma nejustificat resurse importante și nu va avea susținerea financiară și administrativă

necesară pentru „conectarea” firească la nevoile orașului în dezvoltare.

Județul Suceava se remarcă în regiunea Nord Est din prisma numărului mare de orașe: 16, în comparație cu 8 în județul Bacău, 7 în județul Botoșani și câte 5 în fiecare din celelalte județe. Cea mai mare parte a orașelor sucevene sunt de talie mică și sunt grupate în jumătatea de est a județului, în jurul municipiilor Suceava și Rădăuți, în zone în care relieful este mult mai permisiv dezvoltării așezărilor umane față de cel din partea de vest. În zona vestică a județului Suceava rețeaua urbană este formată din 3 orașe cu valențe turistice deosebite (Vatra Dornei, Câmpulung Moldovenesc și Gura Humorului), cărora li se adaugă recent-înființatul oraș Broșteni.

O situație interesantă referitoare la dezvoltarea urbană este cea a orașelor din zona de nord-vest a județului Bacău: Comănești, Dărmănești și Moinești. Aceste trei orașe prezintă un potențial important de dezvoltare a unui sistem urban tripolar care ar putea spori capacitatea de mobilizare a dezvoltării generale a zonei vest a județului Bacău. O structură de acest gen ar putea fi integrată într-o rețea județeană cu eventuale grupări Bacău - Buhuși și Onești - Slănic Moldova - Tg. Ocna.

Județul Bacău oferă o altă particularitate prin zona sa de est și sud est care nu beneficiază de influența directă a niciunui oraș. Cu o dezvoltare limitată în special de accesibilitate, din cauza barierelor naturale (râul Siret, la vest și colinele Tutovei, la est), această zonă se continuă în județul Vaslui (vest, nord vest) cu areale similare dar mai reduse ca suprafață.

Condiții de mediu

Aflate de mai bine de un deceniu în repaos industrial, orașele din Regiunea Nord-Est nu ridică probleme grave de mediu. Aspectele care, totuși, trebuie avute în vedere în perioada următoare sunt cele referitoare la epurarea apelor uzate, colectarea și reciclarea deșeurilor municipale, eficiența energetică și apărarea împotriva dezastrelor naturale. Un obiectiv pe termen scurt este cel referitor la spațiile verzi din orașe și care trasează necesitatea ca, până la sfârșitul anului 2013,

toate orașele din țară să asigure norma de 26 mp spațiu verde pe cap de locuitor.

Preocupările vis-à-vis de problema eficienței energetice și a interesului pentru surse regenerabile de energie se observă la nivelul administrațiilor locale ale orașelor din Regiunea Nord Est. Spre exemplu, în municipiul Suceava este demarat proiectul unei noi centrale termice care va include și producerea de energie utilizând biomasă. Mai multe administrații (printre care municipiile Bârlad și Roman, consiliile județene Bacău și Neamț etc.), au finalizat sau au în desfășurare proiecte de integrare a unor soluții alternative în sistemele de producere a energiei termice pentru obiective publice.

Fenomene demografice

Sub aspectul evoluției demografice a orașelor, tendința generală este de scădere, cauzată de cursul natural al evoluției demografice dar și de mișcările migratorii ale populației. Se identifică două tipologii diferite ale acestei situații: una de scădere efectivă, la nivelul orașelor mici și una de migrare spre ruralul învecinat, în cazul orașelor mari, caz în care resursele de muncă și cererea de produse și servicii se mențin constante.

Orașele mici devin din ce în ce mai puțin atractive pentru locuire din cauza oportunităților scăzute de dezvoltare profesională și personală. Tinerii, în special, și populația aflată în prima parte a intervalului vârstei de muncă, în general, reprezintă segmentul de populație cel mai predispus la migrarea spre orașe mai mari sau la migrația internațională.

Fenomenul migrării internaționale se află în plin proces de desfășurare și, cu toate că nu poate fi nici măcar estimat cu precizie, afectează fără îndoială situația actuală a orașelor din regiune. Manifestările actuale constau în lipsa de pe piața forței de muncă a anumitor meserii de bază, numărul ridicat de copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate și care sunt rămași în grija rudelor, cu tendințe în creștere a infrafracționalității juvenile etc. Efectele depopulării orașelor se vor resimți mai acut în perioada următoare, atingând apogeul, cel mai probabil, în 10-15 ani, când dezechilibrele demografice și de pe piața forței de

muncă vor afecta dramatic activitățile economice și sistemele de asigurări sociale.

Conform tendințelor identificate în cadrul consultărilor publice, migrarea forței de muncă tinere determină mai recent și migrarea copiilor și a populației școlare pentru reîntregirea familiilor. Coroborată cu îmbătrânirea accelerată a populației, migrația populației tinere întregeste un scenariu pesimist al demografiei mediului urban (și nu numai!) din Regiunea Nord Est. Deși aparent poate reprezenta o reglare a deficitului de locuri de muncă, reducerea drastică a populației tinere va afecta, pe termen mediu și lung, capacitatea de reînnoire demografică a populației, capacitatea populației active de a susține din punct de vedere economic funcționarea sistemelor sociale și administrative etc.

Îmbătrânirea populației ridică semnale serioase de alarmă pentru perioada următoare în special din prisma sistemelor de asigurări sociale de stat, a serviciilor de sănătate publică și a serviciilor de asistență socială care vor trebui, pe de o parte, să fie furnizate unui număr din ce în ce mai mare de beneficiari și, pe de altă parte, să fie susținute financiar de un număr din ce în ce mai mic de contribuitori. Pentru perioada următoare, se recomandă accentuarea sistemului de prevenție în sănătate, dezvoltarea activităților de socializare pentru evitarea izolării și marginalizării sociale, dezvoltarea serviciilor de sănătate destinate vârstnicilor, creșterea capacității unităților de asistență socială pentru vârstnici și dezvoltarea activităților de asistență la domiciliu (o variantă mai puțin costisitoare și uneori mai eficientă a serviciilor de asistență socială și de sănătate pentru vârstnici).

Dezvoltarea infrastructurii

În perioada actuală, cele mai multe proiecte de dezvoltare și reabilitare urbană implementate și în curs de implementare în orașele din Regiunea Nord Est sunt susținute financiar prin intermediul fondurilor structurale (POS Mediu și POR). Orașele mari și multe dintre orașele mijlocii și-au îmbunătățit semnificativ infrastructurile de utilități și infrastructura rutieră. Municipiile Bacău, Botoșani, Bârlad, Câmpulung Moldovenesc, Dorohoi, Fălticeni, Huși, Iași, Moinești, Onești, Pașcani, Piatra Neamț, Roman, Suceava, Vaslui

și orașele Buhuși, Flămânzi, Gura Humorului și Negrești sunt beneficiarii unor proiecte de acest gen susținute din Programul Operațional Regional. Rezultatele sunt cu atât mai vizibile cu cât au intervenit în orașe în care infrastructura era o problemă majoră.

Referitor la accesarea fondurilor structurale în perioada de programare 2007-2013, a fost identificată situația nefavorabilă în care s-au aflat orașele mici care nu s-au încadrat în condițiile de eligibilitate pentru accesarea fondurilor necesare pentru proiecte de infrastructură (în general). Spre exemplu, orașele cu populație mai mică de 10.000 locuitori, nu au fost eligibile pentru accesarea proiectelor de acest gen prin intermediul POR. Astfel, diferențele de dezvoltare dintre orașe s-a accentuat din prisma disponibilității și a gradului de modernizare a infrastructurilor de comunicații, de utilități etc. Se recomandă ca, pentru perioada 2014-2020, segmentul orașelor sub 20.000 de locuitori să fie abordat cu prioritate, cu scopul de a reduce din decalajele față de orașele mai mari care s-au adâncit în perioada actuală.

Stațiunile turistice din Regiunea Nord Est reprezintă un alt segment de localități urbane care necesită atenție suplimentară. O parte dintre aceste stațiuni se încadrează în grupul descris anterior, al orașelor mici care nu au avut acces la finanțarea proiectelor de infrastructură. Particularitatea stațiunilor turistice este datorată faptului că serviciile și infrastructurile publice ale acestor stațiuni nu au ca beneficiari doar locuitorii ci și turiștii stațiunilor care, în perioadele aglomerate, depășesc numeric cu mult populația stabilă a localităților în cauză. Spre exemplu, orașul Slănic Moldova are o populație stabilă de circa 5.000 de locuitori, în timp ce doar numărul de turiști înregistrați în structurile de cazare depășesc 30.000 (anul 2009), fără a mai contabiliza vizitatorii și turiștii de agrement care nici nu aduc avantaje financiare mediului de afaceri local. În acest sens se recomandă ca, în perioada următoare, statutul de stațiune turistică (conform legislației în vigoare) și numărul de turiști ai stațiunilor să reprezinte criteriile de eligibilitate pentru programele/axele care vor finanța proiecte de investiții.

Din consultările desfășurate în teritoriu a rezultat că pentru perioada următoare încă mai este nevoie de

finanțarea proiectelor de infrastructură din fonduri nerambursabile, în condițiile în care bugetele locale nu pot susține în totalitate investiții de amploare. Situația este valabilă atât pentru orașele care nu au beneficiat de sprijin în perioada curentă dar chiar și pentru cele care au dezvoltat proiecte de acest gen, unde s-a identificat nevoia continuării sau extinderii proiectelor desfășurate.

Sănătate

Un domeniu care trebuie să reprezinte o prioritate pentru programele de dezvoltare din perioada următoare este cel al sănătății. Serviciile publice de sănătate se află într-o situație critică, în contextul în care majoritatea unităților spitalicești se află în administrarea autorităților locale dar se subordonează în același timp regulilor limitative ale unui sistem național centralizat. Unitățile medico-sanitare din Regiunea Nord Est au încă nevoie de investiții masive în infrastructură și în echipamente pe care, fără sprijin consistent, administrația publică nu le poate asigura.

Sistemul de sănătate publică este afectat în toată țara de probleme privind resursele umane, din cauza nivelului salarial nemotivat, al legislației privind ocuparea posturilor și a concurenței joburilor disponibile în spitalele din străinătate. Autoritățile locale nu au pârghiile necesare pentru rezolvarea acestor probleme. Totuși cu sprijin financiar adecvat, pot dezvolta infrastructura de sănătate și, prin acest mijloc, pot influența dezvoltarea anumitor servicii medicale. De asemenea, se recomandă ca autoritățile locale să intervină prin sprijinirea activă a autorităților din domeniul medical în activitățile de prevenție și educație în spiritul unui trai sănătos.

Autoritățile locale pot sprijini îmbunătățirea furnizării serviciilor medicale prin susținerea dezvoltării centrelor de permanență ale medicilor de familie. Centrele de permanență sunt o soluție foarte bună de a oferi servicii medicale în permanență și cât mai aproape de beneficiari și de a reduce presiunea asupra unităților de primiri urgențe ale spitalelor. Cu excepția județului Suceava, în Regiunea Nord Est acest gen de unități sunt slab reprezentate numeric, dar se recomandă dezvoltarea rețelei acestui tip de unități.

Printre problemele și provocările la care vor trebui să răspundă serviciile publice de sănătate din Regiunea Nord Est se vor număra:

- incidența în creștere a bolilor specifice vârstei a III-a (cauzată de îmbătrânirea accentuată a populației);
- concurența din ce în ce mai acerbă a unităților de sănătate, care se va resimți chiar și între spitalele publice, pe fondul schimbărilor preconizate ale sistemului de asigurări de sănătate și ale modului de finanțare a spitalelor;
- deficitul de resurse umane, ca urmare a migrației externe a specialiștilor și a pensionării unei părți importante a celor activi în acest moment;
- etc.

Sub aspectul distribuției spațiale, cele mai importante unități spitalicești sunt amplasate în municipiile reședință de județ și în alte orașe mai mari. Municipiul Iași este cel mai important centru medical din regiune, datorită capacității unităților medico-sanitare, a specializărilor medicale disponibile, al echipamentelor specifice domeniului, datorită existenței învățământului superior medical cu facilitățile de cercetare. Recent a fost înființat la Iași, cu sprijinul ADR Nord-Est, Clusterul Regional Inovativ de Imagistică Moleculară și Structurală Nord-Est (IMAGO-MOL), prima structură de acest gen din țară.

Proiecte importante de dezvoltare și modernizare a spitalelor din regiune au fost implementate sau sunt în curs de implementare, o parte dintre aceste proiecte beneficiind de sprijin financiar din Programul Operațional regional. Printre exemplele de bună practică se pot enumera Spitalul de Urgență din Moinești, Spitalul Orășenesc Comănești, Spitalul Județean Vaslui, Spitalul Orășenesc Siret, Spitalul Județean Suceava, Spitalul județean Iași etc.

Un caz unic în țară este înregistrat în municipiul Bacău unde se construiește un spital modern, din fonduri publice municipale. Conform autorităților locale, gradul de realizare al investiției este de aproximativ 80%, dar fondurile necesare pentru finalizarea proiectului sunt încă foarte mari.

În urma derulării programului național de restructurare a unităților spitalicești, în Regiunea Nord Est numărul

spitalelor a scăzut drastic. O parte dintre spitale și serviciile oferite de acestea nu au fost desființate, ci au devenit secții ale spitalelor județene. Cele mai multe spitale aflate în această situație au fost cele cu specializare unică, dar printre acestea s-au numărat și spitalele orășenești din Darabani și Gura Humorului.

Orașele în care, în urma programului mai sus menționat, spitalele orășenești au fost desființate (pentru transformare în cămine de bătrâni) au fost Comănești, Târgu Frumos, Solca și Negrești. În cazul ultimelor două orașe, spitalele desființate / reprofilate erau spitale de boli cronice. Deși a fost pe lista unităților care trebuie desființate, spitalul din orașul Comănești a fost menținut în activitate datorită administrației locale și a corpului de medici care deservește spitalul.

Medicina de urgență asigurată de unitățile specializate (spitale și serviciul de ambulanță) este sprijinită în Regiunea Nord Est de serviciul SMURD care și-a dovedit în nenumărate rânduri utilitatea și care a avut în ultimii ani o dezvoltare importantă. La nivelul Regiunii Nord Est, serviciul SMURD este sprijinit de autoritățile județene prin intermediul Asociației de Dezvoltare Intercomunitară Euronest.

Cultură și educație

Din prisma activităților culturale, municipiul Iași este cel mai activ dintre orașele Regiunii Nord-Est. Titulatura de „capitală culturală” este încă activă, cel puțin la nivel local. De altfel, Iașul este înscris în cursa pentru desemnarea capitalei culturale europene pentru anul 2020. Instituțiile cele mai reprezentative pentru cultura ieșeană și regională sunt Teatrul Național Iași, Opera Națională Iași, Filarmonica de Stat „Moldova” din Iași, Muzeul Literaturii Române din Iași, Complexul Muzeal „Moldova” etc. Activitatea culturală și artistică a Iașului este susținută de Universitatea de Arte „George Enescu”, care mobilizează activități din sfera muzicală, a artelor vizuale, a literaturii etc. De asemenea, muzeele, universitățile și administrația publică locală din Iași sunt promotoare ale unor activități culturale deosebite. De remarcat este faptul că recent au apărut o serie de asociații sau organisme culturale care promovează cultura locală prin teatru, muzică, pictură, film, fotografie etc.

O situație interesantă din prisma activităților culturale este cea a municipiului Bârlad, unde sunt organizate frecvent evenimente de cultură pentru publicul local și nu numai. Un rol deosebit în acest sens îl au Muzeul Vasile Pârvan, Teatrul Victor Ion Popa, Centrul Cultural “Mihai Eminescu” etc., care continuă tradiția culturală a Bârladului, important centru cultural al secolului trecut (în special în perioada interbelică).

Din cele 6 municipii reședință de județ, în municipiile Suceava și Vaslui nu funcționează nicio instituție culturală de genul teatrelor, operelor sau filarmonicilor.

Cele mai multe orașe mici nu au instituții de spectacole sau alte organizații care să mobilizeze activitatea culturală la nivel local. În general, activitățile culturale în cadrul orașelor mici sunt legate de sărbători locale și de obiceiuri populare, de altfel foarte importante și care trebuie susținute în continuare.

Iașul este cel mai important centru universitar din Regiunea Nord Est și unul dintre cele mai reprezentative din țară. În ultima perioadă s-au afirmat la nivel regional și centrele universitare Bacău și Suceava prin creșterea numărului de studenți, diversificarea ofertei academice, proiecte de cercetare derulate etc.

Adresa: Str. Lt. Drăghescu, nr. 9
Oraș: Piatra Neamț
Cod Poștal: 610125
Telefon: +40 233 218071; +40 233 224168; +40 233 210159
Fax: +40 233 218072
Email: adrnordest@adrnordest.ro

ADR [®]
Agenția pentru Dezvoltare Regională
N O R D - E S T

www.adrnordest.ro